СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 25 ЛЮТОГО 2005 РОКУ ЧИСЛО 8 VOL. CXII FRIDAY, FEBRUARY 25, 2005 No. 8

В. Ющенко виступив на засіданні Комісії „Україна- НАТО"

Президент України Віктор Ющенко (зліва) під час зустрічі в Брюселі, Бельгія, з Президентом США Дж. Бушем перед засіданням комісії „Україна - НАТО" у вівторок, 22 лютого. *Фото УНІАН*

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Европейське майбутнє України нерозривно пов'язане з поглибленням зв'язків з НАТО, заявив Президент України Віктор Ющенко, виступаючи 22 лютого на засіданні Комісії „Україна-НАТО" на вищому рівні, що відбулося у штаб-квартирі НАТО у Брюселі. За словами Президента, завданням українського уряду є приведення політичної, соціяльно-економічної, оборонної систем держави до европейських та евроатлантичних стандартів. В. Ющенко заявив, що настав час говорити про принципово нові можливості розвитку взаємин України і НАТО, на якісно новому рівні. Він наголосив, що участь України в европейських структурах зміцнить мир і безпеку на всьому Европейському континенті.

Президент України підкреслив, що Україна залишила у минулому період багатовекторности, відтепер декларації держави відповідатимуть її діям, і зауважив, що український народ зробив европейський вибір.

На пленарному засіданні у штаб-квартирі НАТО присутні провідники 26 держав. За столом В.Ющенко сидів між Президентом США Джорджем Бушем і Генеральним секретарем НАТО Яном де Гооп Схефером.

Разом з В.Ющенком у засіданні комісії брали участь міністер оборони України Анатолій Гриценко, секретар РНБО Петро Порошенко, міністер закордонних справ України Борис Тарасюк.

До початку засідання комісії В. Ющенко у штаб-квартирі НАТО 22 лютого провів зустріч з Президентом США Дж. Бушем. У ході зустрічі американська сторона висловила підтримку демократичним процесам в Україні. Дж.Буш образно порівняв В. Ющенка за масштабністю завдань та тією ролею, яку він має відіграти в Україні, – з Джорджем Вашінґтоном.

У свою чергу, Президент України запевнив, що нова українська влада залишатиметься вірною українському народові щодо необхідности демократичних змін в Україні та усвідомлює складність завдань, які стоять перед нею. В.Ющенко також подякував американцям за підтримку демократичних процесів в Україні.

Учасники зустрічі торкнулися двосторонніх взаємин між Україною та США, відзначивши їх стратегічний характер.

Президенти обмінялися запрошеннями відвідати свої країни.

У виданій після зустрічі заяві керівники 26 країн-членів НАТО привітали народ України „з приводу його відданости демократії та верховенства закону". Вони також пообіцяли „надалі надавати Україні підтримку та привітали прагнення українців побудувати демократичну та процвітаючу країну, як також їх бажання пожвавити свою інтерацію в евро-атлантичне співтовариство".

В. Ющенко зустрівся з генеральним секретарем НАТО Яап де Гоопом Схефером який пообіцяв допомогти Україні зайняти „належне їй" місце в Европі. Він також підкреслив, що „два місяці

(Закінчення на стор. 3)

Дж. Буш - за порозуміння з Европою

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Президент США Джордж Буш розпочав свою п'ятиденну візиту до Европи. 20 лютого він прибув до Брюселю, аби стишити напругу у взаєминах США з европейськими союзниками, спричиненою війною в Іраку та американською зовнішньою політикою. Під час своєї поїздки він відвідає Бельгію, Німеччину та Словаччину.

На бельгійському летовищі Президента зустрів прем'єр-міністер країни Ґі Ферговштадт.

Дж. Буш виглядав впевнено, цього разу сповнений намірів шукати спільної точки зору з европейцями.

„Ми, звичайно, мали природні розбіжності у поглядах. Але це нормально. Головне – подолати розбіжності і зосередитися на тому, як залишити після нас спадок миру та свободи для наших дітей та онуків. Я на це сподіваюся" – заявив Дж. Буш.

21 лютого Дж. Буш виступив з фундаментальною промовою щодо політики США у сфері трансатлантичних взаємин, кліматичних змін на плянеті та ґльобальної бідности. Виступаючи перед керівниками ЕС і НАТО, Президент США наголосив на важливості нової ери трансатлантичної єдности.

„Понад 60 років наші країни разом зустрічали величезні труднощі історії, – сказав він. – Ми разом протистояли тоталітарним ідеологіям своєю могутністю і своїм терпінням. Ми разом об'єднали цей континент нашими демократичними цінностями. І ми не повинні ніколи забувати наші спільні досягнення".

Далі Дж. Буш сказав, що Америка підтримує єдність Европи, бо їй потрібен сильний партнер у боротьбі за поширення свободи та миру в світі. Він сказав, що НАТО повинна привітати Україну в її прагненні евроатлантичної інтеґрації, а також що увагу треба звернути і на Грузію.

Дж. Буш додав, що принципи демократичних реформ мають бути підґрунтям діялогів ЕС та США з Росією.

Говорячи про Близький Схід, Президент Дж. Буш сказав, що мир між палестинцями та ізраїльтянами наближається. Америка та Европа, за його словами, хочуть бачити дві демократичні держави, Ізраїль та Палестину, які живуть у мирі й сусідстві. Він сказав, що світ не повинен зупинятися, поки не буде знайдено способу вирішення конфлікту.

Також він торкнувся питання іранських ядерних програм і заявив, що Іран повинен відмовитися від своїх ядерних амбіцій.

Сирія, на думку Президента США, повинна вивести свої війська з Ливану.

Дж. Буш закликав також европейські країни надавати більшу до-

(Закінчення на стор. 4)

Знову запахло нафтою...

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Ще не встигли ми запам'ятати прізвища затверджених Верховною Радою 4 лютого нових міністрів, ще не натішилися з тієї обставини, що серед них є недавній член нашої громади, а тепер громадянин України і „нашоукраїнець" Роман Зварич, призначений міністром юстиції, як вже 17 лютого цей самий Роман Зарич подав у відставку. Що могло статися?

Інтернет-газета „Українська правда" того самого дня зацитувала телефонічний коментар новопризначеного міністра юстиції для „5-го телеканалу": „Я не дозволю, щоб будь-які бізнесмени, які є також народними депутатами України і мають дуже потужні позиції у нафтопереробній сфері, напряму втручалися в роботу мого відомства. І по-друге, я також не буду дозволяти на те, щоб за діями і рішеннями окремих членів уряду здійснювалося намагання втягнути членів моєї сім'ї у корупційні схеми". Цей коментар, як бачимо, більше запитань викликає, ніж на них відповідає.

Але того ж таки дня, 17 лютого, віце-прем'єр Роман Безсмертний повідомив на прес-конференції: „Вчора уряд розглядав питання щодо права господарюючих суб'єктів здійснювати реекспорт нафти. Прийнято одноголосне рішення заборонити реекспорт. Зварич займає категорично іншу позицію, і його відставка викликана цим рішенням". Безсмертний додав, що високо цінує Зварича як професіонала і висловив сподівання, що відставки не буде прийнято. Сказано авторитетно, але все одно тяжко збагнути, в чому тут річ і про який реекспорт іде мова?

Жмутик світла на цю справу кинув київський політолог Микола Михальченко, сказавши в інтерв'ю для Бі-Бі-Сі: „Коаліція переможців фактично розкололась на три групи: це група президента і його найближчих прибічників, група Тимошенко, її прибічників й переважна більшість уряду, і соціялісти, які стоять окремо і вичікують. А вичікують вони, як їм краще зіграти напередодні виборів

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

ЄЕП, фльота та Керч – теми зустрічі С. Лаврова з Б. Тарасюком

КИЇВ. – Президент Віктор Ющенко і міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров обговорили 21 лютого економічне співробітництво двох країн, зокрема в транспортуванні нафти й ґазу, у чому Україна має значний економічний інтерес. „Росія – стратегічний партнер України. Я хотів би, щоб ця теза була виписана всіма політичними силами і з розумінням того, що в Росії формується значна частина особливих стратегічних інтересів, які пов'язані з економікою, соціяльним, гуманітарним життям громадян – громадян України і громадян Росії", – сказав український Президент. Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров зустрівся того ж дня також зі своїм українським колегою Борисом Тарасюком. С. Лавров до України прибув 20 лютого. Міністри обговорили перспективи Єдиного економічного простору, врегулювання Азово-керченського питання та перебування в Україні російської Чорноморської фльоти. Міністри висловили готовність розвивати дипломатичне і стратегічне партнерство між двома країнами. С. Лавров також зустрівся з головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Напередодні С. Лавров заявив, що Росія повинна погодитися з зусиллями колишніх радянських республік, які хочуть будувати свою власну зовнішню політику незалежно від Росії, але він додав, що цей процес має бути прозорим та посилювати добрі, стосунки з Москвою. Промовляючи напередодні свеї першої візити до України, відколи до влади прийшов новий український уряд, С. Лавров сказав, що колишні радянські республіки, як-от Україна чи Грузія, можуть вільно обирати свій шлях. С. Лавров відвідав Грузію минулого тижня, і домовився про низку заходів зі зміцнення довіри, які могли б послабити напруження, яке тепер існує між двома країнами. За словами пана Лаврова, Москва ставиться до цих держав як абсолютно суверенних і рівних партнерів у новій геополітичній структурі.

Демонстрації проти вступу України до НАТО

КИЇВ. – Кілька сотень прихильників Проґресивної соціялістичної партії та партії „Братство" демонстрували 22 лютого перед Секретаріятом Президента проти вступу України до НАТО. На чолі демонстрантів були провідники цих партій Наталія Вітренко і Дмитро Корчинський. У Симферополі також відбулася подібна демонстрація. Прибічники Проґресивної соціялістичної партії і Російського бльоку Криму провели віче проти вступу України до НАТО та її інтеґрації в інші евроатлантичні структури. У своїх виступах вони закликали кримчан всіляко протидіяти просуванню НАТО на схід і вступу України до Европейських структур. Представники Російського бльоку також заявили, що залишають за собою право визначати своє ставлення до Української держави, якщо її керівництво прагнутиме до вступу у Північноатлантичний альянс.

Парлямент підтримуватиме уряд до листопада

КИЇВ. – Робота Верховної Ради України принаймні до листопада буде спрямована на підтримку ініціятив Президента України та уряду. Таку думку 21 лютого висловив голова Верховної Ради України Володимир Литвин. За його словами, на сьогодні опозиції до нової влади як такої немає, „вона деморалізована, за винятком комуністів". В.Литвин вважає, що Президент України В. Ющенко має надзвичайно високий кредит довіри. Свідченням цього є зокрема підтримка 375 голосами депутатів внесеної В. Ющенком кандидатури Юлії Тимошенко на посаду прем'єр-міністра. В. Литвин підкреслив, що найбільш складним випробуванням взаємин уряду і парляменту буде внесення змін до бюджету на 2005 рік.

Президент підписав указ про призначення П. Порошенка секретарем РНБОУ

КИЇВ. – Президент України Віктор ЮЩЕНКО своїм указом призначив Петра Порошенка секретарем Ради національної безпеки і оборони України, який за посадою є радником Президента України з питань національної безпеки і оборони. Відповідний указ „Про деякі питання організації діяльности Ради національної безпеки і оборони України" Президент підписав 19 лютого. Згідно з цим документом, визначено склад РНБОУ, куди входять 12 осіб під головуванням Президента, та окреслено коло повноважень секретаря Ради. Секретареві РНБОУ доручено подати впродовж одного місяця: пропозиції щодо внесення змін до закону України „Про Раду національної безпеки і оборони України"; проєкт положення про апарат Ради національної безпеки і оборони України; пропозиції щодо вдосконалення інформаційно-аналітичного та організаційно-технічного забезпечення діяльности Ради, граничної чисельности працівників її апарату.

Суд скасував рішення про законність приватизації „Криворіжсталі"

КИЇВ. – Печерський районний суд Києва скасував своє попереднє рішення про законність приватизації ВАТ „Криворіжсталь". Суд 17 лютого задовольнив заяву адвоката Ірини Назарової і скасував своє рішення від 25 серпня 2004 року про визнання законної приватизацію „Криворіжсталі", а також укладеного договору купівлі-продажу. Суд також скасував ухвали Апеляційного суду міста Києва та Вищого апеляційного суду України, які підтверджували рішення Печерського районного суду. За словами адвоката І.Назарової, дане рішення є першим судовим рішенням, яке не визнає приватизацію „Криворіжсталі" такою, що відповідає українському законодавству.

Білоруси просять політичного притулку

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України підтвердило, що кілька громадяни Білорусі просять політичного притулку в Україні. Ці люди брали участь у київських акціях протесту проти фальсифікації виборів Президента України наприкінці минулого року. Речник МЗС Маркіян Лубківський 22 лютого повідомив: „Я знаю, що такі заяви мають місце, і вони усі знаходяться на нашому обліку – як у посольстві в Білорусі, так і у нас. Я думаю, що це питання має вирішуватися дуже спокійно, воно має вирішуватися у безпосередньому діялозі з білоруською стороною. Тут не може бути жодних демаршів. Але ми маємо відстоювати права людей, ті права, які були ущемлені".

Матері Г. Ґонґадзе призначать довічну стипендію

КИЇВ. – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова у своєму першому поданні новому Президентові України Вікторові Ющенку від 17 лютого пропонувала призначити матері загиблого журналіста Георгія Ґонґадзе Олександрі Ґонґадзе президентську довічну державну стипендію. У телефонній розмові з Н.Карпачовою Президент підтримав цю ініціятиву українського Омбудсмана. Як повідомили у прес-службі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Н. Карпачова у жовтні минулого року зверталась до Кабінету міністрів України з проханням покращити соціяльне забезпечення О.Ґонґадзе. Знайшовши підтримку урядовців щодо можливости вирішення цього питання у правовому полі, Н. Карпачова надіслала подання В.Ющенкові. Стипендії призначаються видатним діячам інформаційної галузі відповідно чинного Указу Президента України від 16 січня 2002 року. Журналіст Г. Ґонгадзе, безперечно, мав би право на призначення цієї стипендії, вважає Н.Карпачова.

Власники „маршруток" демонструють

ПОЛТАВА. – 17 лютого вранці у Полтаві водії та власники маршрутних таксі пікетували Міську раду, вимагаючи підняти ціни на проїзд у громадському транспорті. Демонстранти стверджують, що ціна 50 копійок за проїзд у „маршрутках" для них не рентабельна. Натомість посадник Полтави Анатолій Кукоба не дозволяє підняти ціни, однак рішення своє ніяк не мотивує, – повідомили водії. Пікетування полтавської Міської ради організувала громадянська кампанія „ПОРА".

У віці 58 років помер Сергій Платонов

КИЇВ. – 16 лютого у віці 58 років пішов з життя один з найвідоміших колекціонерів старожитностей, підприємець-меценат, засновник колекції „Платар" Сергій Платонов. Улітку 2001 року С. Платонов передав у дар народові України колекцію з 1315 унікальних предметів культури різних племен і народів, які населяли територію нашої держави. Мрією усього життя мецената було створення у Києві спільними зусиллями колекціонерів і поціновувачів мистецтва музею історичних цінностей вищого світового рівня. Прощання з Сергієм Платоновим відбулося 17 лютого у Трапезній церкві Києво-Печерської Лаври.

Населення України далі зменшується, але повільніше

КИЇВ. – Нові статистичні дані в Україні засвідчили, що минулого року населення країни і далі зменшувалося. Державний комітет статистики каже, що кількість померлих за 2004 рік майже вдвічі перевищила кількість народжених і загальна кількість громадян України за той час зменшилось на понад 340 тисяч. Але фахівці вказують на те, що народжуваність в Україні повільно, але зростає у порівнянні з минулими роками. Начальник департаменту Держкомстату України Людмила Стельмах сказала 16 лютого : „Останні два роки ми вже маємо позитивну тенденцію – зростання народжуваности, що дуже приємно. Якщо порівняти 2001 рік, то рівень народжуваности складав 7.7 дитини на 1000 жителів. В 2002 році це було 8.1, а в минулому році цей показник становив 9 дітей на тисячу населення". Вона додала про іншу позитивну динаміку: „Минулого року також спостерігалося і зменшення смертности. Правда, цей показник не дуже значний, але невелике зменшення було".

Польща пропонує свою модель віз українцям

ВАРШАВА, Польща. – Міністер закордонних справ Польщі Адам Ротфельд після зустрічі з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком у Варшаві 18 лютого сказав, що Польща запропонувала країнам Европейського союзу запровадити так звану польську модель, що передбачає видання безплатних віз українцям в обмін на безвізовий в'їзд в Україну. А. Ротфельд назвав важкими переговори з країнами ЕС про можливу лібералізацію візового режиму з Україною через останній скандал, пов'язаний зі зловживаннями під час видання віз консульством Німеччини в Києві. А. Ротфельд зазначив, що Польща має намір переконати політиків ЕС не акцентувати увагу на цьому неґативному моменті, зосередившись на стратегічному співробітництві.

За повідомленнями інформаційних агентств

Трирічний плян дій „Україна - ЕС"

КИЇВ. – Переговори про вступ України до Европейського союзу можуть початися після завершення трирічного пляну дій „Україна – ЕС", заявив 16 лютого Президент Віктор Ющенко. „Є трирічний плян дій, хочемо, щоб він завершився початком переговорів про вступ до ЕС", – сказав він. В. Ющенко ще раз окреслив першочергові завдання України на шляху евроінтеґрації. Це надання економіці статусу ринкової, пом'якшення візового режиму для громадян з країн ЕС та вступ до Світової організації торгівлі. Глава держави наголосив, що більшість питань щодо вступу України до ЕС вирішуються в Києві і залежать від політичної волі влади. „Ми не сусіди Европи, ми – центр Европи. Але правда і в іншому – ми є сусідами ЕС і хочемо бути його членом", – підкреслив В.Ющенко. Він запевнив, що Україна цілеспрямовано йтиме дорогою евроінтеґрації, упроваджуючи европейські стандарти в усіх сферах свого внутрішнього життя.

Водночас В. Ющенко зазначив, що більшість питань, пов'язаних зі вступом України до ЕС, залежать від дій і волі самої України. Керівники ЕС неодноразово зазначали, що місце України – в Европі, але питання про членство ще не стоїть на порядку денному. Президент України Віктор Ющенко також заявив, що нова влада не буде здійснювати масової реприватизації, а перегляд приватизаційних угод попереднього уряду обмежиться списком з приблизно 30 об'єктів. В. Ющенко навів для прикладу комбінат „Криворіжсталь", зазначивши, що нова влада прагне повернути його в державну власність, щоб, провівши публічний міжнародний конкурс, отримати за цей об'єкт у 3-4 рази більше. Президент сказав, що список об'єктів, приватизацію яких буде переглянуто, уряд підготує найближчими тижнями.

21 лютого віце-прем'єр міністер Олег Рибачук підписав від імені України угоду про розвиток співпраці з Евросоюзом. Він підтвердив, що завданням України на поточний рік є вступ до СОТ, отримання статусу країни з ринковою економікою і початок переговорів про створення зони вільної торгівлі з ЕС. Одночасно Україна звернулася до ЕС з проханням скоротити список, вимог виконання яких необхідне для отримання статусу країни з ринковою економікою. О. Рибачук нагадав, що чергове засідання Ради „Україна-ЕС" відбудеться влітку, і на ньому будуть оцінені досягнуті успіхи. Подання заяви на членство України в ЕС буде розглядатися не раніше, ніж через півроку.

За матеріялами ЗМІ

Москва спробує „задушити Київ в обіймах" - О. Доній

Українські політологи коментують візиту до України міністра закордонних справ Росії Сергія Лаврова

КИЇВ. – На запитання, для чого насправді 22 лютого відвідав Київ з офіційною візитою міністер закордонних справ РФ С. Лавров,*(див. ст.2)* директор Европейського інституту інтеґрації та розвитку **Дмитро Видрін** відповів, що „перш за все ця візита запланована для відновлення якогось психологічного контакту. Адже ні Росія немає нової концепції взаємин з Україною, ні Україна – нової концепції стосовно до Росії".

Провідний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України **Олександер Дергачов** вважає: „Напередодні великих контактів в Брюсселі потрібен був контакт з представником Москви".

Голова Центру досліджень політичних цінностей **Олесь Доній** зазначив, що „Володимир Путін опинився в нелегкій ситуації. Беслан, „кольорові" революції в Грузії та Україні, невдоволення соціяльними реформами пенсіонерів – все це привело до помітного зменшення популярности російського президента та появи покищо стриманої критики на його адресу (здебільшого в інтернет-виданнях)". За його словами, „неприїзд балтійських провідників 9 травня до Москви лише підтвердив втрату Московою ініціятиви та впливу на пострадянському просторі. Тому В. Путін як ніколи зацікавлений в маленьких перемогах. Потепління стосунків з Україною якраз і можна було б трактувати перед російською громадськістю як таку зовнішньополітичну перемогу. Тому і до Москви В. Ющенка запрошують, і сам В. Путін до України хоче приїхати. А далі Москва може просто спробувати „задушити в обіймах" Київ. Така тактика може виявитися більш ефективною за непопулярне у народі протистояння двох держав".

На думку експерта з міжнародних питань Українського центру економічних і політичних досліджень імені О. Разумкова **Валерія Чалого**, російський міністер мав визначити бачення Україною – в нових умовах – тих проєктів, які підписувалися між Україною і Росією попереднім режимом".

Експерт Київського центру політичних досліджень і конфліктології **Антон Фінько** вважає візиту зондуванням ґрунту намірів України і Грузії мати цілковиту самостійність щодо визначення зовнішньополітичних пріоритетів".

УНІАН

Знову запахло...

(Закінчення зі стор. 1)

парляментських. А Зварич виявився між командою президента, тому що він близький до президента, і є членом уряду, тобто формально належить до групи Тимошенко. І ця подвійна його роля розриває і його, й інших...".

Клубочок намотується... До протесту Р. Зварича проти спроб втягнути членів його сім'ї в якісь невідомі для пересічного читача „корупційні схеми" і до проблеми „реекспорту нафти" додається так само малозрозумілий „розкол на три групи в коаліції переможців". Невже це щось серйозне? Хочеться вірити Президентові Вікторові Юшенкові, який сприйняв повідомлення щодо відставки Зварича як ознаку становлення нового уряду. Подібним чином пояснив ситуацію міністер закордонних справ Борис Тарасюк, відповідаючи у Варшаві на запитання журналістів: „Я пов'язую це з тим, що в уряді України відбувається притирання членів Кабінету міністрів. Я дуже високо ціную Зварича як професіонала й думаю, що його відставка не буде прийнята".

Однак, що не все, на жаль, так просто, свідчить коментар для „5-го телеканалу" депутата Ігоря Єремеєва. Він є також акціонером нафтового підриємства „Галичина", тобто людиною, яка може дещо знати про „реекспорт". Ось що сказав Єремєєв: „Я попередив Романа Зварича, що його чесне ім'я намагаються використати, щоб прореекспортувати 100 тисяч тонн нафти – а загалом ідеться про контракт в 3 мільйони тонн, де з бюджету можуть вкрасти близько 500 мільйонів гривень".

Яке, врешті-решт, відношення має Зварич до нафти? Зі слів Єремєєва виявляється, що має. Справа в тому, що реекспорт нафти хотіла здійснити фірма „Оїл транзит", де дружина Зварича, Світлана, працює заступником генерального директора. Представники „Оїл транзит" стверджують, що саме Єремєєв пропонував їм взяти участь у фіктивному відшкодуванні ПДВ – так званого податку на додану вартість. І що саме Єремєєв домагався проєкту рішення уряду про заборону реекспорту нафти. Цього останнього він і не заперечує, кажучи, що керувався виключно державними інтересами.

В п'ятницю, 18 лютого, з приводу наміру міністра юстиції Р. Зварича подати у відставку коротко висловилася прем'єр Юлія Тимошенко: „Я не учасник ніяких інтриґ. Я не хочу цього. Я не хочу навіть коментувати такі речі. Я знаю, що уряд працює віддано у справі наведення порядку в країні".

В суботу, 19 лютого, відвідуючи київське підприємство „Арсенал", Президент В. Ющенко визнав, що заява Р. Зварича про відставку свідчить про щось інше, ніж про ознаку становлення нового уряду і „притирання". Він сказав, що проблема спричинена тим, що „будь-яка сира нафта заходить в Україну без вхідного ПДВ", і якщо цим ділом займаються непорядні структури, то нерідко нафта потрапляє на ринок через фальсифіковані операції. Президент повідомив, що буде пропонувати урядові „перш за все запровадити вхідний ДВП на сиру нафту, що унеможливить будування будь-яких комбінацій", і підкреслив, що „мова йде про сотні об'єктів, які займаються нафтовою торгівлею".

Ще глибше стурбування вчувається в коментарі першого віце-прем'єра Анатолія Кінаха – він добре знає ці справи, бо сам керував і урядом, і Союзом українських промисловців та підприємців: „Готувалася гльобальна операція з реекспорту з України близько 3 мільйонів тонн російської нафти, за контрактом комерційної фірми, а це, на думку уряду, суперечило законодавству України й інтересам держави".

Глибше розворушує цю проблему київська газета „Дзеркало тижня", покликуючись на думку міністра економіки Сергія Терьохіна. Він пояснив, чому ці 3 мільйони тонн можуть зашкодити інтересам України. По-перше, оскільки ці тонни входять у виділену росіянами для українських нафтових підприємств квоту на доставу сирої нафти у 2005 році, то Україна матиме 3-мільйонний дисбаланс на внутрішньому ринку продуктів. По-друге, „Оїл транзит" плянувала доставити ці 3 мільони тонн нафти до Словенії за значно нижчими цінами, ніж діють на европейському ринку. Тобто результатом буде дисбалянс і на цьому ринку, тому, вважає С. Терьохін, „Україну можуть очікувати санкції антидемпінгового характеру".

Словом, ця нафта прийшла в Україну, однак не може з неї вийти – і це для „Оїл транзит" є, м'яко кажучи, підприємницьким неуспіхом. В тому числі і для заступника директора цієї фірми Світлани Зварич.

„Дзеркало тижня" вважає цю історію „дуже повчальною", бо, „по-перше, очевидно, що до проголошеного Президентом розмежування бізнесу і влади ще далеко. По-друге, така формальна 'відмова' від бізнесу, як переведення його на ім'я дружини чи іншого близького члена сім'ї – це аж ніяк не вихід з бізнесу".

Остання інформація: міністер юстиції Р. Зварич 21 лютого поїхав до Брюселю у складі урядової делеґації і там мав нагоду заявити, що не плянує йти у відставку...

П. Ч.

В. Ющенко...

(Закінчення зі стор. 1)

тому весь світ спостерігав, як народ України підтвердив свою непохитну відданість демократичним вартостям, які лягли в основу як Північно-атлантичного альянсу, так і особливого партнерства НАТО-Україна".

У своїй промові у Брюселі 21 лютого американський провідник закликав своїх европейських колег підтримати інтеґрацію України у західні структури: „В міру приходу до влади в цій країні вільно обраного уряду і в міру втілення урядом Президента В. Ющенка критично важливих реформ, евро-атлантичне співтовариство повинно вітати Україну у своєму колі", – сказав Джордж Буш.

У зустрічі В. Ющенка з Дж. Бушем з української сторони взяли участь міністер закордонних справ України Борис Тарасюк та Секретар РНБО Петро Порошенко. Від американської – Державний секретар США Кондоліза Райс.

23 лютого зранку в будинку Еврокомісії відбувся сніданок В. Ющенка з головою Еврокомісії Жозе Мануелем Барозу. Після цього у штаб-квартирі Ради Евросоюзу – 30-хвилинна зустріч В. Ющенка з Генеральним секретарем Ради ЕС, комісаром Евросоюзу з питань спільної зовнішньої політики та безпеки Гав'єром Соланою.

На цьому брюссельська програма Президента України буде вичерпана, і В. Ющенко вилетів до Страсбурґу, де зустрівся з головою Европейського парляменту Жозепом Борелем, а також виступив перед депутатами Европарляменту. На завершення свого перебування в Европарляменті В. Ющенко і Ж. Борель мали пресову конференцію.

За матеріялами ЗМІ

АМЕРИКА І СВІТ

Дж. Неґропонте – новий керівник національної розвідки

ВАШІНҐТОН. – Президент США Джордж Буш 18 лютого призначив чинного посла Сполучених Штатів в Іраку Джона Негропонте на пост директора національної розвідки. Президент сказав, що Дж. Неґропонте зробить усе, щоб ті, хто захищає Америку, мали всю інформацію, необхідну для зупинення терористів до того, як вони завдадуть удару. Раніше Дж. Негропонте перебував на посадах посланця США в ООН, а також посла в Мехіко і на Філіпінах. На новій посаді, як кажуть оглядачі, він спробує припинити суперництво між п'ятнадцятьма розвідувальними агенціями країни та об'єднати їх зусилля для виконання спільних завдань.

Б. Клінтон і Дж. Буш-старший відвідують жертви цунамі

ДЖАКАРТА, Таїланд. – Два колишні президенти США, Бил Клінтон та Джордж Буш-старший, 19 лютого перебували у Таїланді, здійснюючи поїздку країнами, враженими цунамі в Індійському океані.Американський уряд призначив Б. Клінтона і Дж. Буша-старшого відповідальними за американську допомогу жертвам трагедії, внаслідок якої, за останніми даними, загинуло 297 тисяч осіб. Вони відвідали зруйноване рибальське селище Баан Нам Гем у південно-західньому Таїланді, де спостерігали за спорудженням 200 нових будинків. Потім колишні президенти США відвідали курорт Пхукет, де паталогоанатоми й досі намагаються ідентифікувати тіла десятків загиблих. Перед поїздкою до Шрі-Ланки 20 лютого вони відвідали індонезійську провінцію Аче – реґіон, який найбільше потерпів від руйнівного цунамі у грудні, та Мальдіви. Б. Клінтон сказав, що американський народ цілковито підтримує допомогові зусилля жертвам катастрофи, понад третина американських родин надала гроші на допомогу жертвам цунамі.

Землетрус в Ірані

ТЕГРАН, Іран. – Іранське телебачення повідомило про потужний землетрус, 22 лютого на південному сході країни, який сягає 6.4 балів за шкалою Ріхтера. Землетрус стався неподалік міста Заранд у провінції Керман. Речник губернатора провінції Керман повідомляє про загибель принаймні п'ятисот осіб і майже тисячу поранених. У містах реґіону серйозних руйнувань не спостерігається, але три навколишні села було стерто з поверхні. Багато навколишніх сіл втратили до третини своїх будівель. На додаток дощ перешкоджає порятунковим акціям.

Референдум щодо конституції ЕС в Еспанії

МАДРИД, Еспанія. – В Еспанії 20 лютого відбувся референдум щодо ухвалення конституції Европейського союзу. Громадяни Еспанії підтримали на референдумі проєкт нової конституції ЕС, ухвалений провідниками Евросоюзу минулого року. Конституцію в Еспанії підтримують і правляча партія, і опозиція. Прем'єр-міністер Еспанії Хосе Луїс Родріґес Сапатеро закликав своїх співвітчизників голосувати за конституцію ЕС. 42 відсотки громадян взяли участь у голосуванні, з них три чверті проголосували „за". Результати референдуму в Еспанії не є вирішальними. Останнє слово залишається за парляментом. Усі 25 членів ЕС повинні ратифікувати конституцію до листопада 2006 року, і лише тоді вона набуде чинности. Дев'ять країн мають провести референдуми, а три вже ухвалили голосуванням у парляменті. Конституційна угода, ухвалена провідниками ЕС минулого року, спрямована на посилення ефективности процесу ухвалення рішень, і передбачає запровадження посад президента і міністра закордонних справ Евросоюзу. Еспанія - перша країна Евросоюзу, яка проводить всенародний референдум щодо конституції ЕС.

У Конґрес США внесено законопроєкт про скасування поправки Джексона-Веніка для України

ВАШІНҐТОН. – До Сенату і Палати представників Конґресу США 16 лютого одночасно надійшли законопроєкти про скасування для України обмежувальної зовнішньоторговельної поправки Джексона-Веніка. Зокрема повідомляється, що законопроєкт передбачає скасування поправки Джексона-Веніка і надання Україні нормального статусу в зовнішній торгівлі з США. Ця поправка була запроваджена за радянських часів для покарання СРСР за переслідування євреїв. В пост-радянський період вона стримувала розвиток економічних стосунків між Україною та США. Відповідний законопроєкт 17 лютого подав сенатор Джон МакКейн. З цього приводу він видав спеціяльну заяву, в якій відзначив велику перемогу „помаранчевої революції" та необхідність підтримати український народ. „Поправка Джексона-Веніка стосовно України у наші дні анахронічна і не відповідає дійсностям сьогодення", – заявив сенатор Дж. МакКейн. У разі схвалення закон дозволить Президентові Джорджеві Бушеві припинити дію поправки стосовно України. Тоді між Україною та США можуть встановитися постійні нормальні торговельні стосунки. Окрім торговельних переваг, говориться у заяві Джона МакКейна, зняття поправки Джексона-Веніка стане важливим символом нової української демократії та стосунків країни з США. Ініціяторами аналогічного законопроєкту, поданого до Палати представників, стали голова комітету з міжнародних відносин цієї палати Конґресмен-республіканець Генрі Гайд і член керівництва комітету Конґресмен-демократ Том Лантос.

Нобелівський інститут отримав номінації на нагороду Миру

СТОКГОЛЬМ, Швеція. – За повідомленнями 18 лютого зі Стокгольму, Нобелівський Інститут отримав список зі ста шістдесяти шести імен та назв організацій, яких було висунуто на здобуття Нобелівської пермії миру 2005 року. Офіційно список, згідно з традицією Нобелівського комітету, не оголошується. Серед претендентів - колишній секретар Державного департаменту США Колін Павел, Президент України Віктор Ющенко, а також низка відомих діячів світу. Список зі сто шістдесяти шести номінантів не є остаточним, оскільки п'ять членів Нобелівського Комітету можуть до 22 лютого самі висувати претендентів на найпрестижнішу премію світу. Проте вже тепер зрозуміло, що цього року висуванців буде менше, аніж минулого - рекордного - року. Тоді було номіновано на Нобелівську премію миру аж 194 особи чи організації, а саму премію здобула екологактивіст з Кенії Ванґарі Масаї. Серед номінантів є також грузинський провідник Міхаїл Саакашвілі, колишній президент Чеської Республіки Вацлав Гавел та Папа Іван Павло II. Серед номінантів - МАҐАТЕ з її зусиллями щодо позбавлення ядерних амбіцій Північної Кореї та Ірану. Названо також і японську асоціяцію „Гіданкйо", до якої надлежать люди, які пережили ядерні вибухи Гірошіми й Нагасакі, британську допомогову організацію „OXFAM" за допомогу жертвам цунамі в Азії.

У Москві заборонили намети й помаранчевий колір

МОСКВА. – Жителям Благовєщенська, які організували страйк у центрі Москви, чиновники заборонили ставити намети й використовувати помаранчевий колір. Одержавши заяву демонстрантів, префектура викликала їх 18 лютого на спеціяльну нараду, щоб обговорити деталі майбутнього віча. За кілька годин переговорів чиновники висунули свої власні вимоги, заявивши, що демонстрація буде дозволена тільки на певних умовах. Були заборонені намети, чиновники висловилися категорично проти зведення „яких-небудь споруджень". Також представники префектури наполегливо попросили не використати помаранчеві кольори, заявивши: „У вас же не політична акція". Крім того, час проведення акції було обмежено до двох годин на добу. Що стосується плякатів, їх, повідомили чиновники, може бути не більше шести, причому тексти гасел мають бути заздалегідь затверджені в префектурі. Акцію протесту „За проведення об'єктивного розслідування подій у Благовєщенську в грудні 2004 року; за відставку й залучення до відповідальности винних у порушенні прав громадян" потерпілі хочуть провести 21 лютого.

За матеріялами ЗМІ

Дж. Буш...

(Закінчення зі стор. 1)

помогу для відбудови Іраку.

21 лютого Дж. Буш і Президент Франції Жак Ширак заявили про готовність відновити добрі стосунки між двома країнами, незважаючи на розходження стосовно іракського питання. Крім того, обидва погодилися на тому, що Сирія повинна відтягнути свої війська з Ливану. Наступного дня, 22 лютого, французький Президент Жак Ширак, послідовний опонент втручання до Іраку коаліції під проводом США, сказав, що Франція приєднається до місії НАТО, аби тренувати іракські війська.

Виступаючи у Брюселі, Дж. Буш сказав, що союз Америки і Европи – необхідний чинник миру і процвітання.

Перед початком зустрічі президент США Джордж Буш і прем'єр-міністер Великобританії Тоні Блейр назвали минулі вибори в Іраку свідченням успішного просування цієї країни на шляху до демократичного суспільства.

Зразу опісля Дж. Буш зустрівся з Президентом України Віктором Ющенком. Після зустрічі Дж. Буш зокрема сказав, що йому було дуже цікаво: „Зустріч з Президентом В. Ющенком, на мою думку, була історичною. Я гадаю, було дуже цікаво сидіти поруч з особою, яка щойно була на чолі революції, мирної революції, бо вона базується на тих самих цінностях, які дорогі також для нас. Це був надзвичайний момент, як на мене. Я нагадав Президентові В. Ющенкові, що НАТО базується на певних досягнутих критеріях, і двері НАТО відкриті. Президент та його уряд, народ України має можливість обрати необхідні інститути демократичної держави. НАТО обіцяє свою допомогу в цьому і я обіцяю допомогу мого уряду".

Того ж дня проходила зустріч НАТО з участю представників 26 держав. Президент Дж. Буш підкреслив, що вважає навчальну місію НАТО в Іраку життєво важливою. Країни – члени НАТО відгукнулися і заявили, що повинні разом взяти участь у вишколі іракської армії. Це рішення свідчить про подолання деяких розбіжностей між членами альянсу у політиці щодо Іраку.

„Европа та США є справжніми партнерами", – сказав Дж. Буш на зустрічі.

Генеральний секретар НАТО Яап де Гооп Схефер висловив бажання, аби до наступної зустрічі всі члени НАТО взяли участь у вишколі іракських військ або в її фінансуванні.

Дж. Буш, зі свого боку, заявив, що НАТО є „наріжним каменем" трансатлантичної співпраці.

Наступного дня, 23 лютого, Президент Дж. Буш відїхав до Німеччини, де зустрівся з канцлером Ґерґардом Шродером, якого намагатиметься переконати в потребі допомогти Іракові. Головними темами обговорення були ядерна програма Ірану, а також ситуація в Іраку та Афганістані. Зокрема обидва провідники обговорили спільні зусилля НАТО і Евросоюзу щодо стабілізації ситуації в Іраку шляхом вишколу іракських служб безпеки та судових службовців.

24 лютого Президент США у Братіславі, столиці Словаччини, має зустрітися зі своїм російським колегою Володимиром Путіним і наголосити, що Росія як европейська держава повинна поновити свою відданість демократії і законності. Одначе, В. Путін продовжує наполягати, що Росія має право розвивати власний зразок демократії.

П'ятиденна поїздка Президента Дж. Буша до Европи великою мірою була успішною. Зроблено перші кроки на шляху порозуміння з Европою, досягнуто від країн НАТО згоди допомогати Іракові та найдено спільну мову стосовно боротьби з тероризмом.

Х.В. - Ф.

Довідкове бюро для закордонних українців

Спеціяльно для „Свободи“

За домовленістю з Генеральним консульством України в Ню-Йорку продовжуємо публікацію запитань читачів і відповідей на них консула Андрія Олефірова. Просимо надсилати до „Свободи“ ваші запитання, що стосуються будь-яких питань в ділянці взаємин з українською державою. Відповіді на них будуть вміщені в газеті.

А. Олефіров

Що таке консульський облік; чи не шкодить він нелеґалам; як стати на облік; чи можна листовно?

В Законі України „Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні", який регулює питання реєстрації в Україні чужинців, осіб без громадянства і громадян України, зазначається, що реєстрація місця проживання громадян України, які проживають за межами України, здійснюється в установленому порядку консульськими установами України за кордоном. Такий порядок був затверджений в Міністерстві закордонних справ України та зареєстрований в Міністерстві юстиції України наприкінці 1999 року. Згідно з цим порядком, узяттю на облік підлягають громадяни України, які:

– постійно перебувають за кордоном (особи, яким у встановленому порядку оформлено постійне проживання за кордоном в компетентних органах України);

– тимчасово перебувають за кордоном більше, ніж три місяці (але на обумовлений строк) на навчанні, стажуванні, лікуванні, у відрядженні, працюють за контрактом тощо.

Отже, у разі виявлення бажання стати на консульський облік, громадянин має разом з заповненою анкетою подати до консульства відповідні документи, що підтверджують: термін, мету та адресу перебування в США (наприклад, такими документами можуть бути довідка з навчального закладу і так звана „зелена карта"). Детальніше про перелік документів можна довідатися з нашого веб-сайту **www.ukrconsul.org.**

Таким чином, консульський облік фактично є тією ж самою реєстрацією, що існує в Україні. Проте, на відміну від порядку реєстрації громадян в Україні, що зобов'язує громадян зареєструвати своє місце проживання (проживання на певній території в Україні терміном понад шість місяців) протягом 10 днів, а місце перебування (проживання на певній території в Україні протягом менше шести місяців) – протягом 7 днів, реєстрація громадян України за кордоном не несе зобов'язального характеру.

Мета консульського обліку – реєстрація українських громадян за кордоном. Ця інформація не підлягає розповсюдженню і допомагає консульству, у разі потреби, швидко виходити на контакт з громадянами. Питання можуть бути різними: чергові президентські або парляментські вибори в Україні, отримання нового пашпорту замість втраченого, повідомлення рідних в Україні про нещасний випадок за кордоном, перепис населення тощо.

По відношенню до українських представників за кордоном, тобто консульства, український громадянин за кордоном не може бути „нелеґалом“. Питання „нелеґального перебування“, наприклад, в США, стосується взаємин кожної конкретної особи – українського громадянина і влади Сполучених Штатів. Тобто, перебуваючи нелеґально в США, громадянин порушує не українське, а американське законодавство. Відповідно, такі особи мають бути свідомими своїх незаконних дій і можливих наслідків. Такі ж самі правила діють в усьому світі, зокрема в Україні.

Документи щодо взяття на консульський облік можна відіслати до Генконсульства поштою.

Чи може консульство відновити або надати громадянство України?

У відповідності до „Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень" дипломатичні представництва та консульські установи України приймають рішення про оформлення набуття громадянства України: за народженням, за територіяльним походженням, внаслідок поновлення у громадянстві, внаслідок усиновлення тощо.

Питання про прийняття до громадянства України і про припинення громадянства України належить до компетенції Президента України. У цих випадках консульська установа України лише приймає документи, перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам українського законодавства і надсилає їх в Україну.

Докладніше про зазначений вище порядок можна довідатися на веб-сторінці Генконсульства **www.ukrconsul.org** у підрозділі „Громадянство України" розділу „Консульські питання".

На паперах з консульства значилася дата: 9.01.2004 р. Її українці в США прочитали як 1 вересня, тоді як насправді це було 9 січня. Чи не можна в паперах пояснювати, що йдеться про европейське написання дати?

Переважна більшість документів, що їх оформлює Генеральне консульство, призначені для використання в Україні, у тому числі нотаріяльні документи, візи, різного роду довідки тощо. Тому й дата на них проставляється у відоповідності до існуючого в Україні порядку.

Отже, громадянам треба усвідомлювати, що попри їхню тутешню (американську) звичку до написання та прочитання дат, їхні документи будуть використовуватися в Україні, де існує інший порядок.

Б. Тарасюк – доцільне повернення на Михайлівську площу

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Борис Тарасюк, здається, дуже задоволений своїм поверненням на Михайлівську площу. Через пару годин після того, як Президент Віктор Ющенко представив його українським дипломатам в ролі нового-старого керівника Міністерства закордонних справ, Б. Тарасюк зустрівся з журналістами і у довгій, без обмежень тем, прес-конференції з'ясовував їм своє бачення закордонної політики України.

Його головним пунктом було те, що у новій владі закордонною політикою України буде займатись виключно Міністерство закордонних справ. Останніми роками в Адміністрації Президента діяли різні відділи, які давали вказівки окремим міністерствам, в тому числі і зовнішньо-політичному. І це рішення нового Президента, очевидно, також до вподоби старому (за стажем, не за віком) дипломатові Б. Тарасюкові. Принаймні він говорив про це з задоволенням.

Борис Тарасюк – волиняк з житомирщини, хоч мав „щастя“ народитись у місті з дуже не-волинською назвою: Дзержинськ. Це — посередині трикутника Житомир, Новоград-Волинський, Любар. У 1949 році, коли він народився, там вже було місто, назване на честь першого чекіста СССР. Але коли Тарасюкові було 15 років, він уже навчався в Київському політехнікумі. А далі – дуже вибірковий факультет міжнародних відносин і міжнародного права Київського університету. Після закінчення його в 1975 році – посада молодого дипломата у Міністерстві міжнародних справ УССР. (Таких щасливців було менше двох десятків щороку. Більше „республіканському“ міністерстві, та ще й міжнародних справ, не треба було; адже в Москві діяла ґльобальна машина „МИД“, якою видали такі міжнародні аси, як Вячеслав Молотов і Андрій Ґромико). Таким чином, Борис Тарасюк на дипломатичній роботі вже 30 років, а це – досвід, бо співробітники МЗС УССР, як казав мені один з них, мали можливість виробитись на справжніх дипломатів, нехай і не справжньої країни.

Вже через шість років майбутній міністер дістався до найважливішого закордонного елементу МЗС – Постійного представництва УССР при ООН у Ню-Йорку, де працював до 1986 року, тоді повернувся до Києва. Під час метаморфози УССР в Україну на форумі ООН і квазі-міністерства закордонних справ у справжнє міністерство закордонних справ (серед іншого, з геометричним зростом числа дипломатів), Борис Тарасюк працював у Києві. Тоді МЗС все ще вміщався в цікавому будинку на розі вулиць Шовковичної і Орлика. (Тепер там Фонд колишнього президента Леоніда Кучми „Україна“).

Коли Б. Тарасюк був заступником міністра закордонних справ, міністерство переїхало у своє теперішнє приміщення на Михайлівській площі. Це – будинок сталінського маштабу, збудованого для ЦК Компартії. Потім там „жив“ ЦК Комсомолу України. Монументальний колонний фасад будинку мав відповідну символіку, яка прикрашала його навіть тоді, коли там діяло міністерство некомуністичної України. Що цікаве, що через пару тижнів після того, як міністром закордонних справ став Б. Тарасюк, на вершку фасади появився величезний тризуб. Це було в 1998 році.

Міністром Б. Тарасюкові довелося попрацювати два роки. Президент Л. Кучма його звільнив, Б. Тарасюк пішов в політику, у 2002 році став депутатом Верховної Ради, а тепер – знову господарем на Михайлівській площі.

На своїй першій прес-конференції 8 лютого в ролі, як він сам зазначив, „нового-старого міністра“, Б. Тарасюк підкреслив, що йому завжди цікаво спілкуватись з журналістами, і що на початку 1990-их років „ми разом відкривали обрії нашої держави“.

В оновленій „помаранчевою революцією“ Україні, – запевняв міністер пресу, – „не буде місця сірій дипломатії й візантійським хитрощам“. Він також повідомив, що Президент В. Ющенко відновлює статус МЗС як головного координатора зовнішнополітичних справ і вже „не буде дублювання“ в Адміністрації Президента.

Він також подякував своєму попереднику і колишньому амбасадорові України у США Костянтинові Грищенкові за те, що той „зберіг МЗС“, і додав, що для К. Грищенка, який тепер перебуває у відпустці, знайдеться гідна посада в українській дипломатії. А з інших своїх попередників міністер плянує створити дорадчу раду при МЗС. Він також поставив наголос на „молоде провідництво“, на притягання нових кадрів до МЗС.

А ще одне завдання, яке поставив собі міністер Тарасюк – щоб кожний українець краще розумів зовнішну політику України. Тут він згадав недавне опитування, яке виявило, що 86 відсотків українців не знають, що робить НАТО, що робить Европейський союз.

Україна, вважає міністер, повинна мати добросусідські зв'язки з Росією, але й з Польщею, з Угорщиною, з Болгарією і з Туреччиною. І Україна має бути реґіональним провідником. Він також має на меті „відновити стратегічне партнерство зі Сполученими Штатами“. (Пізніше, у відповідь на запитання, він згадав, що два дні раніше, в неділю, до нього телефонувала Секретар Державного департаменту Кондоліза Райс про поїздку Президента В. Ющенка до США).

І ще новий-старий міністр хоче бачити закордонні інформаційні центри України: „Наша мета – відкрити світові нову Україну“, – сказав він.

(Закінчення на стор. 17)

День перемоги - імперський символ

День 9 травня 1945 року, коли у Західній Европі закінчилися бойові дії Другої світової війни, став у „застійні часи" правління Л. Брежнєва тим знаковим символом, довкола якого комуністи намагалися згуртувати свою імперію, що вже мала перші ознаки розпаду. Населення було охоплене посиленою пропагандою з застосуванням телебачення, кіно, літератури, усної пропаганди, сам цей день було проголошено державним святом, повсюдно постали велетенські пам'ятники з нагоди перемог, найчастіше вигаданих , учасники війни діставали нові нагороди.

Після розпаду СССР цей день знову реанімовано, але вже з іншою метою – утвердження Москви як того центру, який ніби підняв народи на боротьбу з фашистською Німеччиною і визволив Західню Европу від поневолення. Цій меті послужили численні свята з нагоди визволення окремих міст, областей і республік колишнього СССР (серед них і України). Повсюдно було чутно російські пісні часів війни, під призабуті марші виходили на паради війська і президент Росії В. Путін особистою участю в цих імпрезах підкреслював, що без Росії не було б перемоги. Вже в лютому на посилення такої пропагáнди було організовано відзначення 60-річчя Ялтинської конференції, яке західні її учасники резонно не зауважили. Наступним заходом з цієї серії буде велетенська парада в Москві, на яку вже запрошені президенти СНД.

Пропагуючи День перемоги як знак „єднання радянського народу довкола мудрого його керівника – Комуністичної партії на чолі з батьком всіх народів Й. Сталіним", російські провідники замовчують відому істину, що після так званого визволення з німецької окупації країни Східньої і Центральної Европи більш як на 40 років потрапили під московське ярмо, що землі Фінляндії і Східня Прусія досі не повернуті їх споконвічним поселенцям, що Друга світова війна дала нагоду СССР поширювати свій вплив на інші континенти. Особливо трагічна доля випала в минулій війні Україні, по землях якої прокотилася жорстока війна, а репресії комуністичної влади у різних проявах забрали життя мільйонів людей. По війні Україна не тільки залишилися під гнітом Москви, а й зазнала ще більшого утиску.

Важко уявити тепер президента України на параді в Москві, де він був би змушений вислуховувати застарілі ідеологічні штампи про братерську дружбу та масовий героїзм, не маючи можливости заперечити і сказати правду про Україну. Першою відмовилася від участі в московських торжествах президент Латвії Вайра Віке-Фрейберга, яка сказала, що запрошення В. Путіна образило латвійців в їхніх національних почуваннях, тому що німецько-російська війна привела три балтійські держави до втрати незалежности. Президент Латвії сказала, що вона може приїхати тільки для презентації книжки, в якій стверджується, що війна для Латвії закінчилася 4 травня 1990 року з проголошенням незалежности від Росії. Вайра Віке-Фрейберга сказала, що свято в Москві полягатиме в тому, що ветерани війни питимуть горілку, горлатимуть частівки часів війни і нахвалятимуться героїчним завоюванням Балтії. Сейм Латвії відмовився визнати 9 травня святом. Не схильні їхати до Москви президенти Литви Валдас Адамкус і Естонії Арнольд Рюйтель. Викликає сумнів участь в святі президента Грузії в зв'язку з відчутним посиленням незгоди між Грузією і Росією, яка відмовляється вивести своє військо з грузинської землі. Прикметно, що США, Англія, решта союзників не роблять паради з нагоди закінчення Другої світової війни.

На жаль, в Україні значна частина засобів масової інформації і громадських організацій покищо дотримується радянських стереотипів оцінки Дня перемоги. З урахуванням цього „Свобода" у вересні минулого року розпочала публікації на теми Другої світової війни і продовжуватиме їх за участи своїх дописувачів. Маємо надію, що читачі знайдуть можливість донести правду про трагедію України в Другій світовій війні до людей в Україні, посилаючи їм наш тижневик або копії статтей з нього про минулу велику війну.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про другу „помаранчеву революцію"

Не знаю, чи добре назвати цей другий спалах помаранчевого кольору „помаранчевою революцією", але таке порівняння насувалося, здається, усім українцям, коли прочитали в пресі чи побачили на телеекранах, що цілий Центральний парк – у помаранчевих барвах. Здається, ніхто не переживав цього збігу обставин так сильно, як саме ми, українці, які від грудневих днів жили подіями в Києві, що їх так виразно і постійно прикрашував саме цей помаранчевий колір у його прерізному застосуванні.

Центральний парк убрався у помаранчевий колір.
Фото: Л. Хм.

А тут несподівано для нас у половині лютого Ню-Йорк, а радше його Центральний парк, „задивився" на київський Майдан і убрався у помаранчевий колір. Тисячі помаранчевого кольору довгих кусків матеріялу прикрасило існуючі у парку 7,500 воріт – як творчий задум мистця Крісто та його дружини Жан-Клод. Як довідалися ми із статтей в пресі, цей мистець вже давно плянував „прибрати" Центральний парк у тисячі стяжок помаранчевого кольору. Ще у 1979 році він запропонував свій перший оригінальний плян, але тодішня адміністрація Ню-Йорку не погодилися на таку оригінальність. Цього року посадник міста Блумберг дав, однак, згоду і тепер до кінця лютого Центральний парк перемінився, на нашу думку, у другий Майдан.

Не диво, що з приводу такої подібности „вибуху" помаранчевого кольору українці Ню-Йорку та його довкілля поспішають одні за одними до Центрального парку, щоб принаймні тут налюбуватися цією помаранчевою барвою, що стала і залишиться вже символом „помаранчевої революції" в Україні.

Як, однак, дивно подібні, а рівночасно різні є „вибухи" цього помаранчевого кольору в Україні і в Ню-Йорку. Коли в Україні він став символом волі та протиставлення недобрій владі – тут це тільки примха одного мистця, яку „підхопили" адміністратори міста, розраховуючи на фінансові приходи, що ця помаранчева прикраса принесе.

Коли в Україні „помаранчева революція" принесла так довго очікувану зміну у політичному світі, а з нею віру у нові порядки та новий підхід до життя – в Ню-Йорку помаранчеві прикраси Центрального парку, хоча унікальні, принесуть фінансовий прибуток для міста і спокійне задоволення для багатьох.

Коли в Україні разом з помаранчевим символом беззастережно іде і залишиться для історії так близький усім і теплий клич: „Нас багато і нас не подолати" – в Ню-Йорку немає до прикрас помаранчевого кольору ніякого клича. Ніде правди діти ми українці, що не мали нагоди пережити „помаранчевої революції" у Києві, їдемо тепер зблизька і здалека до Центрального парку, щоб, примкнувши очі на декілька хвилин, помріяти, що ми у Києві. Але відтак відкривши їх, з гордістю думаємо про цю велику різницю між тими двома спалахами помаранчевого кольору.

О-КА

Ми бачимо Україну в Об'єднаній Европі

З виступу Президента України В. Ющенка на щорічній традиційній зустрічі з представниками дипломатичного корпусу 18 лютого в Маріїнському палаці Києва

Серед нових пріоритетів евроінтеграція є одним з головних. Ми бачимо Україну у Об'єднаній Европі, ми готові послідовно і неухильно йти до своєї мети. Ми будемо наближати час приєднання до ЕС, не стукаючи у двері у Европейському союзі, а впроваджуючи щоденно европейські стандарти в Україні, створюючи для українських громадян справді европейські шанси, шанси демократії, шанси економічні, гуманітарні і соціяльні. В той самий час Україна вітає всі сигнали з боку Европейського союзу, що свідчать про розуміння і підтримку саме такої політики.

Переконаний, що наш европейський вибір відкриває нові можливості для розширення і зміцнення партнерських стосунків з усіма нашими сусідами і на Заході, і на Сході. Побудова стабільної взаємовигідної співпраці з Росією – це теж є наш пріоритет.

Ми хочемо дійсно зміцнити безпеку нашої країни у партнерстві з Північноатлантичною співдружністю. У боротьбі зі старими і новими загрозами, такими, як розповсюдження зброї масового знищення, злочинність, міжнародний тероризм, Україна і надалі буде надійним партнером для усіх народів світу.

Ми свідомі своєї відповідальности за збереження культурної і етнічної мозаїки сучасного світу. Україна стала рідним домом для багатьох національних громад. Ми зробимо все, щоб у його стінах вони зберігали свою неповторну мову і культурну спадщину. Для цього ми будемо використовувати европейські моделі підтримки національних меншин. Зі свого боку Україна сподівається на повагу до прав українських громад у сусідніх країнах, до прав усіх українців, що живуть і працюють за кордоном.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не забуваймо про ці адреси!

Усі ми сповнені гордістю за „помаранчеву революцію“ в Україні, але пам'ятаємо, що вона повинна продовжуватися – вже не на майданах, а у великих і малих конкретних справах побудови справедливого демократичного суспільства. Тому ще з більшим завзяттям, ще з більшою жертовністю допомагаймо Україні піднятися з колін, подолати тяжкі постколоніяльні спадки. Особливо активно помагаймо виховувати молодь нової України, не шкодуймо грошей на це, бо, по-перше, ми тут не бідуємо, по-друге – пам'ятаймо, що навіть найскромніші пожертви, вислані масово, допоможуть здійснити великі проєкти. На мою думку, наша допомога передусім має надходити на нижче подані адреси:

The Mohyla Academic Society, Inc. Kyiv Mohyla Foundation of America, P. O. Box 46009, Chicago, IL, 60646-0009;

Coordinating Committee to Aid Ukraine, 66 Susan Drive, Chatham, New Jersey 07928. Tel: (973) 635-8814, Fax: (973) 701-9040;

The National University of Ostroh Academy (Myron and Lesia Kuropas, 107 Ilehamwood Dr. DeKalb, IL 60115-1856;

Smoloskyp, P. O. Box 561, Ellicott City, MD 21043, U.S.A.;

United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave. Philadelphia, PA 19111;

Ukrainian Catholic Educational Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Дарія Миндюк,
Гюстон, Тексас

Соломія Мельник одужує

З великою надією повідомляємо високоповажане громадянство про зміни на краще в лікуванні недужої студентки театрального мистецтва Соломії Мельник у Києві.

Завдяки коштам, що надійшли від добросердечних українців у діяспорі, Соля поволі повертається до активного життя. Як могла, намагалася допомагати мамі та старшій сестрі Ярославі у підтримці людей на Майдані під час „помаранчевої революції“.

Зібравшись на силах, у майбутньому дуже сподівається підготувати програму і прибути для вдячних мистецьких виступів перед земляками, які живуть та працюють у США та Канаді.

Усе це стало можливим завдяки щедрій допомозі високоповажаних жертводавців: **Мар'ян Коць,** Лексінгтон, Ню-Йорк – 500 дол.; **Андрій і Леся Бігуни**, Сілвер-Спрінг, Меріленд – 300 дол.; **Аня Петренко**, Ештон, Меріленд – 200 дол.; **Володимир Бакум**, Гайленд, Ню-Йорк – 200 дол.; **Іван Масний,** Рочестер, Ню-Йорк – 200 дол.; **Теодор і Оксана Мельники,** Сиракюзи, Ню-Йорк – 100 дол.; **Лідія Одежинська**, Філядельфія, Пенсильванія – 50 дол.; **Орест Колтунюк**, Лейквуд, Кольорадо – 50 дол.; **Софія Андрушків,** Мейплвуд, Ню-Джерзі – 35 дол.; **Лілія Мельник**, Ню-Орлеанс, Луїзіяна – 25 дол.; **Джордж Сеник, Оленка Сеник, Ольга Сеник**, Сан-Франциско, Каліфорнія – 25 дол.; **Джордж Татарко**, Веніс, Фльорида – 25 дол.; **Марія Андрусяк**, Ворен, Мишиґен – 25 дол.; **Марія і Орест Слупчинські**, Ню-Йорк – 25, **невідома** доброчинна особа – 20 дол. Разом: 1780 дол.

Зокрема ми дякуємо керівникам кредитівки „Самопоміч“ в Ню-Йорку, через яку надходила допомога до Києва!

Оля і Тарас Мельники,
батьки Соломії, Київ,
Сергій Панько,
Ню-Йорк

Життя України – в центрі уваги читачів

Редакційна пошта сповнена листів про минуле, сучасне і майбутнє України, спонуканих змінами в її житті. Ряд читачів вдався до поетичної форми передання своїх настроїв і очікувань. **Марія Дацко** з Ньюарку, Н. Дж., у вірші без назви славить Україну і, зокрема, пише: *„Я вклоняюсь тобі, народе, що ішов на допомогу в дні морозні відстояти, волю духу прославляти“.*

Ярема Купчинський з Іст-Бранзвіку, Н. Дж., у вірші „Ющенкові“ закликає: *„Тож спішіться, Президенте, не тратьте нагоди і проваДьте Україну на спокійні води“.*

Галина (Алла) Радзіловська з Фініксу, Арізона, надіслала вірш, присвячений пам'яті друга Андрія Омельченка, в якому тужить з приводу втрати, переповідає життєвий шлях померлого і стверджує: *„Ти був любимим і любив сам всіх, з ким тебе зводило життя, ти руку дружби подавав і тепле слово їм казав“.*

До 55-ліття геройської загибелі Романа Шухевича – генерала Тараса Чупринки написав статтю про нього **Орест Павлів** з Канади. Це є ритмізована розповідь для виконання зі сцени на кілька голосів.

Надійшло кілька листів з подяками і порадами. **Мирон Депутат** дякує за поміщення розповіді про лещетарський пластовий табір і додає до листа вітання пластунів В. Ющенкові.

Едвард Кухар з Говелу, Н. Дж., дякує за вміщену в тижневику його коломийку на честь В. Ющенка. **Іванна Кононів** з Вест Оренджу, Н. Дж., дякує Таїсі Богданській, Владиці Михайлові, оо. Леонідові, Андрієві, Олегові, усім учасникам відзначення її дня народження. **Анна Процик** звертає увагу на те, що закінчення її статті „Думка з приводу нагород від уряду“ („Свобода“, ч. 5) має бути таке: *„...Навіть тоді, якщо у цім порівняно короткім часі сьогоднішня Національна Академія Наук України перетвориться на правдиве огнище правди і науки і стане дійсно Українською Академією Наук“.*

Петро Одарченко з Меріленду надіслав список своїх 411 статтей, опублікованих в „Свободі“ за 55 років. Поздоровляємо і дякуємо!

Копії публікацій про Україну в американських газетах надійшли від **Володимира Колюбінського** і **Ярослава Колодія** з Пенсильванії. Теж дякуємо!

Наша сім'я брала участь в „помаранчевій рволюції“

Ярослава Николюк з сином Володимиром на Майдані Незалежности у дні „помаранчевої революції“.

Київ довів, що він – серце України. В перші дні „помаранчевої революції“, коли ще не було все налагоджено, кияни несли на майдан їжу, гроші, теплий одяг, хто що міг, і підтримували тих, хто приїхав до Києва з інших міст України. А враження було таке, що вся Україна зібралася в Києві, людей було не тисячі, а мільйони. І уявіть собі, що серед такої потужної маси народу ніхто нікого не образив, ніхто нікому навіть на ногу не наступив. Я казала, що це від Бога така благодать була. Студенти з усіх університетів вийшли зі своїми викладачами. Більше терпіти такі знущання і приниження людської гідности ми не хочемо і не будемо.

Режим створив таку систему, що кожна людина була від когось залежна. А закони такі, що одні повинні їх виконувати, а інші можуть не виконувати. Одним податки треба платити, а інші, прихильники Л. Кучми, можуть не платити. Розбити таку „гранітну скелю“, як писав колись І. Франко, було не просто. Ми розуміємо, що зразу все не зміниться, але, як казав наш великий пророк Т. Шевченко: „Борітеся – поборете, Вам Бог помагає, за вас правда, за вас слава і воля святая“.

Наша сім'я брала активну участь в „помаранчевій революції“, хлопці ходили кожний день, а я також ходила багато разів. Наспівалася там, як в молодості, відмолодшала в мої 74 роки серцем і душею, наплакалася, коли побачила обличчя В. Ющенка, таке спотворене після отруєння. Але я вірю, що Бог нам тепер поможе вийти зі страшного провалля.

Ярослава Николюк,
Київ

Листа переслав до редакції Мирон Крамарчук з Мінеаполісу.

Я не погоджуюсь

Хоч лист д-ра Я. Геврича „Стаття Ю. Тимошенко: сіль на українські рани“ („Свобода“, ч. 6) добре написаний, я не погоджуюсь, що стаття Ю. Тимошенко є „сіль на українські рани“. Політичні справи часто небувалими дорогами ходять, однак тепер не є пора підкреслювати різниці в народі. А щодо православ'я, чи будь-котрого віросповідування, то як Владика Єсип пояснює, „українські вірні не потребують нікого питати, як найкраще ходити з Богом“. Тепер пора підтримати дух народу, котрий чимало розчарований минулою „демократією“.

Уряд Президента В. Ющенка поставив собі головним завданням збільшити виробництво та торгівлю, а з тим можливість праці та відповідного заробітку всім. Однак, такі зміни не буде легко чи скоро можна впровадити в щоденне життя, тому більш відповідно заохочувати всіх до вирозуміння, умірковання та співпраці.

Д-р Богдан Слабий
Бруир, Миш.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Український Народний Союз 2004 р. Організаційні підсумки

Христина Козак,
Головний секретар УНСоюзу

Кожного року Український Народний Союз висловлює признання та вдячність секретарям і організаторам, і нагороджує тих, які осягнули певний рівень досконалости у продажі продуктів життєвого забезпечення УНСоюзу і пенсійних поліс у минулому році. Ці позитивні результати для УНСоюзу у 2004 році осягнено їхньою важливою працею, наполегливістю і відданістю.

Рік 2004 позначився збільшенням нового бізнесу. Загальне число проданих поліс у 2004 році становило 385. Це значне збільшення, порівнюючи з 2003 роком. Нові члени УНСоюзу забезпечили своє життя на загальну номінальну суму 8,541,062 дол., з річними вкладками на суму 153,528 дол. Найбільш популярний (загальнопоширений) плян, який закупили наші члени, – це забезпечення з вкладками, платними впродовж 20 років. Цей плян є постійним на ціле життя, грошова вартість його зростає протягом існування поліси і є повністю виплачена після сплачення 20-щорічних вкладок.

Також загальна сума виданих пенсійних грамот у 2004 році досягла 1,850,000 дол. зібраних вкладок у першому році. Пенсійні грамоти УНСоюзу надалі, чи то коротко- чи довготермінові, приносять відмінні відсотки. Пенсійна грамота на 5 років, яка приносить 4,5 відсотка, була найбільш популярною у 2004 році.

Ми в УНСоюзі розуміємо, що тема життєвого забезпечення не є гаряче обговорювана, не є популярною темою, і безсумнівно, не є продуктом, який легко продається. Тому саме це є таким великим задоволенням, – висловити подяку усім, що приєдналися до нашої групи переможців. Ми високо оцінюємо усіх важко працюючих секретарів і організаторів, які своїми зусиллями допомогли багатьом родинам у їхніх громадах і УНСоюзові.

Успіхи секретарів-організаторів і продавців УНСоюз вимірює різними критеріями: загальною сумою зібраних вкладок життєвого забезпечення, загальною номінальною сумою продажу, загальним числом виданих грамот і загальною сумою зібраних вкладок на пенсійні грамоти у першому році.

УНСоюз зі задоволенням подає імена п'яти найкращих організаторів УНСоюзу за загальною сумою зібраних вкладок життєвого забезпечення:

* **Любов Стрелецька**, секретар 10-го Відділу, зібрала 14,253.16 дол.
* **Христина Бродин**, секретар 27-го Відділу, професійний продавець УНСоюзу.
* **Мирон Пилип'як**, секретар 496-го Відділу, член Головного уряду УНС.
* **Осип Гаврилюк**, секретар 360-го Відділу, голова Округи в Бафало, професійний продавець, член Головного уряду УНС.
* **Ярослава Комічак**, секретар 96-го Відділу.

П'ять найкращих організаторів з найбільшою номінальною сумою проданих поліс життєвого забезпечення:

* **Любов Стрелецька,** секретар 10-го Відділу – номінальна сума проданих поліс 1,881,000.
* **Марта Лиско**, 1-ий заступник президента УНСоюзу, член Головного уряду УНС.
* **Стефан Вельгаш,** голова Округи Північного Ню-Джерзі, професійний продавець УНСоюзу.
* **Лонгин Старух**, секретар 172-го Відділу, професійний продавець.
* **Оксана Тритяк**, секретар 25-го Відділу, Головний організатор УНС, професійний продавець УНСоюзу.

П'ять найкращих організаторів з найбільшим числом проданих поліс:

* **Любов Стрелецька,** секретар 10-го Відділу.
* **Христина Бродин,** секретар 27-го Відділу, професійний продавець УНСоюзу.
* **Мирон Пилип'як**, секретар 496-го Відділу, член Головного уряду УНС
* **Стефко Вох,** професійний продавець УНСоюзу.
* **Ніна Більчук**, секретар 70-го Відділу, працівник Головної канцелярії УНС.

П'ять найкращих організаторів з загальною сумою зібраних вкладок на пенсійні грамоти у першому році:

* **Стефан Вельгаш,** голова Округи Північного Ню-Джерзі, професійний продавець УНСоюзу.
* **Стефко Вох**, професійний продавець УНСоюзу.
* **Христина Бродин,** секретар 27-го Відділу, професійний продавець УНСоюзу.
* **Надя Салабай**, працівник Головної канцелярії УНС.
* **Оксана Тритяк**, секретар 25-го Відділу, Головний організатор УНС, професійний продавець УНСоюзу.

До „Клюбу будівничих УНСоюзу" на рік 2004 ввійшли:

* **Любов Стрелецька**, секретар 10-го Відділу.
* **Христина Бродин**, секретар 27-го Відділу, професійний продавець УНСоюзу.
* **Мирон Пилип'як**, секретар 496-го Відділу, член Головного уряду УНС.
* **Стефко Вох,** професійний продавець УНСоюзу.
* **Ніна Більчук**, секретар 70-го Відділу, працівник Головної Канцелярії УНС
* **Лонгин Старух**, секретар 172-го Відділу, професійний продавець.

До „Клюбу відданих союзівців" на рік 2004 ввійшли:

* **Валя Каплун**, працівник Головної канцелярії УНС.
* **Стефан Вельгаш**, голова Округи Північного Ню-Джерзі, професійний продавець УНСоюзу.
* **Осип Гаврилюк,** секретар 360-го Відділу, голова Округи Бафало, професійний продавець, член Головного уряду УНС.
* **Оксана Тритяк,** секретар 25-го Відділу, Головний організатор УНС, професійний продавець УНСоюзу.
* **Марта Лиско,** 1-ий заступник президента УНСоюзу, член Головного уряду УНС.
* **Мирон Кузьо,** секретар 277-го Відділу.

(Закінчення на стор. 9)

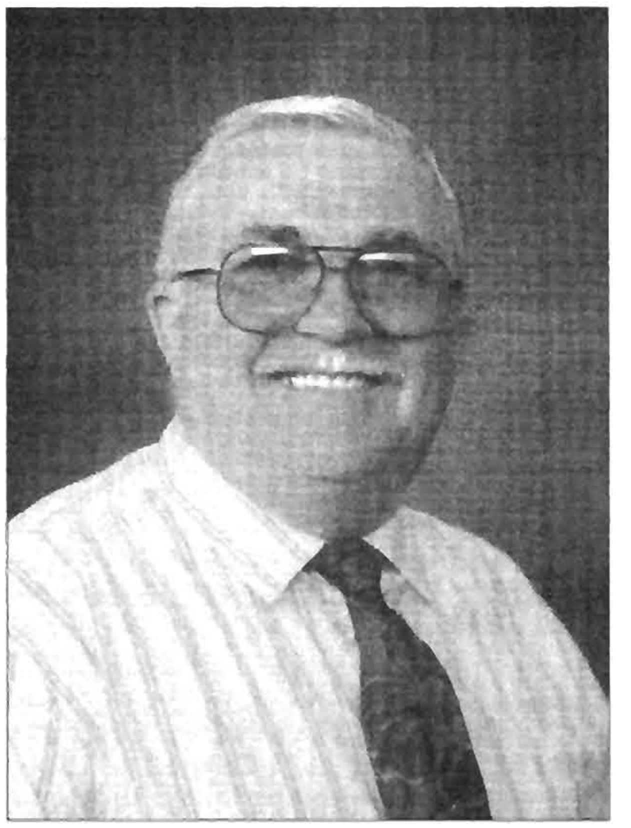
Кращі організатори УНСоюзу

Любов Стрелецька, секретар 10-го Відділу

Христина Бродин, секретар 27-го Відділу

Мирон Пилип'як, секретар 496-го Відділу, член Головного уряду УНС

UNA Organizers Active in 2004

Organizer's Name	(Branch)
Streletsky, Lubov	(10)
Brodyn, Christine	(27)
Pylypiak, Myron	(496)
Woch, Steven	(171), (777)
Bilchuk, Nina	(70)
Staruch, Longin	(172)
Kaploun, Valia	(269)
Welhasch, Stephan	(171)
Hawryluk, Joseph B	(360)
Trytjak, Oksana	(25)
Lysko, Martha	(15), (171)
Kuzio, Myron	(277)
Maruszczak, Olga	(82)
Chabon, Joseph	(242)
Komichak, Jaroslawa	(96)
Salabay, Nadia	(155)
Matiash, Eli	(120)
Hawrysz, Stefan	(83)
Hawryluk, Stephanie	(88)
Shewchuk, Paul	(13)
Oscislawski, Eugene	(234)
Platosz, Adam	(254)
Grabinski, James	
Romanyshyn, Basil	(254)
Fil, Nicholas	(13)
Szmagala Jr., Taras	(358)
Holubec, Zenon M.	(358)
Diakiwsky, Nicholas	(161)
Pastuszek, William	(231)
Lawrin, Alexandra M	(175)
Krywyj, Vira	(174)
Doboszczak, Bohdan	(59)
Grant, Joseph J.	
Dziuba, Christine	(367)
Savasta, Guy M.	
Fedorijczuk, George B.	(162)
Pytel, Petro	(139)
Horbaty, Gloria	(414)
Lonyszyn, Sophie	(372)
Fedorijczuk, Jolanta	(162)
Dolnycky, Alexandra	(434)
Gabos Jr., Charles W.	
Kuropas, Roman J.	(20)
Boyd, Barbara O.	(381)
Milanytch, Motria	(450)
Shumylo, Lyubov	(10)
Trojan, Myroslaw	(67)
Lischak, Maria V.	(15)
Maryniuk, Andrew	(388)
Kovalchuk, John	(10)
Leshchyshyn, Peter	(66)
Felenchak, Michael P.	(271)
Serba, Peter	(173)
Kotch, Joyce	(39)
Turko, Michael S.	(63)
Kozicky, Walter	(8)
Groch, Myron	(461)
Podoliuk, Bohdan A	(327)
Bolosky, Mary	(282)
Shuya, Natalie	(452)
Burij, Anna	(402)
Demczur, Nadia	(86)
Markus, Oksana	(217)
Krywulych, Walter	(266)
Karachewsky, Helen	(221)
Borovitcky, Annabelle	(230)
Bachynsky, Barbara	(184)
Tatarsky, Helen	(94)
Sawkiw, Maria	(57)
Bohdan, Michael W	(133)
Hawrylciw, Peter	(253)
Blazofsky, Maryann	(147)
Guglik, Julie	(259)
Karkoc, Michael	(345)
Kis, Mykola	(486)
Luchkiw, Vasyl	(16)
Poletz, Alexander	
Pryjma, Irene	(292)
Shean, Michael	(113)
Bezkorowajny, Cyril M.	(256)
Slovik, Helen	(7)
Skyba, Andrij	(399)
Moroz, Tekla	(465)
Auria, Rodney	
Hentosh, Marguerite	(305)
Petryk, Fedir	(362)
Kuropas, Stefko	(176)
Majkut, Stephania	(238)
Zaviysky, Yaroslav	(155)

Організаційні...

(Закінчення зі стор. 8)

* **Ольга Марущак,** секретар 82-го Відділу.

* **Йосиф Чабан,** секретар 242-го Відділу, голова Округи в Шамокін, Па, професійний продавець.

* **Ярослава Комічак**, секретар 96-го Відділу.

* **Надя Салабай,** працівник Головної канцелярії УНС.

* **Ілля Матіяш,** секретар 120-го Відділу.

* **Степан Гавриш,** секретар 83-го Відділу, голова Філядельфійської округи, член Головного уряду УНС.

* **Стефанія Гаврилюк,** секретар 88-го Відділу.

* **Павло Шевчук,** секретар 13-го Відділу.

Кожна, без вийнятку, продана поліса УНСоюзу є важливою. Кожний організатор чи секретар відділу, без огляду на те, чи він продав у році 5 поліс чи 50, повинен бути гордий, що допоміг УНСоюзові збільшити членство. Змога поширити членські послуги зростає з приходом кожного нового члена.

В тому напрямку у четвертому кварталі УНС впровадив загально союзові змагання під гаслом „Найкращий організатор поліс життєвого забезпечення 2004". Провідне місце у цьому контексті продажу, який відбувся вперше, займає Люба Стрелецька, секретар 10-го Відділу Філядельфійської округи.

Цей контекст продажу був базований на системі точкування з метою осягнути 25 або більше точок, з найвищою нагородою у сумі 1,000 дол. Л. Стрелецька осягнула 51 точку у короткому тримісячному періоді. Ми щиро дякуємо Любі і поздоровляємо її з успіхом виконаною працею.

УНСоюз також хоче відзначити трьох найкращих організаторів, які у 2004 році зібрали найбільшу кількість вкладок за пенсійні поліси і поліси життєвого забезпечення разом:

* **Стефко Вох**, професійний продавець УНСоюзу, зібрав (придбав) 221,309.15 річних вкладок.

* **Стефан Вельгаш,** голова Округи Північного Ню-Джерзі, професійний продавець УНСоюзу, зібрав 217,587,19 річних вкладок.

* **Христина Бродин,** секретар 27-го Відділу, професійний продавець УНСоюзу зібрала 118,980,38 річних вкладок.

Вітаємо з чудово виконаною працею!

Від імені Екзекутиви УНСоюзу я хочу висловити нашу вдячність усім організаторам і секретарям, які взяли участь у активній продажі продуктів УНСоюзу у 2004 році.

Без сумніву, ви є найбільшою цінністю для нас. Ваше завдання не є легке, однак ви гідно відповіли на виклик і мали успішний рік. Тільки завдяки зашій праці УНСоюз може надалі зростати, розвиватися і процвітати для наступних поколінь.

Потрібно згадати найбільш важливий чинник УНСоюзу, а це членство Українського Народного Союзу. Особлива подяка усім, хто підтримує УНСоюз і придбанням поліс життєвого забезпечення чи пенсійних поліс допомагає цій найбільшій українській організації. Ми вдячні за розсудливе рішення для себе, ваших рідних і вашої громади.

Ще раз закликаємо усіх секретарів і організаторів ввійти у ваші громади і допомогти УНСоюзові для майбутніх поколінь. Забезпечіть членів вашої рідні, ваших приятелів і вашу громаду. Ми надіємося на вас. Нам потрібна ваша допомога і ми потребуємо вашої підтримки.

2004 Achieved Membership by District

District	Policy count	Face amount	Quota	Quota achieved %
Albany	22	390,000.00	32	68.75
Allentown	2	15,000.00	30	6.67
Baltimore	6	78,000.00	20	30
Boston	1	10,000.00	10	10
Buffalo	9	200,000.00	17	52.94
Central NJ	7	178,000.00	30	23.33
Chicago	14	135,000.00	15	93.33
Cleveland	61	871,000.00	25	244
Connecticut	25	310,000.00	40	62.5
Detroit	25	273,000.00	50	50
Minneapolis	2	10, 000. 00	10	20
Montreal	4	64,000.00	15	26.67
New York	15	532,000.00	95	15.79
Niagara	4	39,000.00	7	57.14
Northern NJ	54	1,579,000.00	100	54
Philadelphia	47	2,210,000.00	140	33.57
Pittsburgh	30	549,062.00	32	93.75
Rochester	6	40,000.00	18	33.33
Shamokin	11	152,000.00	45	24.44
Syracuse	5	185,000.00	35	14.29
Toronto	4	45,000.00	23	17.39
Various	31	676,000.00	60	51.67
Winnipeg	0	.00	5	0
Final Total	**385**	**8,541,062.00**	**854**	**45%**

Братська послуга для наших дітей

На жаль, ми живемо в часах, коли мусимо собі усвідомити про численні жахливі злочини серед нас. Одним з цих злочинів є експлуатація і викрадання дітей. УНСоюз, як багато інших організацій, забезпечує наших молодих членів матеріялами про знімання відбитків пальців дитини. УНСоюз залучує цю спеціяльну книжечку до кожної нової молодечої поліси. Ці матеріяли – це ідентифікація і підтримка безпеки для дітей. Подібні програми поширює „National Center for Missing and Exploited Children".

Завданням цієї програми є збільшення усвідомлення справи про пропалих і експлуатованих дітей та ознайомлення батьків і дітей, як їх запобігти. Ця програма зосереджується на питанні знімання відбитків пальців і точно з'ясована у книжечці, що заповнена вичерпними інформаціями опису дитини, включаючи все – від опису місцезнаходження родимих плям, шрамів і т. п. до докладних інформацій про батьків, школу та особистого лікаря. Книжечка включає інформації, як знімати відбитки пальців дитини. Ми доражуємо до цього пакету включити сучасне фото дитини. Ця книжечка повинна зберігатися у домі, у безпечному місці. Запобіжний захід, знання і освідомлення – це наше мотто.

Це ще одна братська послуга, особливо спрямована для наших молодих членів. Одначе, якщо ви бажаєте отримати такі матеріяли, прошу звернутися до Головної канцелярії і ми радо вам вишлемо.

Тел.:(973) 292-9800, дод. 3071.

Оксана Тритяк,
Головний організатор УНСоюзу

Presented with concern
by

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, ІНС.
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Львівський історик аналізує реформи освіти в Україні

Олена Джеджора
Фото: В. Лопух

НЮ-ЙОРК. – Наукове Товариство ім. Шевченка гостило в Ню-Йорку 5 лютого історика Олену Джеджору зі Львова – з доповіддю на тему реформи університетської освіти в Україні.

О. Джеджора, декан гуманітарного факультету Українського Католицького університету у Львові, перебуває тепер в Ню-Йорку на стипендії Фулбрайта у Колюмбійському університеті. Саме ця обставина дала її добру можливість порівняти стан університетської освіти у пострадянській Україні з американським високошкільним навчанням, і це дало їй тему цікавої доповіді.

Зі свого досвіду вона вказала на велике число недотягнень, які відчувається досі у вищих навчальних інституціях України, зокрема про брак відповідних змін у навчальній системі університетів, як і в загальній атмосфері, яка досі не змінилася, незважаючи на усі альтернативні можливості, що їх представляють ті, яким лежить на серці кожна позитивна зміна в науковій системі.

На жаль, хоч відповідні чинники постійно говорять про конечну реформу навчання в Україні, зокрема у вищій школі, ці зміни або є лише на папері, або не відбуваються належно на практиці. Це, розуміється, позначається некорисно на вишколі нових молодих кадрів, що закінчують вищі школи, хоча ці школи випускають більше фахівців, як тепер потрібно. Не принесло також ще добрих успіхів формування альтернативної програми навчання і її повне осучаснення. Ось, наприклад, зміна історії комуністичної партії на історію України вимагає великої праці та знання. Все це додаткова праця, за яку у теперішніх обставинах не можна відповідно заплатити. А тут треба взяти під увагу, що університетська освіта формує молодих людей і що від їхнього вишколу залежить майбутнє України. А тим часом зараз все ще існує брак рівної лінії в університетському навчанні та досі важко отримати від відповідних вищих чинників правильні вказівки. На думку доповідачки, в Католицькому університеті панує інший внутрішній клімат, ніж у загальних вищих навчальних інституціях, немов там існує мале громадське суспільство зі своїми законами.

О. Джежора висловила на кінці своєї доповіді надію, що з приходом нового уряду багато дечого і в університетському підсонні зміниться на краще, з користю для усіх молодих українських людей в системі університетського навчання.

На цьому вечорі обов'язки голови президії виконував заступник голови НТШ-А д-р О. Попович.

О. Кузьмович

Зустріч з нагоди церковного свята

Марія Папас, скарбник повіту Кук в штаті Ілиной, вітає в своєму бюрі о. Богдана Калинюка з Української православної церкви св. Андрія з нагоди щорічного святкування „Васіполіта" 2005 року.

Спостерігачі на виборах Президента Україні зустрілися в УІА

НЮ-ЙОРК. – 27 січня в приміщенні Українського Інституту Америки Український Конґресовий Комітет Америки разом з Радою директорів УІА організували вечір подяки для спостерігачів, котрі перебували в Україні в доленосний для країни день 26 грудня 2004 року. Під еґідою УККА понад 2400 спостерігачів від Америки працювало під час президентських виборів в Україні. На фото (внизу): спостерігачі від Ню-Йорку, Ню-Джерзі і Конектикату, зліва – Генеральний консул України в Ню-Йорку Сергій Погорельцев, Алла Кучинська, Постійний представник України при ООН Посол Валерій Кучинський, президент УІА Волтер Назаревич, президент УККА Михайло Савків. Український Народний Союз був фінансовим спонзором двох спостерігачів. На фото вгорі (зліва) – спостерігач Юрій Пилип, справа – Андрій Панас, посередині – Рома Лісович, скарбник Українського Народного Союзу, і Стефан Качарай, президент УНСоюзу.

І. Я.

47-ий з'їзд ОДВУ

ЛІГАЙТОН, Па. – 20-21 листопада 2004 року на оселі ім. Олега Ольжича відбувся 47-ий з'їзд Організації державного відродження України (ОДВУ). З'їзд відкрив голова Центральної управи ОДВУ Олександер Процюк, який привітав делегатів і гостей, попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих членів ОДВУ: Михайла Нича, Михайла Середовича і Карла Манківського.

Першим звітував Олександер Процюк, який у звіті згадав про свою участь у нарадах УАКРади в Ню-Йорку, подорож до Чикаго у справі продажі будинку ОДВУ та про розподіл грошей „шеровцям", розповів про відзначення 60-річчя трагічної смерти Олега Ольжича та про відзначення 75-ої річниці заснування ОДВУ 9 жовтня 2004 року у Філядельфії, в Українському освітньо-культурному центрі, на яке як головного промовця було запрошено голову ПУН Миколу Плав'юка, а на другого промовця – колишнього дорадника Президента Дж. Форда д-ра Мирона Куропася.

Редактор Павло Дорожинський звітував про видання журналу „Самостійна Україна", редакція якого має в різних країнах 40 представництв, подякував Лесі Стецині за співпрацю у поширенні цього журналу.

Після звіту голови Контрольної комісії Миколи Яшка на пропозицію делеґатів з'їзду уступаючій управі уділено абсолюторію з похвалою. На пропозицію Номінаційної комісії список членів нової управи ОДВУ делеґати з'їзду прийняли одноголосно. Головою обраний Олександер Процюк.

Надійшли привіти від відділів ОДВУ з Фльориди і Філядельфії, Українського Золотого Хреста, Української стрілецької громади Канади і Українсько-Американської Координаційної Ради.

Резолюційна комісія в складі Василя Нагірняка, Ореста Ганаса і д-ра Петра Клюка подала з'їздові проєкт резолюції, в якій зокрема стверджується, що „ОДВУ визнає основні національно-державницькі настанови своїх основоположників, які довгі роки служили українському народові у лавах українського націоналістичного руху". З'їзд ухвалив резолюцію, запропоновану членами ОДВУ.

Другий день з'їзду продовжено в неділю, 21 листопада, спільним обідом, на якому редактор П. Дорожинський прочитав доповідь, присвячену річниці смерти св. п. полковника Андрія Мельника.

Петро Клюк

Не зупиняймося на досягнутому

Від імени Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) дякуємо всім, хто причинився до успішного проведення чесних та прозорих виборів Президента України у 2004 р., за відданість та активну працю для добра України. Українська громада Америки брала активну участь у цих процесах різними способами – дехто фінансово підтримав демонструючих на Майдані; дехто був міжнародним спостерігачем виборів; дехто добровільно працював на виборчих дільницях або заохочував громадян України брати участь в голосуванні. Загальна активність нашої громади була надзвичайно важливою і показала українському народові, що їхні брати і сестри, яким довелося жити за кордоном, вболівають за долю України і готові особисто брати участь у проєктах та подіях, які забезпечують демократизацію в Україні.

Ми всі бажаємо одного – сильної, заможної, демократичної, незалежної Української держави, про яку мріяли покоління наших предків. Нам пощастило жити у вирішальний для України час і долучитися до становлення справжнього народовладдя в Україні. Ми повинні продовжувати нашу активну працю, щоб прискорити демократичні процеси в Україні і робити все, щоб поширити інформації про її досягнення. Включившись у таку працю, наша громада зможе не тільки об'єднатися та жити спільним політичним, культурним та громадським життям, а й забезпечить своє довголітнє збереження. Розвиваючи наші зв'язки з Батьківщиною та беручи активну участь в усіх аспектах життя, ми навіки поєднаємо нашу громаду з Батьківщиною і станемо невід'ємною частиною українського життя. Необхідно долучати до нашої праці молодь, бо саме від неї залежатиме майбутнє громади та її зв'язки з Україною.

УККА закликає усіх до активної громадської праці. Не зупиняймося на досягнутому – Україна вступила в новий етап свого розвитку і ми повинні допомогти їй утвердити всі процеси, які розпочалися у листопаді 2004 року. Рівночасно українська діяспора в США також знаходиться на етапі, коли ми повинні відродити колишні активні громадські структури, які працюють для добра українців у США, які допомагають відстояти демократію на рідних землях.

За Крайову Екзекутиву УККА:
Михайло Савків,
президент
Марійка Дупляк,
екзекутивний секретар
Тамара Ґалло-Олексі,
екзекутивний директор

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

Список охоплює від 1-го червня до 31-грудня 2004 р.

Управа Фундації Українського Вільного Університету (УВУ) в ЗСА з осідком у Ню-Йорку з приємністю проголошує черговий список ЖЕРТВОДАВЦІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ та ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, висловлюючи щиру подяку за зрозуміння потреби для УВУ на всіх відтинках його діяльности.

УВУ сповнив велику ролю, як по Першій, так і по Другій світових війнах у Празі і Мюнхені, даючи можливість для великого числа української молоді набути високу професійну освіту, даючи кваліфіковані кадри для еміграції, які понад 55 років ведуть громадську працю на всіх відтинках громадського життя, в той час, коли Україна була поневоленою, а також коли Україна стала вільною.

З відновленням вільної України УВУ відгукнувся на нові потреби, широко відкриваючи свої двері для тих, хто бажає поширити своє знання правдивої історії і культури про Україну, на що не було змоги в поневоленій Україні.

Управа Фундації УВУ ще раз просить прийняти нашу щиру подяку в першу чергу за моральну підтримку, як також за ВАШІ ЩЕДРІ ПОЖЕРТВИ, без яких ми не могли б зреалізувати завдань, які ставить перед нами УВУ, діяспора і Україна.

Нам приємно поінформувати нашу жертвенну громаду, що Фундація УВУ в ЗСА з осідком в Ню-Йорку, при Вашій щедрій допомозі в 2004 році змогла уділити для УВУ на стипендії та на ведення їх діяльности 195,000 долярів.

Фундація УВУ дальше висилає книжки і журнали в Україну. Просимо надсилати Ваші книжки до Фундації УВУ, за що будемо дуже вдячні.

СПИСОК ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ФУНДАЦІЇ УВУ
(за час від 1-го червня до 31-го грудня 2004 року)

д-р Прокопів Володимир і Ольга зі спадку	67,541.62
Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Ню-Йорку	30,000.00
Перший Український Федеральний Щадничий Банк у Чикаго	20,000.00
Михайло Пирський зі спадку	18,000.00
Кілик Семен зі спадку	10,000.00
проф. Ратич Іванна	8,000.00
Муляк-Яцківський Аркадій	5,000.00
Галавай Іван зі спадку	4,500.00
Сікора Ніна зі спадку мужа Василя	3,200.00
Мороз Ольга зі спадку	2,000.00
Кий Лідія	1,500.00
д-р Гайда Ігор і Рома	1,000.00
д-р Рак Володимир і Анна (дорівняючий даток)	1,000.00
проф. Бірч Томас	600.00

По 500.00 дол. зложили:
Н.Н., Васьків Осип і Марія, д-р Глинський Борис і Уляна, д-р Рак Володимир і Анна, Укр. Фед. Кред. Коопр. СУМА в Йонкерсі, Чорнобіль Анна.

По 300.00 дол. зложили:

Балабан Василь і Ольга, мгр Мицак Юрій, проф. Стойко Володимир і мгр Мирослава	265.00

По 250.00 дол. зложили:
д-р Куляс Юліян, д-р Очеретько Аркадій і Глорія, д-р Попель Юрій і Наталія, д-р Симків Стефан і д-р Тамара.

По 200.00 дол. зложили:

Данилишин Мирослава, мгр Савчук Марта, Свідерський Мирон і Домна, Шипиляві Тарас і Юлія,	
Іванчук Адріян і Ліліяна	150.00
д-р Піянкоф Адвентина і Віталій	120.00

По 100.00 дол. зложили:
Андрусяк Марія, інж. Бараник Орест, Бігун Ярослав, Булавка Константин Бурда Микола і Тамара, Галаган Борис, Голюка Олександра, д-р Джуль Павло та Ірена, Дупляк Стефан і Марійка, Запухляк Семен, Ільчишин Василь і Ольга, Кігічак Ігор і Марія, Коваль Володимир і Анна, Козак Ярослав і Калина, Кухар-Придаткевич Ганнаг, Кушнір Лев і Ірена, Луцька Ксеня, д-р Моцюк Ярослав, Небеш Орест і Марія, мгр Оберишин Ярослав і Галя, Пилипів Михайло, „Провидіння" – Союз Українців Америки, д-р Рожанковський Ярослав, Рослоловський Марк, д-р Саляк Василь, Сирник Ірена, мгр Сосяк Василь, д-р Стахів Денис і Марія, д-р Стецьків Евген, д-р Темницький Юрій, Ткачук Роман і Софія, д-р Хлебович Володимир, Храпливий Марія, д-р Чубатий Володимир і Анна.

По 75.00 дол. зложили:
Чаплій Василь і Ярослава, Шило Павло.

По 50.00 дол. зложили:
Антипів Ксеня, Бакалець Марія, Барабаш Богдан, Басько Дмитро, Боївка Михайло і Ксеня, мгр Борковська Марія, Григорчук Лев і Лінда, д-р Грицак Петро і Рія, Ґеча Дамян, Даниш Орест і Надія, д-р Долінський Адріян, д-р Дужий Ярослав, Думка Анна, Задояний Маріянна, Івашко Павло, Іваськів Володимир і Ніля, Іллюк Олександер і Зіна, Ільків Ольга, Карпенко Борис і Татіянна, Качмар Меланія, Коваль Лев, Ковальчук Роман і Анісія, Козак Гелена, Колічинський Григорій і Людмила, Кушнір Лев і Ірена, Левицький Лев, Лехіцький Іван, Люти-Лютенко Юрій, д-р Мотика Володимир, Олійник Ярослав і Лідія, Пашеснік Ірена, Пятка Марія, Ройовський Емілія, Рокуцький Едвард, мгр Рудик Марта, Салдит Мирон і Оксана, Сахарук Сергій і Ева, Сендзік Віра, д-р Сєрант Іван і Стефанія, Сілецька Любомира, Склепкович Олег і Таня, Слиж Володимир і Богсданна, Тенюк Яким і Аліся, Ференцевич Юрій і Христина, д-р Футей Богдан і Мирослава, інж. Чипак Ярослав і Ольга, Шараг Байлей, інж. Шміґель Мирослав і мгр Надія, Шоробура Юстина, Шостак Ева і Марта Ямісон, Янкович Михайло і Мирослава.

По 40.00 дол. зложили:
Дякун Теофіль, Гарячий Василь.

По 30.00 дол. зложили:
Заращак Данило і Анна, Змий Евген і Наталія (дорівняючий фонд), Козак Ігор і Аніся, Рудик Андрій.

По 25.00 дол. зложили:
Ардиковський Владислав, Бездух Дмитро, Боднаренко Павло і Дуня, Васильків Йосиф і Марія, Висоцький Роман і Дарія, інж. Вольчук Володимир і Катруся, Гайдук Дмитро і Галина, Гайда Ярослав і Анна, інж. Галів Микола, д-р Ґелета Ярослав, Данилів Татіяна, Доблін Володимир і Гелен, Ермоловіч Стефанія, Жирук Ганна, інж. Заяць Юрій і Стефанія, Карпенко Борис і Татіяна, Кахній Михайло, Кобилецький Стефанія, Коваленко Дмитро, Колінко Оксана, Конецький Теодор і Стефанія, Коропецький Оксана, Корнага Мирон і Христина, Костка Михайло і Анна, д-р Крижанівський Ярослав, Кузик Володимир, Кулинич Мирослав і Зеновія, Кучварський Богдан, Лисак Теодозій, Мейбо Еміль, Майко Йосиф, д-р Мельник Олександер, Марунчак Василь і Анастазія, д-р Марчук Василь і Оксана, Матула Анастазія, Мацьола Семен, Медюх Василь і Марія, Михалюк Олександер і Ірена, Мичковський Люба, Масяк Марія, Новак Ірена, Олексин Ельфріда, Орищин Борис і Люба, Паньків Софія, Пезанський Любомира, Поповський Станлей і Софія, Савка Лариса, Садковий Богдан і Стефанія, д-р Серафин Олександер і Зиновія, Сидоренко Ярослав, Стасів Роман і Арлєна, Стецишин Володимир і Зеновія, Татаренко Стефан і Анна, Ткачук Оксана, Торський Андрій, Тренза Михайло, д-р Трігос Віра, Фіцай Петро і Леся, Фурда Михайло і Лідія, д-р Хойнацький Іван і Надія, Чапельські Орест і Любомира, Шевчук Ілля і Марія, Шкарупа Іванна, Юрчук Іреней і Оленка, Яворський Іван і Анна, Ярема Стефан, Яриш Іван і Аліся, Ярко Микола, Яросевич Мирон і Дарія.

По 20.00 дол. зложили:
Антохій Ольга, Бурий Тарас і Софія, Вавчик Богдан, Гомка Петро і Долорес, Городиський Орест і Дарія, Денисенко Іван, Змий Евген і Наталія, Іванчишин Василь і мгр Ірена, Міґован Василь, Міллс Семен, Мудрий Василь і Дарія, Павлишин Мирослава, Пик Марія, Скаськів Бернард і Аделайда, Осадчук Іван і Дженіс, Стадник Іван, Тодд Гамптон і Маргарета.

По 15.00 дол. зложили:
Аттон Іван, Бараницький Дмитро, Бах Людвік, Василишин Михайло, д-р Воляник Стефан і Емілія, Захарія Василь і Юлія, мгр Кобрин Атанас і Катруся, д-р Когут Нестор, Козура Микола і Марія, мгр Колтунюк Орест і Антоніна, Кохановський Іван і Тіна, Майковський Еміліян і Чеслава, Микитич Карл і Лєна, Моргун Константин і Варвара, Олійник Теодор і Марія, Ортинський Михайло і Аліся, Пастушок Василь, Пастушок Ольга, Пиріг Любомир і Гелен, Самійленко Григорій, Светлік Ольга, Семущак Стефанія, Тарапацький Михайло і Оксана, Теребецький Петро і Анастазія, Шашкевич Софія, Яцик Ольга.

По 10.00 дол. зложили:
д-р Барановський Роман д-р Болюх Мирон, Веселовські Орест і Йосифа, Вінич Віктор і Надія, Вітрик Евгенія, Гафткович Надія, Гриньків Володимир і Ольга, Ґураль Аліся, Дитиняк Володимир і Юлія, Довбенко Катерина, Івашків Лев і Марія, Коломиєць Анатоль і Люба, Коцелко Софія, д-р Кусма Богдан, Кушнір Віра, Літепло Семен, Мачай Іванна, Остапенко Володимир і Марія, Платош Роман і Соня, Пукаляк Марія, Салдан Софія, Фещин Олівер, Черешня Іван, Шевчук Мішель

Нижче 10.00 дол. зложило п'ять осіб на суму 20.00 дол.

У св. п. своїх дорогих зложили слідуючі особи:

Кравчук Наталія в св. п. мужа д-ра Романа	200.00
мгр Буртик Іван в св. п. дружини Олі	100.00
Чорний Стефанія в п'яту річницю св. п. мужа Миколи і в третю річницю св. п. сина Олега, який загинув трагічно 11 вересня 2001 р.	100.00
проф. Стойко Володимир і мгр Мирослава в св п. Олі Буртик	50.00
Ґой Леся в св. п. Олі Буртик	50.00
Ґой Леся в св. п. проф. Миколи Чировського	50.00
Ґой Леся в св. п. мужа проф. Петра	50.00

У списку за час від 1-го січня до 31 травня 2004 р. пропущено, що: Марія Пятра зложила пожертву в сумі **100.00 дол**. (за недогляд перепрошуємо).

Управа Фундації УВУ щиро дякує шановним жертводавцям, які щедро відзивалися на наші заклики. УВУ при ВАШІЙ ЩЕДРІЙ ДОПОМОЗІ сповняв і буде сповняти обов'язки, які накладає на нього Батьківщина.

З проголошенням ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ УВУ став НАУКОВИМ ВІКНОМ УКРАЇНИ В ЗАХІДНИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СВІТ, сповняючи важливу ролю в сучасному розвитку і закріпленні МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Фундація УВУ в ЗСА продовжує розбудову „бібліотек і архівів української діяспори" при університетах України.

Завдяки Вашій щедрій допомозі Фундація УВУ уділила від 1980 року до 2004 року включно 2,560,655.00 долярів на стипендії в УВУ, а в тому самому часі біля 45 тисяч на стипендії прямо в Україну і понад 450 тисяч на специфічні проєкти та на видання книжок для України.

ВАША пожертва сьогодні на студії в УВУ і в Україні – це національний „капіталовклад" у формування професійних кадрів для України.

Доложім усіх зусиль, щоб ми всі вклали свою цеголку в цю велику розбудову для нашої держави і освіти, для УВУ – нашого Амбасадора поза межами Батьківщини.

Ваша пожертва менша чи більша по Вашій спроможності є оцінена. Всі пожертви і датки на різні проєкти при Фундації УВУ чи на Постійні Стипендійні Фонди у Вашому імені Ви можете відтягнути від по-датку.

Чеки просимо виписувати на Ukrainian Free University Foundation, Inc. і висилати на адресу Фундації УВУ в Ню-Йорку.

Управа Фундації УВУ

Mailing Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY
FOUNDATION, Inc.
P.O. Box 1028
New York, NY 10276

Office Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY
FOUNDATION, Inc.
43 St. Marks Place
New York, NY 10003

Баль інженерів з презентацією дебютанток

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 5 лютого у приміщенні готелю „Парк Гаєт" відбувся традиційний – вже 51-ий – баль інженерів філядельфійського відділу Товариства українських інженерів Америки (ТУІА). Цьогорічний баль складався з чотирьох частин – бенкету, мистецької частини, презентації дебютанток і танцювальної забави при звуках оркестри „Луна".

Методій Борецький, голова філядельфійського відділу ТУІА, відкриваючи баль, привітав присутніх гостей, а зокрема о. Івана Демківа з дружиною Мирославою, Посла України до ООН Валерія Кучинського з дружиною Аллою, д-ра Сергія Корсунського, заступника голови місії Міністерства закордонних справ України при Посольстві України у США, і його дружину Любу, як також Марка Шмериковського, заступника голови Головної управи ТУІА, і Віру Андрейчик, члена офіційної делеґації США на інавґурації Президента України.

Після відкриття балю почався обід-бенкет. Молитву провів о. Іван Демків. Після бенкету відбулася мистецька частина, в якій солістка Надя Лиховольська заспівала пісні „Червона рута" і „Україна, любов моя". Потім почалася презентація вісьмох дебютанток і їх супроводів. Ними були (в дужках додаємо супровід): Аріянна-Любомира Вотерс (Віктор Подпірка), Надія-Катерина Бирнс (Григорій-Михайло Весолович), Меланія-Анна Трипупенко (Артур Шуль), Стефанія Демків-Картрайт (Микола-Іван Весолович), Ганна- Стефанія Цвіль (Деніел Н. Мілер), Александра Плевако Петик (Раєн- Михайло Чеснес), Лариса-Ніна Воскобійник (Юрій Добрянський) і Софійка-Ясмін Жмуркевич (Михайло-Юзеф Міннік, мол.). Презентація дебютанток закінчилася танцем з їхніми батьками. М. Борецький вітав кожну дебютантку індивідуально і декорував їх відповідною стрічкою при допомозі їхніх батьків, а опісля представив їх присутнім.

До комітету дебюту належали д-р Роксоляна Горбова – голова, Ліда Мельник і Марія Швед – члени. Дебютанток готувала до балю д-р Роксоляна Горбова. Мистецьким керівником був Тарас Левицький, а інструктором танців – Левко Строцький. Допомагав в презентації дебютанток Нестор Голинський. Після презентації дебютанток почалася танцювальна забава, яка тривала до 2-ої години ранку. На бенкеті було 270 осіб, а на забаві близько 400. У зв'язку з „помаранчевою революцією" в Україні дебютантки організували кошик з речами, які в якийсь спосіб були пов'язані зі згаданою „революцією". Дохід з цього авкціону був призначений на різні програми ЗУАДК.

Методій Борецький

Зліва: Тарас Левицький, Нестор Голинський, Аріянна-Любомира Вотерс і Віктор Подпірка, Надія-Катерина Бирнс і Григорій-Михайло Весолович, Меланія-Анна Трипупенко і Артур Шуль, Стефанія Демків- Картрайт і Микола-Іван Весолович, Ганна-Стефанія Цвіль і Даніел Н. Мілер, Александра Плевак-Петик і Раєн-Михайло Чеснес, Лариса-Ніна Воскобійник і Юрій-Максим Добрянський, Софійка-Ясмін Жмуркевич і Михайло-Юзеф Міннік, мол. д-р Роксоляна Горбова, Методій Борецький.

І сеньйорська ялинка під знаком „помаранчевої революції"

Під час перегляду документального фільму про „помаранчеву революцію (зліва): пл. сен. Володимир Корнага, Юрій Ференцевич, Богданна Гнатківська, Христина Ференцевич.

НЮ-ЙОРК. – Щорічна зустріч в Ню-Йорку пластунів-сеньйорів для спільного колядування і відзначення свят Різдва відбулася цього року, як усі теперішні українські зібрання, під знаком „помаранчевої революції" у Києві.

В неділю, 13 лютого, група пластунів-сеньйорів з членами своїх родин зібралися в приміщенні Товариства „Самопоміч" в Ню-Йорку, щоб спільно заколядувати і погуторити. Зустріч відкрив молитвою почесний гість, парох УКЦ в Ню-Йорку о. Вернард Панчук, а відтак присутні колядували та споживали різдвяні страви.

Осередком уваги, однак, став вичерпний фільм, створений у Києві як хронологія подій „помаранчевої революції" аж до інавгурації Президента України Віктора Ющенка, який, присутні з цікавістю подивилися. Перегляд фільму забрав багато часу, і треба було обмежувати і стискати заплановану програму, за вийнятком зворушливого спомину пл. сен. Уляни Старосольської про давнє Різдво.

Відспівання колядок і коротке слово організатора „Ялинки" пл. сен. В. Гнатківського з подякою господарям гостини пл. сен. Мотрії і Зірці Мілянич закінчило цю „родинну" зустріч пластунів-сеньйорів Ню-Йорку.

О. К.

День для жінок

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – У суботу, 5 березня, в катедрі Непорочного Зачаття, 827 N. Franklin Street., тел. (215) 627-0143 відбудеться День міркувань для жінок, уможливлений Українською католицькою епархією Філядельфії та згромадженнями сестер св. Василія Великого, Служебниць НДМ, Місіонерок Матері Божої.

Реєстрація – о год. 9:30 ранку, о год. 10:00 – Акафист, о год. 11:oo – головна доповідь, о год. 12:45 полуденок, о год. 1:45 після полудня початок семінарів – „Жінка як євангелист", „Жінка – мироносниця", „Жінка – професіоналіст", „Жінка- мрійник". О год. 4:30 – Служба Божа, котру відправить Митрополит Стефан Сорока.

Щоб зареєструватися, телефонуйте до своїх парафій або на тел. (2150 379-3998, (845) 753-2840, (215) 627-7808

Зустріч з делеґацією СУА

На зустрічі промовляє Ірина Куровицька

ЛУГАНСЬК. – 11 грудня 2004 року відбулася зустріч з учнями, батьками, учителями школи-гімназії ч. 59. З делеґацією Союзу Українок Америки у складі голови СУА Ірини Куровицької та її заступника Софії Геврик, в супроводі голови Луганської організації СУУ Яни Колесник. Протягом останніх років СУА забезпечувала безкоштовними сніданками дітей початкових кляс, робила внески до поповнення новою літературою шкільної бібліотеки творами Т. Шевченка, І. Франка, М. Коцюбинського, Лесі Українки та інших письменників. Завдяки програмі „Молоко і булочка – наймолодшим школярам України" учні початкових кляс зміцнювали здоров'я. СУА вислав на програму „Молоко і булочка – наймолодшим школярам України" 9.3 тис. дол.

Учні зібралися в затишному кабінеті біології. Школярі дізналися про історію створення СУА, про його програму, про освіту в США. Після зустрічі діти поділилися враженнями. Ганна Подобіна, голова учнівського самоврядування школи: „Я дізналася про те, як в Америці добровольці ліпили вареники, ходили по хатах та продавали їх, щоб допомогти старим або дітям з притулку". Анастасія Альошина: „Мені запам'яталася розповідь про можливості американських дітей у навчанні та незалежні екзамени". Олена Решетняк: „Найбільше мені сподобалося те, що провідниці СУА незалежні, самостійні та змогли досягти багато чого в житті. Але вони не зупиняються на досягнутому, а продовжують працювати...". Юлія Шама: „Хотілося б, щоб вони до нас приїздили частіше".

Після цікавого спілкування гостей запросили відвідати концерт, який підготували учні. Розпочався концерт піснею „Україна" у виконанні вокального гурту „Мрія". Гурт діє декілька років під керівництвом Юрія Охмата. Усі дівчата мають фахову музичну освіту. Олександер Садомов на бандурі виконав народну пісню „Ой, там на горі та й женці жнуть". Олександер навчається в клясі бандури в школі мистецтв, двічі був переможцем обласних конкурсів. Наталка Орлик, яка вразила слухачів приємним тембром голосу, виконала пісню „Молитва". Співали також Наталка Шугайчук, Аліна Федосенко, Інна Саприкіна, Юля Падусенко, Олена Кисла, Олександер Орлик. Сергій Титов під час концерту грав на фортепіяні власні твори, а Михайло Земзюлін грав на електрогітарі.

На сцену веселим гуртом вийшли батьки дітей четвертої кляси Тетяна Костенко, Лариса Свердел, а також учні Володимир Теперик, Костянтин Павленко, Катерина Панченко. Вони висловили вдячність СУА за щире піклування та постійну допомогу. Були квіти, щирі вітання, оплески...

Голова Луганської обласної організації Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги Олена Осичнюк подарувала гостям збірку віршів „Симфонія чеберяйчиків", до якої увійшли вірші учнів Ганни Іщук, Олени Складової, Юлії Сухомлинової, Наталії Петренко, Андрія Долгошеєва та інших юних авторів.

Шановні гості були запрошені до шкільної бібліотеки, де бібліотекар І. Ішкова розповіла про створення книжкового фонду, дитячу акцію „Подаруй книгу бібліотеці", яка щорічно поповнює фонд новими надходженнями художньої літератури та навчальними підручниками.

Юрій Гринь,
директор школи

Діти на зустрічі з делеґацією СУА

Український фестиваль в Удмуртії

ІЖЕВСЬК, Росія. – Союз українців Удмуртії „Громада" провів фестиваль української культури „Рідний голос Батьківщини", який зібрав представників української діяспори з багатьох районів республіки.

Подібний захід відбувся в Удмуртії (в Приураллі) вперше і викликав жвавий інтерес. Серед глядачів, що заповнили концертну залю Республіканського музичного училища, де проходив фестиваль, були не тільки українці, а й росіяни, білоруси, татари, башкири, корейці. Протягом двох годин тривав концерт. На сцену музичного училища один за одним виходили хорові і танцювальні колективи з Іжевська, Глазова, Уви. Кожного з виступаючих вдячна публіка зустрічала і проводжала оплесками.

Волею долі у свій час до Удмуртії - невеликої республіки в російському Приураллі - потрапило чимало українців. Більшість з них переїхала сюди у 1960-70-их роках після закінчення українських вищих шкіл (головним чином, технічних), одержавши розподіл на заводи оборонної промисловости, яких в Удмуртії чимало. Але є серед українців Удмуртії і ті, хто опинився тут за досить драматичних обставин. У маленькому, загубленому в глухих лісах селищі Кузьма дотепер живуть п'ятеро українців, яких радянський уряд мобілізував у так звану Трудову армію, і пізньої осені 1945 року відіслав у далеку, зовсім невідому їм Удмуртію. Тут вони працювали в місцевому лісовому промисловому господарстві, тут обросли родинами. Фестиваль в Іжевську дав можливість українцям з різних міст і сіл республіки зустрітися і поспілкуватися, згадати рідну мову. Подібні акції „Громада" плянує проводити реґулярно. Найближчим часом в Іжевську відбудеться літературний вечір, присвячений 110-річчю від дня народження українського поета Максима Рильського.

Союз українців Удмуртії

Адреса М. Грушевського - Арбат, 55

МОСКВА, Росія. – В Культурному центрі України в Москві 15 січня відбулась презентація книжки „Михайло Грушевський: 'Я оснувався в Москві, Арбат 55", яку написав генеральний директор Центру, доктор історичних наук Володимир Мельниченко. У книзі досліджено період перебування М. Грушевського в Москві з вересня 1916 р. по березень 1917 р.

Академік Микола Жулинський, який написав вступну статтю до книжки, пригадав відвідини меморіяльної квартири Андрєя Бєлого на Арбаті, де мешкав М. Грушевський, відзначивши, що московський період його життя – це „унікальні сторінки, які є вкрай важливими для України", оскільки арбатське духовне оточення з української та російської інтелігенції певною мірою спричинилося до формування політичних поглядів майбутнього керівника Української Народної Республіки.

Голова Об'єднання українців Росії, член Спілки письменників України Олександер Руденко-Десняк зауважив, що зростання в Росії зацікавлености Україною має перерости в глибші, систематичні дослідження українського життя в Москві, сягаючи XVII-XVIII ст.

На презентації виступили провідний науковий працівник Інституту світової літератури, племінниця письменника Миколи Островського Світлана Островська, завідувач Меморіяльної квартири Андрєя Бєлого Моніка Співак, російський письменник Микола Космін.

Унікальність видання полягає ще й в опублікованому в книжці листуванні Михайла Грушевського з Максимом Горьким та відомими діячами українського руху.

Юрій Безкровний

Корупція, якої ми не любимо

Подаємо статтю Сергія Дацюка („Українська правда“) від лютого 2005 р. Переклад з російської мови – „Свободи“.

Коротке представлення корупції

Корупції ми не любимо. Але вже тисячі літ це явище живе й процвітає – практично за будь-якого політичного режиму, за будь-якої влади та ідеології.

Корупція – це використання публічних можливостей в приватних цілях. Найпростіше визначення є найуніверсальнішим, оскільки в ньому не згадується ні факту підкупу-продажности, якого може й не бути; ні способу одержання користи від приватних цілей, бо ж далеко не завжди це гроші; в ньому нема поділу на того, хто бере хабара і того, хто дає, оскільки посадова особа сама може досягати приватних вигод для себе. Корупція – це зруйнування. В найширшому розумінні – це зруйнування довір'я до публічної державної чи корпоративної влади, котра виконує представницьку функцію суспільного інтересу.

Корупція створює тіньовий суспільний договір – кругову поруку, руйнуючи цим самим леґальний суспільний договір. Корупція уражує не лише чиновників державного апарату, котрі беруть хабарі, але й чиновників корпоративного сектору, котрі беруть „відкати“ (*тобто коли чиновник звітує перед своєю корпорацією, що продав товар, наприклад, за тисячу гривень, насправді ж – за 500, різницею він ділиться з покупцем.* – **Ред.**), а також всіх інших професіоналів, які мають доступ до публічних можливостей.

Розвиток і системне оформлення корупції в постсовєтських країнах

Корупція не завжди є неґативним явищем, навіть якщо вона справді руйнує чинну систему державного управління. Продажність постсовєтських чиновників сприяла зруйнуванню совєтської системи державного управління. Така продажність створювала квазіринкові взаємини всередині адміністративного ринку і сприяла створенню квазіринкових уявлень у чиновників, створювала між ними квазіконкуренцію за „хлібні“ місця, дозволяла швидше переступати недосконале законодавство шляхом хабарів, аніж шляхом зміни цих законів і норм.

Постсовєтські країни переходили від не вповні публічної системи державного управління з „телефонним правом“ і жорстко реґламентованим номенклятурним досягненням публічних можливостей до чогось невідомого для них, що називалося ринком. Доступ до публічних можливостей влади вперше з'являється як квазіпублічний ринок – за хабара. Однак в 1996 році все змінюється. До того часу українське підприємництво виростає у велике, а окремі представники корпорацій через фінасово-промислові групи, з допомогою держави, перетворюються в оліґархів. В 1996 році виникає ще одне мало вивчене явище – поділ корупції на велику та малу.

Велика корупція пов'язана з продажністю держав і організацій. Глобальна велика корупція – корупція між державами і корпораціями на міжнародному рівні. Льокальна велика корупція – це роздрібна корупція між громадянами і чиновниками.

Наприклад, взаємини між Україною і Росією у сфері продажу енерґоносіїв з 1996 року будувалася за схемою ґльобальної великої корупції: хабарі курсували між державами і великими трейдерами, котрі мали державну ліцензію. А корупційні міждержавні угоди були частиною непублічної державної політики.

До 1996 року продажність чиновників існувала за домінування роздрібного попиту дрібного і середнього підприємництва на нелеґальне використання публічних можливостей чиновників. З'ява оліґархів в 1996 році в постсовєтських державах приводить до домінування попиту великого підприємництва на нелеґальне надання владою публічних можливостей і часткове бльокування несанкціонованих кланами роздрібних хабарів дрібного і середнього підприємництва.

В 1998 році з появою оліґополії відбувається частинне бльокування роздрібних хабарів – з'являються стійкі угрупування (клани), де доступ до тих чи інших публічних можливостей надається не просто за хабара, а передусім через належання до того чи іншого клану.

Таким чином, корупція набуває принципово нової якости. Від 1998 року корупція стає напівлеґальною політично-економічною державною системою. Якщо до того часу хабарі були платою за епізодичні нелеґальні послуги користування публічними можливостями з боку тих, хто брав хабарі, то відтоді все принципово змінюється.

Тепер чиновники безпосередньо перебувають на утриманні великого підприємництва, під його безпосереднім стратегічним і щоденним керівництвом. Корупційна рента (*тобто нелеґальний дохід* – **Ред.**) стає головним рушієм і показником економічного зростання. Тим не менше – оцінки реальної корупційної ренти в країнах СНД нема. Стати чиновником, не використовуючи публічних можливостей в приватних цілях (чиїх-небудь, в тому числі і в цілях власного підприємства самих чиновників), неможливо.

В корупційній системі практично неможливо одержати посаду, пов'язану з використанням публічних можливостей, якщо ти не входиш в систему кругової поруки, тобто якщо твої мотиви не є приватними, а тому зрозумілими, такими, котрі можна прогнозувати і контролювати.

Система СНД і ЄЕП тримається фактично на геополітичних за типом і корупційних за самою суттю торгах. Предметом торгу служить все – будівництво нафтопроводів, приватизування великих підприємств, інфраструктура, політичні поступки, вибори. В обмін, наприклад, за підтримку кандидата в президенти можуть обговорюватися системні економічні поступки з боку інших країн лише тому, що даний кандидат є частиною міжнародної ґльобальної системи корупції, на відміну від іншого кандидата. Недавні президентські вибори в Україні – яскраве цьому свідчення.

До 2004 року система великої ґльобальної корупції набула, наприклад, у взаєминах між Україною і Росією, публічного характеру – в хід пішла торгівля складовими частинами суверенітету України, геоплітичною воєнною орієнтацією, реґіональною цілісністю держави. Питання втягнення політичних провідників України в систему ґльобальної корупції стало питанням державної безпеки.

До теперішнього часу велика льокальна корупція в Україні досягнула небувалого розмаху – великі підприємства публічно приватизуються в умовах корупції, котру бачать навіть невтаємничені в цю галузь люди, надзвичайно широкою за маштабами стала корупція на рівні міської влади.

Чи можна зруйнувати корупційну систему в Україні?

Критичною є не продажність чиновників, котра існує в усіх країнах світу, а система ґльобальної корупції. Якщо корупційна рента стає головним механізмом економічного зростання країни і є необлікованою і непублічною, то економічне зростання неможливо контролювати. Економіка зростає доти, поки її зростання випереджує збільшення корупційної ренти. Корупційна рента конкурує з податками і стимулює їх несплату у бюджет країни. Політичні вибори перетворюються у війну за право розподіляти корупційну ренту.

Не треба боротися з корупцією. Треба зруйнувати корупційну систему. Корупція сильніша від будь-якої людини, вона сильніша від будь-якої партії і будь-якого уряду. Корупція зменшується лише тоді, коли в суспільстві виникають сильніші спонуки до суспільної діяльности, ніж індивідуальні мотиви збагачення.

Корупцію повністю знищити неможливо, але зруйнувати корупційну систему можна. Для цього необхідна передусім, публічна розмова про корупцію, про корупціонерів і про те, як це знищити.

По-друге, необхідно оприлюднювати в пресі всі незаконні угоди на рівні великої державної-корпоративної корупції.

По-третє, всі такі угоди повинні бути скасовані, а всі фінансово-маєткові взаємини мають бути наново врегульовані публічним способом. Однак, тут неминуче виникає могутній опір системи.

Як можна невтралізувати системний опір? Чого бояться нинішні корупціонери? Розвінчання? Ні, більшість українців вже й так все знають, а ті, хто цікавиться політикою, можуть розповісти про це, називаючи прізвища, посади і навіть розміри хабарів.

Може, корупціонери бояться покари? Поки вони мають гроші і поки не порушують зв'язків кругової поруки, захист їм забезпечений. Тому єдиний спосіб зламати системний опір корупціонерів – це розірвати зв'язки кругової поруки. Необхідно серед самих корупціонерів шукати відступників, котрі б, публічно покаявшись, виступили менеджерами-могильниками системи кругової поруки. Тільки після зруйнування ґльобальної корупційної системи на міжнародному державно-корпоративному рівні можна буде братися за зруйнування корупційної системи на льокальному державно-корпоративному рівні, і лише відтак вистежувати хабарі в конвертах, тобто малу корупцію.

Після „помаранчевої революції“ Україна потрапляє в дуже непросту систему взаємин з Росією як провайдером ґльобальної корупції. Нам треба буде мати до діла з продажною російською владою і при цьому критикувати систему ґльобальної корупції, яку ця влада підтримує. Нам треба буде будувати взаємини з Росією всередині нерівноцінної системи комунікації – жорсткого розрізнення інформаційного простору Росії, який буде залишатися на службі в ґльобальної корупції, й інформаційного простору України, який повинен буде позбуватися кругової поруки, корумпованих журналістів, подвійних стандартів і т. д.

Деякі зауваження щодо теперішньої так званої боротьби з корупцією на постсовєтському просторі

Політична основа системи корупції – оліґополія. Адміністративна основа – надмірна кількість дозволів і ліцензій. Суспільна – відсутність публічности процесів прийняття рішень владою і відмова від публічних дискусій про корупцію. Ідеологія збереження, зміцнення і

(Закінчення на стор. 17)

Вперто не хочуть стати „вчорашніми"...

У вміщеній нижче статті політичний аналітик Тарас Кузьо цікаво і переконливо розкриває „безідеологічну", але добре організовану діяльність Соціял-демократичної партії (об'єднаної), зокрема у Верховній раді, де фракцією цієї партії керує колишній президент України Леонід Кравчук. Матеріял дозволяє зрозуміти, за якою логікою буде будуватися опозиція до нової влади.

Якщо чесно, мені набридло читати інтерв'ю Л. Кравчука, в яких він раз-у-раз змінює свої погляди. Згадаймо, що він перебував у кожній частині політичного спектру – від комуністичного ідеолога до імітування „націоналіста" Руху, тоді в „партії влади", Ліберальній партії, і нарешті – в соціял-демократів.

Перший президент України Леонід Кравчук користувався романтичною авреолею в українській діяспорі та серед деяких членів Спілки письменників. Багато хто, особливо зі старшого покоління, вважає його заслугою здобуття Україною незалежности, тобто того, що вони ніколи не сподівалися побачити за свого життя.

Л. Кравчук виступав на конференції, яку я огранізував в Бірмінґемському університеті у Великій Британії в 1996 році, після якої був на прийнятті в моєму домі, огранізований Асоціяцією британсько-українських професіоналів та підприємців. В той час у нього ще була репутація державника. Але часи змінилися й настала пора дати переоцінку Кравчукові.

Якби він став відставним державним службовцем після складення повноважень президента влітку 1994-го, його репутація залишилася б незаплямованою. Натомість він допоміг розбудувати один з трьох кланів, зосереджених в Києві. Політичним дахом цього клану стала Соціял демократична партія (об'єднана) Віктора Медведчука, котрий сьогодні змагається з Кучмою за статус найбільш ненависного політика України.

Нещодавно опитування Центру ім. Разумкова показало, що підтримка політичних партій та бльоків зростає, якщо додати до назви ім'я їхнього провідника. Єдиним вийнятком стала СДПУ(о), яку, як партію, підтримує 2.5нвідсотка. Якщо додати ім'я Медведчука, підтримка зменшується до 1.,5 відсотка!

Про рівень, до якого впала репутація Л. Кравчука, можна судити з рішення престижної Києво-Могилянської академії відкликати його почесний докторський ступінь, який йому вручили, коли Кравчук був президентом. Це рішення стало реакцією на широкомаштабні фальсифікації, здійснені пропрезидентськими силами у другій турі виборів. Медведчук і СДПУ(о), а значить і Кравчук, були тісно пов'язані з цими фальсифікаціями.

В той же час Л. Кравчук без будь-яких застережень готовий поспішити на захист Медведчука. В інтерв'ю „Українській правді" (24 грудня) він захищає Медведчука від притягнення його до кримінальної відповідальности. Кравчук не бачить потреби в тому, щоб політики несли відповідальність за свої вчинки.

Кар'єра та особистість Л. Кравчука відображають дуже дволикого та цинічного політика, що створює йому репутацію хитрого лиса. Такі риси дуже поширені серед центристського політичного угрупування в Україні, яке є ідеологічно аморфним.

Колишня партійна номенклятура Радянської України вже давно виявила неабиякий хист до виживання. В 1990-1991 роках вони вдали з себе національних комуністів, співпрацювали з націонал-демократами, будучи в той час ще політично та економічно слабкими.

З появою в політиці олігархів в 1998-1999 роках центристи відчули себе досить сильними, щоб стати самостійними. Під час другого терміну Л. Кучми вони намагалися монополізувати владу і створити в Україні авторитарний режим. Їм вдалося б цього досягнути, якби Віктор Янукович успадкував владу від Леоніда Кучми.

Під час другого терміну Л. Кучми націонал-демократи на чолі з Віктором Ющенком перейшли в опозицію. Центристи пересунулися до співпраці з їхніми колишніми ворогами, комуністами (КПУ). Це було чітко видно під час голосування за звільнення В. Ющенка з посади прем'єр-міністра у квітні 2001 року, за яке проголосували КПУ і центристи.

Альянс КПУ і центристів з того часу зростав в силі. Тепер, з обранням В. Ющенка президентом, нова опозиція в парляменті може складатися з КПУ, СДПУ(о) і партії Януковича „Регіони України".

СДПУ(о) на чолі з Медведчуком і Кравчуком нападали на прихильників „Нашої України" В. Ющенка, називали їх „нашистами" - гра слів, яка уподібнює назву партії до слова „фашисти". Кравчук повернувся до лексикону, який він вживав, коли відповідав за ідеологію в Компартії України. КПУ П. Симоненка також перейняла цей принизливий термін – „нашисти".

Л. Кравчук вийшов з Компартії лише в останню хвилину, коли зірвався путч в Москві в серпні 1991 року. В ролі керівника парляментської фракції СДПУ(о) він тепер буде близько співпрацювати з комуністами проти уряду В. Ющенка. В минулому Кравчук позірно відхиляв співпрацю з КПУ, насправді він готовий співпрацювати з будь-ким заради власного політичного виживання.

В інтерв'ю Громадському Радіо („Українська Правда", 14 січня) він погодився підтримати В. Януковича, якщо той не стоятиме на сепаратистській плятформі. І підтримував, хоч передвиборна кампанія В. Януковича активно використовувала антагонізм між сходом та заходом країни, а після другої тури відверто підбурювала до сепаратизму. Медведчук і Кучма знали все про ці тактики.

Незважаючи на те, що СДПУ (о) – найкраще організована з усіх центристських партій в Україні, у неї відсутня ідеологія. Тому коли Кравчук пояснює, що СДПУ (о) повинна бути не в опозиції до „народу", до його „інтересів", тому що „це має бути ідеологічна опозиція" („Українська правда," 14 січня), тяжко зрозуміти, що саме він має на увазі. Адже, повторимо, СДПУ (о) не має політичної ідеології, як і всі інші центристські партії влади. Бо ж не можна називати ідеологією підтримку авторитарно-кримінального режиму Кучми, виготовлення „темників", фальсифікування виборів й інші „технології" проти Ющенка. Це означає, що СДПУ(о) дуже далеко від позиції захищати будь-який народ, особливо український! Як Міжнародні Соціялісти не повірили, що СДПУ(о) – соціал-демократична партія, нам також не слід цього робити.

Л. Кравчук не зможе пояснити його постійну підтримку членства України в ЕС та НАТО, належачи в той же час до СДУП(о), яка згрупувалася з проросійськими КПУ та „Реггонами України". Січнева програма СДУП(о) вороже ставиться до вступу України в НАТО,і бачить інтеґрацію України в Европу лише через російські очі.

В інтерв'ю газеті „День" (5 жовтня 2004) Кравчук заявив, що якби його обрали президентом, він підтримував би членство України в НАТО і ЄС. Як він може залишатися в СДПУ(о), з її антинатівською й антиевропейською плятформою?

Як сказав Олександер Зінченко, колишній активіст СДУП(о) й керівник кампанії В. Ющенка, СДПУ(о) стала відданим захисником проросійської політики в Україні. Січнева програма СДПУ(о) підтримує Єдиний Економічний Простір, нав'язаний Україні Москвою

Медведчук відіграв ключову ролю в заохочуванні втручання Росії у вибори в Україні в підтримку Януковича. Російські політтехнологи, котрі працювали на Януковича, зробили ці вибори найбруднішими в історії України.

СДПУ (о) Медведчука і Кравчука намагалася повернути Україну до її статусу у XVIII столітті, коли вона була автономним Гетьманатом в Російській імперії. Цей малорусизм, разом з готовністю співпрацювати з нео-сталіністською КПУ проти В. Ющенка, показує, до якої міри Л. Кравчук дискредитував свою репутацію.

Корупція...

(Закінчення зі стор. 15)

концентрації корупції – це боротьба з окремими хабарниками.

Найкорумпованішими сферами є інфраструктури – енергетична, нафто- і газотранспортна, будівництво трубопроводів, транспортна, житлова, міське будівництво.

Інфраструктурна корупція помітна особливо на рівні міської влади. Без стратегії розвитку міста як інфраструктури, а не галузевого господарства, без публічного бюджету на підставі бюджетної резолюції і принципу іфраструктурного бюджетування, без переходу до публічного управління корпоративними правами на професійній основі, без публічного продажу земельних ділянок і комунальних підприємств, без відмови міської влади від заняття підприємництвом у будівництві – подолання корупції на рівні міст неможливе в принципі.

Головний секрет живучости корупції полягає в тому, що ми, громадяни, не можемо обійтися без малої корупції. А підтримуючи малу корупцію, ми цим самим дозволяємо існувати великій. Ми не маємо інших інструментів доступу до публічних можливостей, крім хабара.

Експерти світових економічних структур не цілком мають рацію в тому, нібито корупція накладає подвійний податок на громадян, бо ці громадяни передусім не платять податків, знаючи про необхідність давати хабарі. А в країнах зі слабким громадянським суспільством, де нема іншого доступу до публічних можливостей, як лише через хабар, боротьба з малою корупцією означає заблокування ініціятиви активних громадян, зайнятих дрібним і середнім підприємництвом, активних менеджерів, ініціятивних організаторів і громадських діячів.

Ще один секрет живучости корупції – сама влада бореться з хабарами в конвертах, тобто з малою корупцією, іґноруючи і маскуючи велику. Олігархічна держава завжди буде зацікавлена впіймати сотню дрібних хабарників, і ніколи не матиме зацікавлення впіймати з десять великих.

Великі корупціонери практично не беруть хабарів в конвертах чи валізах. Вони беруть хабарі в пакетах акцій підприємств і самими підприємствами, посадами для своїх родичів в успішних корпораціях, земельними ділянками, рахунками в закордонних банках і т. д. Розмови про хабарі в конвертах – це розмови на користь багатих.

Третій секрет живучости корупції – спроба боротися з корупцією шляхом пошуку „жертовних козлів". Відступники корупційної кругової поруки проголошуються головними корупціонерами і на них зосереджується все зло в громадській думці, що виступає як частина кампанії маскування системи корупції і залякування інших відступників.

В системі великої ґльобальної корупції менеджери корупційних угод виконують накинуті їм непублічними міжурядовими договорами нелеґальні міждержавні і міжкорпоративні функції. Звинувачувати їх в незаконній діяльності державних органів чи уповноважених на це корпорацій – щонайменше, непослідовно.

Четвертий секрет живучости корупції – ЗМІ не на боці суспільства. Продажність стає нормою професійної діяльности не тільки чиновників, але й інших професіоналів, котрі мають доступ до публічних можливостей. Журналіст, аналітик, експерт чи консультант, так само, як і чиновник, може використовувати публічні можливості (доступ до формування громадської думки) для приватних цілей.

Коли великі ЗМІ повідомляють читачам непублічну дозовану інформацію про інтриги у владі, вони тоді є повноправними учасниками корупційної системи. Якщо ЗМІ обминають корупційні скандали, розстеження, персональну критику, вони продажні. Коли відомий журналіст за великі гонорари використовує свою популярність для пропаганди інтересів вузької групи осіб, – це та сама корупція.

Вирішення проблеми системної корупції можливе в будь-який час, коли ми схочемо позбутися корупції. Перші кроки повинні бути простими і зрозумілими. Публічний авдит всіх інфраструктурних підприємстив, і тих, котрі належать олігархам. Зруйнування олігополій в усіх сферах економіки шляхом стимулювання конкуренції. Перехід в законодавстві до принципу: одна форма діяльности – один дозвіл, всі решта дозволів – шляхом публічного договору у зазначені терміни. Перехід до публічного прийняття виконавських рішень, в тому числі – публічне прийняття рішень місцевих органів влади. І передусім, почынаймо говорити про корупцію в ЗМІ, починаймо досліджувати і рахувати корупційну ренту.

Б. Тарасюк..

(Закінчення зі стор. 5)

На запитання про стосунки з Росією, міністер Б. Тарасюк сказав, що не бачить проблем. З міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим він знається з тих часів, коли обидва працювали в представництвах при ООН: Лавров в представництві СРСР, а Тарасюк – УССР. Але тут застеріг, що між двома країнами треба уникати „закритих переговорів" і що інтереси України мають завжди бути на першому пляні.

Що було помітне (але й симптоматичне) у презентації міністра закордонних справ України Б.Тарасюка – це єдине питання, в якому він виявив певну дезорієнтацію, а саме – про дорогий нам, діяспорникам, але далеко не першої ваги для пересічного українця Закон про закордонного українця.

Це питання тягнеться з перших днів незалежности. З п'ять років тому законопроєкт дістався до Верховної Ради і там припадав порохом протягом декількох сесій. Врешті минулого року Рада затвердила його. Але запитання колеги Мирослава Левицького з варшавського „Нашого слова" було: як виконуватиметься цей закон?

Міністер Б. Тарасюк заявив, що доручить консульському відділові міністерства зібрати усі дані і сам поцікавиться цією справою. Зв'язки з діяспорою, – сказав він, – мають бути у центрі особливої уваги МЗС.

Треба надіятись, що так буде, бо тепер є нова Україна і новий уряд. Попередні уряди, наприклад, час до часу підкидали щось з бюджету, щоб не дати загинути Українській Всесвітній Координаційній Раді (УВКР) і ще пару мільйонів, що кілька років, на форуми діяспорників.

В той же час маленька Словаччина, чи не багато більша Угорщина вписують у свої бюджети солідні суми на утримання своїх, аналогічних до УВКР, установ. Для них це самозрозуміле. А для українців ні. Чому? Це питання варте уваги соціологів. Однією з тез може бути та, що ми, діяспорники, протягом довгих років вважались „ворогами" (такими як НАТО, про якого не знає 86 відсотків українців).

А стереотипи стерти нелегко. Та навіть про діяльність УВКР в Україні знають дуже мало. А східня діаспора? Це ж „свої". Але де знайти гроші на підручники для дітей в Узбекистані чи Таджикистані, коли немає досить для своїх сільських шкіл, коли сільські бібліотеки й доми культури позакривались, а ті які діють, затруднюють співробітників на чверть платні.

Але нині Україна має президента, в якого дружина – діяспорниця, і міністра закордонних справ, який жив за кордоном і знає діяспору, і міністра культури (Оксану Білозір), яка ще будучи депутатом Верховної Ради, активно просувала – вперше – Закон про закордонного українця. То, може, нарешті ми таки маємо своє „лобі" в Києві?

Заклик до дії: пам'ятник жертвам українського Голодомору

Український Голодомор 1932–1933 років повинен бути відомою частиною світової історії. Нещодавно новообраний Президент України Віктор Ющенко сказав у промові в Житомирі: „Коли ж усвідомимо Голодомор?". Хоч як це болісно згадувати, інформації про цю трагедію українського народу потрібно розповсюджувати, щоб ми могли передавати пам'ять про нього наступним поколінням. Член Конґресу Левін (Дем. Мишиґен), співголова Конґресового Українського Кокусу (КУК), запропонував на розгляд Конґресові законопроєкт про побудову у Вашинґтоні, Д.К., пам'ятника жертвам українського Голодомору 1932–1933 років. Українська Національна Інформаційна Служба (УНІС) закликає українську громаду сконтактуватися зі своїми представниками в Палаті представників та закликати їх стати співспонзорами цього законопроєкту – H.R.562. Дуже важливо, щоб кожний член нашої громади закликав своїх представників підтримати цей надзвичайно важливий проєкт у нашій столиці.

Долучаємо листа, який ви можете надіслати до ваших представників у Конґресі. Ви можете послати його безпосередньо до них електронною поштою з інтернетової сторінки **http://www.house.gov/writerep/**. Якщо у вас виникнуть питання, просимо контактуватися з бюром УНІС за числом телефону (202) 547-0018 або електронною поштою за адресою **unis@ucca.org**.

Sample letter

The Honorable (Name of Congressman)
U.S. House of Representatives
Washington, D.C. 20515

Dear Representative (Name):

In the 20th century Ukraine endured several colossal tragedies. Unfortunately, one of the more unknown chapters in world history is The Great Famine of 1932–1933, inflicted on Ukraine by Stalin's regime. In those two years, one person died every six minutes in Ukraine. Innocent men, women, and children starved in the „bread-basket of Europe" while the Soviet Union exported grain to the West. Journalists such as Walter Duranty of „The New York Times" promulgated Soviet propaganda and concealed the facts of the Ukrainian Famine. The world must know about the horror survived by the Ukrainian people and the memory of these victims must be honored.

As your constituent, I respectfully urge you to support H.R.562, a bill to construct a memorial to honor the victims of the Ukrainian Famine of 1932–1933 and make every effort to facilitate its passing. As a champion of democracy, the United States must bring to light the crimes of totalitarianism in order to end oppression in all corners of the world. I request your support in this vital endeavor.

„Яра" святкує своє 15-ліття

НЮ-ЙОРК. – Мистецька група „Яра", яка святкує своє 15-ліття, представить нове дійство „Коляда – дванадцять страв" у театрі „La MaMa" 4-20 березня. Вистава основана на старовинних колядах та зимових ритуалах, а сучасні сцени вистави написав український поет Сергій Жадан. У виставі виступають актори „Яри" як сили природи, звірі та духи, запрошені на вечір, як і також колядники з Криворівні – Іван Зеленчук та Дмитро Тафійчук. Упродовж останніх двох зим режисер „Яри" Вірляна Ткач в селі Криворівні в Карпатах записувала старі до-християнські зимові обряди, досліджувала структуру гуцульських ритуалів. Коляда є частиною зимового ритуалу, який своїми корінням, традиціями та символікою сягає в глибоку давнину. В постановці звірі, явища природи і душі померлих, яких традиційно господар скликає на Святу вечерю, появляються та представляють модерною поезією свій погляд на сьогоднішний крихкий з'язок з людством. Вони переглядають традиційні страви і відкривають складну історію їжі. Кожна з 12 сцен представляє одну святочну страву.Над виставою зараз працюють режисер Вірляна Ткач, актори Ендрю Копліто, Оленка Денисенко, Джорж Дранс, Сіґо Елсмор, Аллісон Гіроно, Ольга Шуган, Віра Сливоцька, Мередит Райт, та дизайнер Ватоку Уено. Також беруть участь фотограф Олександер Хантаєв, який знімав коляду у Криворівні. Його виставка фотографій буде від 28 лютого до 10 березня у Купер-Юніон. Майстерні співу з акторами „Яри" вела Мар'яна Садовська, яка створила музичне аранжування. Колядки та вірші Сергія Жадана переклали Вірляна Ткач і Ванда Фипс. Вперше старовинні коляди прозвучать на сцені в Америці.

Цього року Вірляна Ткач одержала престижний перекладацький „феловшип" на поезію Національного фонду мистецтва („National Endowment for the Arts Poetry Translation Fellowship"), щоб із Вандою Фіпс перекладати поезії Сергія Жадана. Вірляна очолює мистецьку групу „Яра" і вже створила 15 театральних постановок, яких прем'єра відбувалася в театрі „La MaMa".

Спонзори – „Самопоміч" у Ню-Йорку, „New York State Council on the Arts", „Trust for Mutual Understanding" та приятелі „Яри."

Вистава відбуватиметься від четверга по неділі о 8-ій веч., в неділі 13 та 20 березня о 3-ій по полудні. Адреса: La MaMa, 74 East 4th St (betweeen 2nd Ave and Bowery) в Ню-Йорку, Ціна квитка – 15 дол. Тел.: (212) 475-7710, Інтернет: www.lamama.org

„Яра"

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Самбірський музей „Бойківщина"

САМБІР, Львівської обл. – Відновлений в Самборі музей під давною назвою „Бойківщина" працює енергійно, щоб доповнити збірки, відсвіжити програми і приєднати прихильників – приятелів цієї культурної установи, придбати потрібні фонди.

Музейні експозиції знайомлять громадян з експонатами з побутової і фольклььорної спадщини бойківського краю та історії племени бойків, а пам'яткові предмети пригадують життя заслужених громадян цього міста. Не менше, як колись, музей виконує культурно-просвітянську ролю в Самбірщині. Історія музею починається здавна, коли у 1927 році засновано товариство „Бойківщина", а з ініціятиви її членів – і музей тієї ж самої назви. Зваживши на умови польської окупації – це було значним здобутком. Крім збирання експонатів, музей (разом з товариством) почав видавати науково-історичний літопис „Бойківщина" – записки, присвячені дослідам історії, культури і побуту бойківського племени. За час від 1931 до 1939 року вийшло десять збірників.

Воєнні події Другої світової війни стримали працю музею, а місто потерпіло від вивезень провідних громадян та великих жертв ув'язненої молоді. Музей – як національний культурний осередок – зліквідовано у 1954 році наказом Міністерства культури УРСР.

З відновленням Української держави віджило громадське життя країни, а на слідах минулого у 1990-их роках постали нові товариства. В Самборі засновано освітньо-культурне товариство ім. Володимира Кобільника, а з ініціятиви його членів відновлено музей „Бойківщина", який приміщено в історичнім будинку з XVII ст., згідно з рішенням самбірської Міськоі ради народних депутатів. Для точности треба додати, що перші голоси відновлення музею почались уже в 1989 році, а на ціль віднови проведено грошеві збірки. З Америки на ту ціль товариство „Бойківщина" у Філядельфії внесло тисячу долярів.

Перша експозиція експонатів бойківського побуту відбулась у 1993 році. Причинився до того Георгій Машура, який передав колекцію краєзнавчого музею середньої школи ч.1. З нагоди відкриття музею газета „Самбірські вісті" видала окреме число з привітом від голови міської ради народних депутатів – Остапа Чаплика, і представника Президента України на Самбірщині Зоряни Попадюк. Малого формату випуск, з датою липень 1993, на 16 сторінках подає багато матеріялу з історії музею, а навіть точні поіменні списки зібраних грошей на будівельні фонди – передвоєнний і теперішній (у статті Роксоляни Данчин „Вони підтримали музей").

В минулому році відбулась в музеї виставка праць молодих художників студентів факультету сакрального живопису. На відкриття виставки директорка музею Роксоляна Данчин запросила знавців – В. Овсійчука, В. Дороша, проф. Р. Василика, також колекціонера І. Гречка, який подарував музеєві портрет Козакевича. Запрошений зі Львова хор Степана Глистюка вранці співав в церкві Різдва Богородиці, а по полудні в музеї дав концерт колядок для публіки. Ділову програму приділено проблемам праці музею в сучасних економічних обставинах.

Зібрані досі в музеї бойківські експонати – це гончарський посуд, XIX–XX століття, сільсько-господарське знаряддя, начиння до випіку хліба, господарське начиння з дерева, соломи і лози, знаряддя ткацтва, бойківська ноша, інтер'єр бойківської хати, басолі, портрети і фотографії з минулого, є також відтворена кімната родини Козакевичів з меблями XIX століття.

Можливо, розшуки по селах розкинених серед бойківських гір, ген аж під пограничний Пікуй, відкриють збережені скарби бойківського побуту і фолкльору, що доповнять збірки відновленого музею країни бойків.

Місто Самбір мені пам'яткове, бо там проживала родина Біленьких з XIX ст., там у спільнім гробівці спочивають дві ґенерації – Теодор і Констянтина з Пелеховичів та Ярослав і Марія з роду Пасек-Біленькі, а бойківські гори близькі з молодечих мандрівок.

Дора Рак

„Сурма" – в черговому концерті

ЧИКАҐО. – 30 січня в залі церкви св. Володимира і Ольги відбувся концерт мішаного хору „Сурма", диригентом якого є Зеонід Модрицький, а концертмайстром хору Оксана Підручна. Глядачі мали змогу не тільки послухати спів хору, але й побачити і придбати картини українського художника Володимира Монастирецького. Виставлена колекція малярства привернула увагу публіки, зокрема портрет Патріярха Йосипа Сліпого. Хор виконав 10 колядок О. Кошиця, С. Людкевича, М. Леонтовича, Р. Сов'яка. Провідні співаки – Ростислав Маркевич, Оксана Олексин, Христина Рущицька, Оксана Петрів та інші. Диригент урізноманітнив концерт, додавши до деяких колядок супровід фортепіяна, контрабасу і дзвіночків (контрабас – Богдан Женчух, дзвіночки – Віктор Сула, фортепіяно – Оксана Підручна).

Приємність до виступу „Сурми" внесли також дівчата з ансамблю „Світанок", який діє тільки місяць, але вже виступив на багатьох концертах. Вони заспівали дві колядки та щедрівку. Оксана Петрів виступила після ансамблю з двома колядками у супроводі бандури. Концерт продовжився з колядкою „Тиха ніч" у музичному супроводі фортепіяна, контрабасу і дзвіночків. Прозвучала й прадавня коляда „На небі зірка".

Іванна Модрицька

Композитора Богдану Фільц вітали в США

ВАШІНҐТОН. – Богдана Фільц – композитор щасливої творчої долі. Їй присвоєно звання Заслуженого діяча мистецтв України, вона – лавреат нагороди ім. М. Лисенка, стипендіят фонду інтелектуальної співпраці „Україна – XXI століття", лавреат Всеукраїнського конкурсу композиторів „Духовні псалми".

„Головне, – пише відомий український музикознавець Марія Загайкевич, – це те, що музика Богдани Фільц, знайшла дорогу до слухачів і живе в людських серцях. Твори композитора здобули справжню популярність, стали широко відомими за межами України. Знайомство з музичною творчістю Б. Фільц залишає враження зустрічі з мистецтвом напрочуд щирим, красивим, позначеним початком живого, природного таланту. Безпосередність вислову, відсутність будь-якої надуманости чи елементів штучного конструювання зближують її твори з феноменом народної пісні, що породжена душею і серцем, зачіпає найглибші людські почуття. Під час концертних вечорів, де звучать твори Б. Фільц, відбувається тісний контакт зі слухачем, глибоке емоційне співпереживання".

Саме в такій теплій атмосфері пройшла 9 грудня зустріч композитора з вашінґтонськими слухачами у Посольстві України в США. Програма концерту, в якому брали участь народжені в Україні, відомі музиканти-виконавці Люба Шибчик (сопрано), Олександер Абаєв (скрипка), Марина Рогожина (фортепіяно) – передала майже увесь можливий жанровий та образний спектр музики Б. Фільц. Прозвучали сольоспіви („Сирітка", „Весняний вітер", „Тече вода з-під явора" та ін.), твори для фортепіяна „Шість візерунків" (з циклу „Музичне присвячення"), твори для скрипки та фортепіяна „Аркан", („Весняний романс", „Леґенда", „Скерцо"), твори для тріо (сопрано, скрипка, фортепіян) „Ой на Купала-Купалочка" та інші.

Сольоспів „Сирітка" викликав особливий щем та глибоке співпереживання, вразив тонким розумінням психології знедоленої дитини, правдою накреслених життєвих колізій, про які йдеться в шевченківській поезії.

„Елементи театрального мислення та застосування принципів сценічної „мінідраматургії", майстерне зіставлення контрастних образів, допомогли автрові досягти максимального драматичного напруження. Рельєфна образність, вільна композиційна побудова, неспокійний, схвильований плин музики з раптовими зупинками і кульмінаціями – наближають сольоспів „Сирітка" до структури музичної психологічної драми, що хвилює, зворушує правдою почуттів", – пише в своїй монографії Марія Загайкевич.

У сольоспівах „Весняний вітер" та „Тече вода з-під явора" композитор створила романтично окрилені, ідилічні настрої, захоплення красою природи. М. Загайкевич відносить їх до типових зразків дівочої лірики, де музична тканина сповнена щедрим мелодизмом.

Контрастом до вокальних творів постали твори для фортепіяна і скрипки. „Скерцо", що присвячено Миколі Колессі, відсилає слухача до енергійних гуцульських коломийок. Марія Загайкевич називає „Скерцо" „задеркуватою бурлескою".

Ілюстративність, зображальний характер Богдана Фільц надала схвильованому „Весняному романсу" для скрипки і фортепіяна. Композитор змалювала пробудження землі від зимового сну. Йому притаманна романтична бурхливість.

Богдана Фільц народилася 14 жовтня 1932 року в невеличкому містечку Яворові на Львівщині. Сім'я Фільців належала до типових представників галицької інтеліґенції. „Велика галицька родина батька Богдани, – пише М. Загайкевич, – пов'язана своїм походженням зі старовинним княжим містом Перемишлем, що його здавна звали західним бастіоном українських земель – важливим центром української культури, визвольних змагань, батьківщиною Мар'яна Шашкевича, Михайла Вербицького та інших світочів національного відродження.

Зліва: Н. Степаненко, Б. Фільц, О. Абаєв, М. Рогожина.

Відомості про предків матері Богдани, а саме про рід Савчинських, сягають XVII ст., коли одному з них козацькому осавулові були присвоєні шляхетство і герб за хоробрість в битві під Сулимою. Богдана Фільц споріднена з рядом видатних представників українського мистецтва: оперною співачкою Соломією Крушельницькою, її сестрою – відомою оперною артисткою Анною Крушельницькою та ін.".

Мати Богдани закінчила філософський факультет Львівського університету, серед її викладачів були видатні українські вчені М. Грушевський, О. Колесса, К. Студинський.

Виростала Богдана у важких умовах. Батько був заарештований у 1939 році, а мама з сестрами Богдани були заслані до Казахстану. Пізніше мама померла від голоду, залишила дітей сиротами. Але сила духу, мужність допомогли Богдані подолати всі труднощі.

Українська і американська громадськість надіслала з Ню-Йорку до Вашінґтону спонзорський конверт на підтримку публікацій хорових та духовних творів Б. Фільц.

Два місяці перебувала Богдана Фільц в Америці. В день було по три-чотири творчі акції – відвідування, знайомство з Кенеді-центром, осередком Смітсоніян, Бібліотекою конґресу, де є багато творів Б. Фільц. „Я щиро вдячна Христині Соневицькій за всю туристичну програму та особливо за організацію концертів у Ню-Йорку та Вашінґтоні. А також низький уклін Наталії Голуб, радникові з питань культури, освіти, науки, здоров'я при Посольстві України в США", – говорить Б. Фільц.

На концерті в Посольстві України гості вітали не тільки Богдану Фільц, а й Наталію Голуб, яка отримала від дипломатів високу нагороду, як визнання громадськости за ентузіязм та сприяння розвиткові культури, діялогу між Україною та США, за проведення багатьох незабутніх творчих вечорів, зустрічей.

Наталія Степаненко

„Щоб тебе любили..."

„Коли відчую передсмертну муку –
не треба ні плачу, ані жалю:
в свою візьми мою схололу руку
й прошепочи мені:
„Люблю, люблю..."

А.Кацнельсон

Одвічна тема – кохання, любови, приятельства і дружби.

Немає на світі людини, яка б хоч раз у житті не пережила це нерозгадане досі почуття, й у кожного воно своє, єдине і неповторне. „Яка людина, таке її кохання", – каже давня мудрість.

І відколи світ-світом, говорять люди один одному слова любови, від яких розцвітають у серцях чарівні троянди й геть зникає холод.

Мабуть, не знайдеться ні одного поета чи поетеси, котрі б не оспівали в своїх віршах це найдосконаліше людське почуття.

Сталося так, що в переддень Святого Валентина, який вважається Днем Любови, серед багатьох книг, що лежать на книжковій полиці, мій зір зупинився на збірочці поезій „Троянди на снігу", яка вийшла з друку ще в 1993 році в Києві, у видавництві „Оберіг". Розгорнувши першу сторінку, читаю:

„Вірній супутниці мого життя, порадниці в творчості – дорогій дружині Іді Яківні присвячую цю книгу. Автор – Абрам Кацнельсон". І я незчулася, як перегорнула останню сторінку, за одним подихом, знову перечитала чарівні слова неперевершеного лірика. Саме так оцінювали творчість Абрама Кацнельсона його колеги й друзі, визначні письменники минулого століття, клясики української літератури - Максим Рильський і Павло Тичина. Він належить до їхнього покоління і рівня, хоч доля подарувала йому життя довше, і цьому поет завдячував саме своїй коханій дружині. До неї звернені й ці його рядки:

„Щось холодно...
Зігрій мене так само,
кохана, як і за свого життя
мене, малого, зігрівала мама.
Це ж найтрудніше я твоє дитя".

Або:

„Все більша в тебе сивина,
І очі сумовиті.
А в мене ти одна, одна,
Єдина в цілім світі".

І далі:

„Питаєте ви про мою дружину,
друзі,
То коротко на це так відповім я:
Вклоніться низько їй,
Моїй незмінній музі,
Якщо вам до душі поезія моя"

(збірка „Троянди на снігу")

Першого січня 2005 року видатному українському поетові Абрамові Кацнельсонові сповнилося б 90 років. Помер поет в ніч з 21 на 22 серпня 2003 року. Але живе серед нас його слово, обрамлене німбом поезії, живе його муза і любов, вірна супутниця в житті і творчості , його Іда, яка й далі продовжує земне життя свого коханого, працюючи над його творами, та знаходить немов послання з вічности, його незамінимі й незабутні слова, що дарують їй наснагу:

„В дорогу я взяв твоє фото –
в готелі стоїть на столі.
Заходять, запитують: - Хто то?
– Найкраща з жінок на землі!
Породжує відповідь подив:
– Жартуєш. Дружина мабуть.
–Її я із тисяч знаходив,
Чому ж їй не кращою буть?"

(„Троянди на снігу")

Саме за кілька місяців до дня народження поета, завдяки наполегливій праці його дружини Іди Яківни, у літературному світі знову появилась нова книга поезій А. Кацнельсона під назвою „Життя трепетна нить". Тут "поетова муза" виступає як редактор і упорядник, а зібрала вона твори свого чоловіка, які протягом не одного десятка років були друковані в різних виданнях у перекладі багатьма поетами на інші мови. В передмові до цієї книги син поета Леонід написав: „На жаль, переклад не може передати всі мовні і поетичні нюанси оригіналу, але дає можливість іншомовному читачеві зустрітись з творчістю українського поета..." Знову палке серце поета промовляє так просто і геніяльно про найосновніше, про любов.

„Ти моя берегиня й відрада,
із тобою нема самоти.
То душі найдорожча тріада:
Україна – Поезія – Ти"

(„Лірика",стор.314)

„Щасливим хочеш стать
і прагнеш ти щосили,
щоб в повному достатку
був твій дім.
А я скажу:
найбільше щастя в тім,
Щоб ти любив,
і щоб тебе любили".

(„Лірика")

Поет справді був щасливим, бо не лише любив і не лише любили його. Він залишив в спадок для майбутніх поколінь свій вагомий поетичний доробок, збагативши літературні надбання української культури. Тепер і ми, наступна ґенерація українських поетів, можемо з гордістю сказати, що він був і є нашим сучасником.

Оксана Маковець,

Ужинки величного світобачення

Про збірку поезій Дарії Рихтицької „Шовкова косиця"

Едельвайс – слово німецького походження. Воно є назвою невеликої білої квітки, котра, нехтуючи перевагами долини, проросла у високих горах. Та квітка одчайдушно й незбагненно чіпляється коротким, але міцним корінням за неприступні скали й урвища. Лиш орел-беркут має честь спілкуватися з нею. Вона поступається перед своїми сестрами з долини пишністю вбрання й можливістю створювати зовнішні ефекти, одначе має й безперечні переваги – ніжно-білий колір, що символізує благородство й елітарність, а також місцепроживання в горах, котре засвідчує пріоритет Чести. Такі унікальні риси давно зробили цю квітку поетичною метафорою нестримности людського духу, гимном величі засадничих чеснот людського племени.

Авдіофонетика й ритмомелодика слова „едельвайс" напрочуд вдало схоплюють суттєві риси німецької ментальности – логічну довершеність, а також естетичну скупість форми й одночасно її досконалість. Гайне любив повторювати, що едельвайс – то стисла метафора німецької душі, її духовний код, причина й наслідок драматизму німецькости. Мелодійна аура слова „едельвайс" була настільки витончено-вишукано-переконливою, що европейська культура, як правило, не переобтяжувала себе віднайденням іншого фонетичного зображення квітки, яка є дивовижним прототипом людської долі з її одвічним стремлінням до Чести й одночасно драматичними (а інколи й трагічними) колізіями, котрі з усією невідпорністю фатуму виникають на шляху до мети.

Назва, використана Дарією Рихтицькою для книжки поезії, глибоко народна. „Шовкова косиця" правдиво й достеменно відображає найтонші нюанси мозаїки української душі – її емоційну насиченість, поліфонійну гнучкість, стилістичний ліризм. Ці інгредієнти українськости особливо важливі для позначення речей суттєвих і засадничих, а головно для відтворення гірської квітки, яка є поетичною метафорою найблагородніших порухів людської душі.

Д. Рихтицька належить до когорти тих людей, які вповні пізнали ціну гідности й творчого горіння. Пройшовши крізь суворе горнило життєвих буреломів, вона умудрилась зберегти добру, ніжну й по-дитячому беззахисну душу. Читач погодиться, що такі якості в часи суворих випробувань (на які доля Дарії Рихтицької не була скупою) є тягарем надзвичайним. Але поетка ніколи навіть на думці не мала можливости позбутися своєї людяности, своєї ідентичности, своєї вдачі. Вона була беззастережно послідовна й гідна власного життєвого кредо – „Шовкової косиці", заради якої доводилось себе прирікати на труднощі, негаразди, скептичне нерозуміння прагматичного оточення.

Життя багате на спокуси. Однак людина і поетка Дарія Рихтицька не розмінялась на мідні копійки дрібних переваг, і таки дісталась свого Евересту – як життєвого, так і поетичного (власне, у випадку з Дарією Рихтицькою бажання розділити життєве й поетичне є справа безнадійна). Промовистим підтвердженням цього стала збірка „Шовкова косиця".

Зробити життя поетичним, а поезію життєвою – мистецтво небуденне. Д. Рихтицька оволоділа цим мистецтвом вповні. Воно ж зіграло з поеткою хоч і невеликий, але злий жарт. Річ в тому, що поезія Дарії Рихтицької надзвичайно інтимнобіографічна. Кожен її вірш – то вірш-посвята. Природньо, посвята розрахована на дуже вузьке читацьке коло. Тому не дивно, що під час написання поезій Д. Рихтицька, як правило, уникала таких формальнобюрократичних канонів, як дата або місце написання того чи іншого вірша. Це є першим і останнім недоліком збірки. Врешті, зазначений недолік не можна визнати суттєвим з огляду на дві наступні обставини: поперше, наведений недолік є суто формального порядку; а по-друге, поезії Дарія Рихтицької відгукувались на події, добре знані свідомим українським загалом (це, звичайно, не поширюється на інтимну лірику).

Структура будь-якої збірки поезій є досить показова з точки зору визначення пріоритетів творчости (та й взагалі світобачення) поета. Для мистецтва є властивим прагнення зберегти елемент таємничої енігми, однак якщо художник може досягти цього кількома невтральними чи багатозначними мазками пензля, то поет приречений на „самовикриття" – він мусить з великого синонімічного ряду вибрати одне слово, з-поміж багатьох варіянтів зупинитись на одному заголовку для вірша, на одній назві для розділу; врешті самі розділи розташувати в одній – тільки для себе прийнятній послідовності. А там, де багатогранність творчих струмків реалізується в одному, індивідуальному, екзистенційному поетичному річищі, там уже не залишається місця для спокусливої енігми. Там лиш вівтар для сповіді поета, людини, громадянина.

Структура збірки поезій Дарії Рихтицької надзвичайно виразна. Серед 11 розділів збірки пріоритет бути прологом дістали такі розділи: „Мозаїка свободи", „Силюети друзів", „Люди високих поривів", „Згусток радісного болю". Право завершувати книгу поетка визнала за розділами „Пульсування провесни" і „Туга за Батьківщиною", що саме по собі також красномовний знак. Середина збірки хоч і відведена для поезій більш земного гатунку і менш монументальним, однак це ніскільки не принижує їх ваги й значимости, бо вони торкаються життя повнокровного, котре завжди одночасно ніжне й жорстоке, правдиве й зрадливе, просте й незбагненне; котре „в кожному розквіті містить подих згасання"... Завдяки своїй унікальній насичености Життя завжди було в полі екзистенційної напруги великих синів людства – від Цезаря до Наполеона, від Гомера до Бетовена, від Овідія до Шекспіра.

Читач може закинути, що життя буває й іншим – монотонним, буденним, периферійним. Погоджуюсь. Але й шановний читач мусить погодитись, що наповненість життя справжністю цілковито залежить від людини. Практично вона покладається на виборі, на бажанні (а головно на вольовій готовности) прийняти той життєвий сценарій, котрий матиме своїми домінантами велич думки, міць людяности, інтеґральний поступ духу. Кожному змалку відомо, що за ці модуси справжности доводиться дорого платити, інколи нехтуючи найнеобхіднішим. Тому не варто дивуватися, що не так вже й багато представників роду людського топчуть стежку справжности. Але вони є. Дарія Рихтицька належить до когорти цих людей давно і беззастережно.

Д. Рихтицька йшла до своєї „Шовкової косиці" довго й непохитно, „збагнувши суть приречення мистця". Вона терпеливо розчищала кочугури труднощів, обходила озера спокуси, викорчовувала чагарники зради, випивала „гранчаті келихи розлук" і врешті мала щастя грітися біля „багаття непідроблених чеснот".

Що помогло вистояти й піднятися до вершин творчого та життєвого злету? Очевидно, кредо:

„А сутністю буття
Є тільки Україна".

Тому тягар незатишних думок так пече душу, безнадійно відганяючи сон ночі:

„Україно!
Тебе розп'яли
На скалі неволі..."

Але це не крик-розпач. То керівництво до дій, невмируща віра і вміння розгледіти в проваллях комуністичної темряви перші горді промені українського поступу:

„А ти підносишся
З руїн самітньо, гідно...
Ти диво
Найсвітліших див.
Ти небесами дишеш,
Україно!".

Червоно-чорна кольорова гама української душі, витоків української ідентичности розкривається поеткою на прикладі щирих стосунків між близькими людьми:

„Біля твоєї хати
Виросло дерево
З терновим листям надій".

Цей червоний колір надій майже фаталістично накладається на чорне полотно журби – „у кожнім слові хрестики журби".

Взагалі не буде помилкою, якщо творчість Дарії Рихтицької визнати переконливою синтезою національної свідомости (української ментальности) в поетичних формах. Червоно-чорна канва віршованої вишивки, котрій відповідає парна метафора „надія-журба", набуває широкої гами кольорових відтінків. Інколи це „надія-печаль":

„Кожне твоє слово –
То надія.
Кожна твоя буква –
То печаль",

а деколи „лямпада надії" тремтить під підступним вітром „розлук":

„Скажи, чому
Тривогою розлук
Назначене моє життя?".

Врешті, кожен раз, коли душа, як осиротіла чайка, скиглить над розбурханим морем життя („присмерком самотности печалиться душа"), поетка вчасно знаходить щось тривке, стоїчне і метафізичне, наче Всесвіт:

„У людей небуденних
Мовчання посмертне
Кричить ділами життя!".

Ця мужня квінтесенція є своєрідною сенсожиттєвою бухтою справжности, де знайде притулок кожен, хто відчув солоний присмак шторму. Ця затишна бухта дасть сили відчути, що знову

„Просипається неспокій
Майбутніх ранків...".

Таке воно поетичне та життєве замкнуте коло Дарії Рихтицької. Дуже просте і одночасно непересічне, послідовно традиційне і в той же час інтимно-індивідуальне. На пам'ять приходять слова Ліни Костенко: „Коли в людині є народ, тоді вона уже людина...". Дарія Рихтицька вже давно заслужила право на „поважність" і повчання, але ніколи цим не користалась. Навпаки, завжди ятрила свою душу поетичними перлами сумління:

„Наш храме світлолиций!
Суди! Карай!
Бо чужині
Продали ми
Дітей, онуків.
Усе віддали
Найдорожче
За скибу ситости...".

І вже тільки одна думка навіжено стугонить у скронях:

„Чи зможемо упасти
Біля твоїх ніг?
І пилом прощення
Покрити наші душі".

Загалом збірка поезій Дарія Рихтицької, поза будь-яким сумнівом, стане помітною подією для тих, хто продовжує писати слова Жінка, Людина, Україна з великої літери.

Зореслав Самчук

Концерт-зустріч в Головній канцелярії УНСоюзу

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 20 лютого в Головній канцелярії УНСоюзу відбувся концерт-зустріч з композитором і піяністом Мирославом Скориком і солістом Олегом Чмирем. На зустріч прийшли близько ста осіб. Були виконані арії з опери „Мойсей", інші твори М. Скорика, показаний відеофільм про оперу. Зустріч організував УККА в повіті Моріс, Н.Дж., а спонзорували Український Народний Союз і Федеральна кредитівка „Самопоміч". На фото (зліва): Орест Куцина, Олег Чмир, Роман Фокшей, Мирослав Скорик, Михайло Козюпа. Фото: Оля Марин

ДО 60-РІЧЧЯ ЗАКІНЧЕННЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Хто переміг в так званій „Великій вітчизняній війні?“

Роман Сербин

Радянський історик Покровський говорив, що історія – це політика, скерована в минуле. В СССР іншої цілі історія й не могла мати. Таке практичне завдання мала історія так званої „Великої вітчизняної війни“ (ВВВ). Під час війни назва „вітчизняна війна“, як і клич „За Родіну, за Сталіна!“ надавали ідеологічного спрямування бійцям, а після війни „вітчизняна війна“ стала головним історичним мітом для консолідації всього радянського суспільства довкола російського народу та комуністичної партії, а День перемоги перетворився на гучне державне свято.

Наскільки успішним був цей міт, можна збагнути з того, що після краху компартії і розпаду СССР, міт „вітчизняна війна“ і День перемоги залишилися в силі (окрім, розуміється, прибалтійських республік, які відразу позбулися накинутих їм радянських святощів). На диво, цей міт, який був вироблений для збереження цілости радянської імперії, перебрала й Україна, яка постала саме всупереч цьому антисепаратистичному мітові. Йому залишилися вірні Комуністична партія України, керована нею організація ветеранів, українська політична та економічна еліта. Колишній президент Л. Кучма, який полюбляв історію, не раз наголошував під час державних свят, що стара історична правда мусить залишитися незмінною, а Міністерство освіти дорікало учителям за те, що „цураються“ тієї назви в школі.

Надходить 60-та річниця закінчення німецько-радянської війни, і виринає два питання: чи відповідає історичній правді вся радянська ідеологія про „вітчизняну війну“, а якщо ні, то чи є корисним для України далі дотримуватися цього міту?

Застановімся передусім над тим, з чого складається цей міт. В ньому можна вирізнити три головні елементи: на захист спільної вітчизни піднявся увесь радянський народ, який і дав цій війні таку назву; спільним зусиллям Червона армія визволила окуповані фашистами землі, в тому числі й Україну; переможцем був радянський народ і тому перемога була одна для всіх.

Таке тлумачення війни стало аксіоматичним для радянської історіографії, і в такому дусі плекали в багатонаціональній імперії почуття єдности і національну самосвідомість в російського та неросійських народів. Російському народові віддавалася першість (ще Сталін проголосив його вищі заслуги, як єдиного, який не захитався у своїй вірності сталінському режимові). Інші народи зберігалися як не-російські нації (і могли навіть зберігати „національні“ мови – про російську мову не говорилося як про „національну“), але їхнє існування без опіки й допомоги старшого російського брата було немислиме.

Чи був міт ВВВ побудований на історичній правді? До якоїсь міри так; усі модерні міти містять відповідну частину реальности. Така велика війна справді відбулася, в ній брали участь проти ворога мільйони радянських вояків, переможцями були союзні війська, в тому числі й Червона армія. Але чи для українського народу війна була такою, як її описує міт?

Ми знаємо тепер з численних документів та спогадів, що увесь народ не повстав проти військ Осі, в кожному разі, такого всенародного піднесення не було на початку війни. Німців вітали, як визволителів, не лише в Галичині (як це твердила колись і ще й тепер комуністична пропаганда), але також і в центральній та східній Україні. На це є документи. На німців чекали як на визволителів також в Білорусі і навіть в Росії, на що також є архівні матеріяли. Російський історик Б. Соколов констатує: „В перші місяці війни значна частина населення бачила в німцях визволителів від більшовиків“.(„Окупація“. Москва. 2002). Про мільйонну „Русскую освободітєльную армію“ (РОА) Власова пояснювати, мабуть, зайве. Лише нелюдське збиткування над полоненими та цивільним населенням врешті підняло народ проти німців.

Червона армія не могла визволити Україну тому, що це не було її завданням. Вона мала лише відвоювати Україну від Німеччини (та її союзників) та прилучити назад до сталінської „імперії зла“. Це вона і виконала. Гітлерівський тоталітарний режим зник з України і його замінив сталінський тоталітарний режим. Можна арґументувати, що Червона Армія врятувала український народ від фізичного знищення, яке йому готувала нацистська ідеологія, але не можна твердити, що Червона армія визволила Україну. Жодного визволення не було, бо „визволити“ означає надати волю. Якщо нема волі, нема визволення. Це проста логіка.

Цікаво порівняти „визволення“ України з визволенням інших країн. Союзні війська справді визволили Францію, яка позбулася чужої влади і відновила національну незалежність; на місце нацистського режиму (окупованої частини) і фашистського (Віші) прийшла демократична республіка; французи здобули економічну, соціяльну, культурну, релігійну свободу. Навіть німці були в якомусь розумінні визволені, бо відразу позбулися

(Закінчення на стор. 24)

Ще про руйнування Хрещатика

Свідок хрещатицької катастрофи 1941 року К. Кричевська заперечує мою хронологію подій („Свобода“, ч. 38) і подає дату цієї трагедії 24 вересня, тобто через шість днів після приходу німців до Києва. Вона описує (див. ч. 42), що була в околиці Бесарабки і Пушкінської вулиці, коли там все це почалося.

Щоб спростувати подану мною дату 19 вересня, між годинами 4-ою і 6-ою по полудні, треба було б з певністю знати, чи ті, хто доводить інше, були в той докладно вказаний час на Хрещатику та на його перехресті з вулицею Леніна (тепер Хмельницького) навпроти універмагу і, дивлячись в сторону Думської площі (тепер Майдан Незалежности), бачили, чули і пережили щось інше, ніж я.

Додатковим арґументом на користь 19 вересня є малюнок, вміщений в „Свободі“, на якому видно палаючий Хрещатик з німецьким панцерним возом посередині і з вояками в шоломах і в бойовому порядку.

Справа в тому, що тільки декілька німецьких вояків в'їхали тоді на Хрещатик, і ті, що залишились боєспроможними після вибухів і руйнування Хрещатика, рушили чимдуж на схід брати участь у Київському оточенні Червоної армії, яке закінчилося через кілька днів після вступу німців до Києва цілковитим розгромом червоних бойових з'єднань.

Київ, зайнятий німцями 19 вересня, 24 вересня перебував вже у глибокому німецькому запіллі і в німецьких танках тут, а тим більше в бойовому порядку, не було ніякої потреби. Крім того, ніяк не зрозуміло, чому б то німці, маючи у своєму розпорядженні аж шість днів, не запобігли вибухам або принаймні не випровадили своїх вояків з метою їх врятування? За такий довгий час трудно було б не запримітити масових накопичень вибухівки і пального, згромаджених у високих будинках аж до їх переповнення.

Якщо прийняти як дійсну дату 24 вересня, тоді версія німецького спричинення цього руйнування робиться таки дискусійною, бо за шість днів один чи два німецькі саперні батальйони, може, й могли б замінувати Хрещатик. Як же тоді з загибеллю значної кількости вояків Вермахту? Впродовж дволітньої німецької окупації міста біля парку, на сьогоднішній вулиці Грушевського, був невеликий німецький військовий цвинтар. Наскільки я пам'ятаю, це було від Хрещатика в сторону Лаври, трохи далі від стадіону „Динамо“. Видно, це були жертви Хрещатика, кілька з яких німцям вдалося відкопати. Кажу „кілька“, бо розкопок на велику руку німці в Києві не вели, обмежуючись до розчищення проїздних трас в обидві сторони Хрещатика. Ця могила існувала до середини 1943 року, коли останки загиблих були перевезені до Німеччини на стале поховання.

Такий стан речей фактично виключає причетність німців до цієї справи і залишає нас в товаристві доброзичливого незнайомця, якого, згідно з розповідями інших свідків, зустрічав не тільки я і який нам всім допоміг тоді врятуватися. Справа також в тому, що більшість із нас бачили, як вояки Червоної армії вносили вибухівку до будинків на Хрещатику і, таким чином, акт руйнування Хрещатика був не тільки військовим заходом проти німців, але також активним військовим демаршем Радянського Союзу проти України.

Д-р Василь Рождественський,
Вудгевен, Миш.

Хрещатик у вересні 1941 року. Фото з архіву Катерини Росандіч-Кричевської

Виставка „Молитва століть"

ЧИКАҐО. – Виставка „Молитва століть", яка відкрилася в Українському національному музеї, включає церковно-ужиткові предмети, раритетні молитовники і літературу. Усе це безцінне багатство потрапило до музею з меценатської руки д-ра Юрія Подлуського, відомого українського колекціонера старожитностей. Серед експонатів, подарованих музеєві, є стара плащаниця, вік якої вимірюється кількома століттями. У відділі сакрального мистецтва представлено 9 старовинних ікон. Серед них вартісні пам'ятки XVI—XVIII століть: козацька дерев'яна ікона святої Параскевії, датована XVII століттям, у 1622 році були відлиті церковні дзвіночки, 1832 рік викарбуваний на срібній церковній чаші. Експозиція включає зразки давніх тканин, що використовувалися для шиття фелонів, гаптована та мальована хоругви, чаші, хрести, старовинні полотна „Тайна Вечеря" та „Різдво", написані невідомими авторами в Італії на замовлення українських церков. Відвідувач зупинить свій погляд на нагородах – медалях і хрестах, якими були відзначені достойники українських православних і греко-католицьких церков у різні періоди історії. Передусім це XVIII, XIX та початок XX століття. Особливу увагу звертаємо на оправленого в золоті рубіни хреста Леопольда, подарованого бургомістром Львова Митрополитові Андрею Шептицькому (точної дати не встановлено, можливо 1936 рік, а сам хрест датовано 1890 роком); відзнака Православної Церкви – золота зірка із зображенням св. отця Миколая „За примноження добра на землі", хрест капітули греко-католицької церкви св. Юра у Львові, дата створення якого – 1787 рік.

Отримавши у спадок таку унікальну колекцію речей, музей поставив за мету представити її для загального огляду громаді, а згодом перенести в одну з музейних кімнат, як постійно діючу експозицію. Речі, подаровані меценатом, в доброму стані, єдине, що вимагає допрацювання – це встановлення походження певних з них. На жаль, немає достатньо відомостей, звідки вони, кому належали, яким чином потрапили до Америки.

Знаючи реальну вартість мистецьких реліквій України, д-р Юрій Подлуський разом з дружиною Ерікою, німкенею за походженням, повертають їх українцям, передаючи на збереження в Український національний музей. Їхній крок має загальнонаціональну вагу, насамперед, йдеться про пам'ятки української культури і надбання українського народу. Колекція церковних речей д-ра Ю. Подлуського є особливою, і він сам, як збирач також, бо вкладає душу і серце в поповнення колекції музею.

Д-р Юрій Подлуський народився в двадцятих роках минулого століття у Перемишлі, в родині судді Володимира Подлуського. Мати Марія походила із славного роду Літинських. Через століття тягнеться священичий рід Сембратовичів, Ступницьких в генеологічному дереві Подлуських. Виховання дітей в родині проходило в національно-патріотичному дусі, на засадах глибокої християнської моралі. Навчання в гімназіях Перемишля і Ярослава давалося молодому обдарованому юнакові легко, і після успішно складеної матури він обрав фах лікаря. Навчався в медичних інститутах Ґданську і Мюнхену, завершив студії отриманням звання доктора медицини. Ця подія сталася в 1950 році, а в 1951 молоде подружжя Подлуських переїздить до Америки, щоб розпочати ще одну сторінку життя.

Багато пройдено, багато досягнено в царині медицини. На окремій стіні – грамоти, нагороди численних виставок, як американських, так і міжнародних. Він захоплювався нумізматикою, геральдикою, історією національно-визвольних воєн та пов'язаних із нею особистостей. Вперше в історії музею виставлена збірка, аналогів якій немає в діяспорі. Представлені речі – це лише часточка величезної колекції, яку д-р Ю. Подлуський зібрав і передав музеєві. Це велика збірка літератури про мистецтво, тисячі поштівок, виданих в Україні на початку XX століття, зразки етнографічних речей Гуцульщини. Попереду – нові виставки.

Перша з цієї серії виставка „Молитва століть" діятиме в музеї до кінця лютого 2005 року. Вона налічує близько 50 предметів, які дають уявлення про естетичний образ сакральної творчости, з яким Україна увійшла до скарбниці світових цивілізацій. Дирекція Українського національного музею висловлює глибоку вдячність меценатові українського музейництва д-ові Юрію Подлуському за збереження скарбів України.

Марія Климчак

Новий том журналу „Вісті УВАН"

Щойно появився новий випуск українознавчого журналу „Вісті УВАН" (ч. 3, 2004, 238 с., тверда обкладинка, редактор – д-р Олександер Домбровський). В першій частині журналу поміщено статті О. Пріцака „Звідки прийшов літописний Рюрик?", Л. Винара – „Український Історик: 1963 – 2003", А. Атаманенко – „Бюлетень Української Вільної Академії наук 1946 – 1947 як джерело до вивчення діяльности УВАН у Німеччині", Л. Пріцак – „Два основні аспекти Чигиринсько-Московського договору 1654", О. Романова – „Наукове Товариство ім. Шевченка", О. Домбровського – „Андрій Коцевалов – видатний український вчений", А. Гумецької – „Чи Чижевський був "формалістом", Н. Пазуняк – „Поетичні перевтілення О. Ольжича", Ю. Гаєцького – „Генеральна старшина – Уряд Гетьмана". Окрему частину видання становить тема відзначення 70-ліття Голодомору, з статтями Є. Федоренка, С. Погорельцева й І. Куровицької. В розділі „Ювілеї" статтею Л. Винара й А. Атаманенко відзначено життя і творчість історика д-ра О. Домбровського.

Замовлення і чек на 20 дол. за „Вісті УВАН" треба висилати на таку адресу:The Ukrainian Academy of Arts and Sciences, 206 West 100th St., New York, N. Y. 10025

Видавнича комісія УВАН

„Бог вложив у мої руки перо...“

До 100-річчя з дня народження Уласа Самчука

„Я не тому письменник українського народу, що вмію писати. Я тому письменник, що відчуваю обов'язок перед народом. Бог вложив у мої руки перо. Хай буде дозволено мені використати його для доброго, для потрібного,” – так визначив своє покликання відомий український письменник Улас Самчук.

Цього року, 20 лютого, минуло сто років з дня народження мистця. Для жителів Рівненщини ім'я письменника є особливо дорогим та близьким. Тому тут добре підготувалися, щоб достойно відзначити ювілей великого земляка. Того дня в центрі міста Рівне, на Театральній площі відкрито пам'ятник Уласові Самчукові. З ініціятиви Рівненської обласної ради Національний банк України випустив ювілейну монету „Улас Самчук”.

В грудні 2004 року університет „Острозька академія“, з ініціятиви Оксани та Ярослава Соколиків (Канада), єдиних розпорядників спадщини Уласа Самчука, проголосив Всеукраїнський конкурс „Улас Самчук - видатний політичний діяч та літописець українського народу”.

Конкурс проводився в таких номінаціях: кращий учнівський твір; краща наукова праця; краща публікація в центральній пресі; краща публікація в мас-медіа реґіонів, що пов'язана з життям та творчістю Уласа Самчука; краща веб-сторінка Інтернету, присвячена письменникові. У номінації на кращий учнівський твір переможцями визнано Оксану Дьоміну, ученицю з Рівненщини, з міста Костополя, та Кисліцину Ядвігу, ученицю 11-ої класи з міста Севастополя.

Найкращі наукові праці написали члени краєзнавчого гуртка Дубенського медучилища та Тетяна Попова, студентка факультету чужоземної філології Національного університету „Острозька академія”. За найкращі публікації про Уласа Самчука в пресі відзначені Євгенія Жадько з міста Марганця Дніпропетровської области і Тетяна Мисько з Ярмолинців, Хмельницької области.

А переможці-розробники вебсторінок Інтернету порадують шанувальників творчости Уласа Самчука корисною інформацією, цікавими фотографіями, документальними матеріялами, які відтепер будуть доступні широкому колу користувачів.

Упродовж всього життя Улас Самчук був у „вічному вигнанні”. Донедавна його твори видавались лише за кордоном. На жаль, і сьогодні в шкільних бібліотеках твори Уласа Самчука представлені недостатньо. Саме тому ювілейне видання Національним університетом „Острозька академія” трилогії „Волинь”, з метою безплатного передання книг школам Рівненщини та Волині, можна назвати справжньою культурною подією.

Людмила Масик

Повернення України в поезії Богдана Чепурка

Стають в ряди стрункі,
як Бог, Слова —
задля людини в українській мові.
Б.Чепурко

При добрій нагоді про письменника завше варто сказати кілька щирих і посутніх слів. Маю і я таку нагоду — висунення книжки поезій львів'янина Богдана Чепурка „Викрадення Европи”(2004) на здобуття Національної нагороди України імені Тараса Шевченка 2005 року.

Спробую коротко окреслити основні, як розумію їх, засади його життя і творчости.

Знаю Богдана від початку пам'ятних 70-их:ріднолюбство, літературна творчість, студіювання на філологічному факультеті, чесність, репресії... Глибоко вистраждав він і свої взаємини з поетичним словом. Спочатку ризиковано попускав його на тонкім ретязі неоднозначного почуття, щоб невдовзі віддатися рідкісній на ті часи асоціятивности. Виходив, звичайно, вільний вірш, верлібр, ментально-химерні образи якого укарбовувалися в пам'ять.

Українство давнє й сучасне, розлите у природі, присутнє у звичаї-мові-думці, у речах і суспільних явищах — це наскрізна тема творчости поета. Його народознавча історіософія й мовноетимологічна звичаєвість, здається мені, — від прагнення йти до Небесної України (визначення поета).

„Викрадення Европи” — книжка, не краща й не гірша за попередню („Подільська височина”,1997), відзначену нагородою „Благовіст”. Обидві вони справжні, а справжнє не потребує порівнянь. Але прочитавши „Викрадення...”, не можу позбутися відчуття причетности до містерійного сну — сну-пролітання над Україною, сну-прощання з нею. Останнього захоплення її раєм і погордування її пеклом...

Принципова особливість нової книжки поета, напевно, ще й у тому, що якраз сьогодні наважився він з нею в руці поквапитися до того воза, на якому їдуть клясики (згадаймо сон Василя Симоненка у викладі Миколи Сома). Цей момент життєвої і творчої рішучости дуже важливий, бо засвідчує творчу і людську зрілість.

Богдан Смоляк,
член Спілки письменників України,
Львів

ХУДОЖНЄ СЛОВО

За твій погляд віддам все, що маю
За твій поцілунок – життя,
Щоб цілувати тебе без краю,
Щоб втілювати мрії в буття.
Адже що може бути цінніше,
Ніж бути із тобою.
Ніж відчувати і дарувати любов,
Ніж бачити тебе щасливою такою,
Де просто не існує мов.
Ти – це рай, гармонія, нірвана,
В якому ствердився мій світ.
Твій поцілунок солодший,
ніж небесна манна,
Дозволь ним насолоджуватись вік!

Максим Височанський,
Сан Госе, Каліфорнія

Хто переміг...

(Закінчення зі стор. 22)

тоталітаризму (окрім Східньої Німеччини), хоча національна незалежність прийшла пізніше. Цікаво порівняти Росію з Україною: та частина Росії, яка була окупована (частинна окупація Росії, одна з різниць війни на українській та російській територіях), не здобула ні соціяльної, ні політичної, ні економічної волі. Зате вона здобула національну волю. Україна не здобула жодної волі, включно з національною. УРСР залишилася підпорядкована Москві так, як і до війни.

У своїй другій кремлівській промові до командирів у червні 1945 р. Сталін підніс чарку за „людей, яких вважають 'гвинтиками' великого державного механізму”. Слово „гвинтик” Сталін повторив кілька разів. Переможцям дістаються плоди перемоги. Ці плоди по війні дістали не „гвинтики” великої машини, а керманичі тієї машини. Якщо б „гвинтики” були переможцями, то вони були б дістали назад свою землю, як цього хотіли і сподівалися дістати після війни.

Міт ВВВ побудований на неправді, яка була корисна для радянського режиму. Але чи є сенс сьогодні зберігати цю неправду і цей імперсько-консолідуючий міт в Україні, де державотворчий процес ще незавершений? Думаю, що ні.

Цей міт далі ділить українських ветеранів на „переможців” і „переможених“, далі не визнає заслуги єдиної військової формації, яка під час німецько-радянської війни боролася проти обох тоталітарних режимів з осередками в чужих країнах (Москва і Берлін). Він посилює ностальгію за радянською імперією і гальмує становлення української демократичної держави і українського повноцінного суспільства.

Чому б Україні не замінити День Перемоги на День Пам'яті? Навіщо плекати ворожнечу всередині однієї країни і передавати її у спадок новим поколінням українців? Хіба це буде зміцнювати єдину українську політичну націю? І задля цієї мети хай стане мужности і розуму сісти за один стіл - чи то робочий, чи святковий - і червоноармійцеві, й упівцеві, і воякові дивізії „Галичина“. Так уже давно поводяться колишні вороги в усіх цивілізованих країнах Европи!

Уточненння імені

В числі 7 „Свободи“ подано розповідь про зустріч в Генеральному консульстві України в Ню-Йорку, в якому неправильно подано ім'я промовця Шевчука, якого звуть не Любомир, а Теодор. Перепрошуємо!

Воскові свічки в храмах Волині

Свічку Христової віри засвітили на Волині в IX ст. учні братів Кирила і Методія, щоб вона освітлювала і зігрівала душі вірних вірою, надією і любов'ю. Воскова свічка з сивої давнини залишається нашою офірою Богові, бо віск, за словами відомого філософа-теолога Сергія Булгакова, „приношений і запалюваний нами, як речовина найчистіша, означає нашу чистоту і щирість принесення; як речовина, на якій легко відбиваються предмети, він знаменує печатку чи знамення хреста, що покладено на нас хрещенням і миропомазанням; як речовина м'яка і легкомісима, показує нашу готовність до розкаяння в гріхах і послуху: як зібраний з запашних квітів, віск означає благодать Духа Святого; як згоряючий від вогню, знаменує наше опалення (очищення Божественним вогнем нашого єства); і накінець, як джерело вогню, безперервно їх підтриманого, віск означає поєднання і нерозривність взаємної любови і миру між людьми".

Плекання бджіл – давнє господарське заняття волинян. Викачування меду з вощини звернуло увагу їх власників і на інший продукт – саму вощину, з якої почали плавити віск.

Це робили наші пращурі ще в поганські часи, і князі, обкладаючи своїх підданих даниною, не забували про віск, який використовували для виготовлення свічок, якими освітлювали княжі, боярські тереми, проте, починаючи з другої половини IX ст., їх використовують і в печерних монастирських церквах, дерев'яних, мурованих храмах для освітлення святинь, в процесі Літургії.

Свічки ці були різні за розмірами, мистецтвом виготовлення, призначенням, але вже в ті перші християнські часи були вони і предметом православного церковного мистецтва.

Коли в народі був звичай самим „сукати" свічки з воску для своїх потреб чи як офіру для храму Божого, то при монастирях, великих в більшості епархіяльних храмах, виготовляли воскові свічки народні умільці.

Воскові свічки виготовляли з високоякісного воску, різних природних його кольорів і відтінків, розташовуючи їх в певних геометричних, орнаментальних пропорціях. Прикрашали їх різними візерунками за біблійними сюжетами, образами народного розуміння цих сюжетів. В переважаючій більшості воскові свічки, виготовлені народними умільцями, прикрашались зовні різноколірними паперовими стрічками, нитками, а до певних церковних свят (Стрітення, Маковія) – пасмами волокна льону, конопель, листям квітів чистих рослин, особливо барвінку.

Часто народні умільці свої воскові свічки вифарбовували в однотонні кольори, кольорами і відтінками райдуги. В переважній більшості були це свічки Великоднього призначення, в той же час над покійником завжди горіла строго клясична воскова свічка.

Воскові свічки були різні за величиною – від найдрібніших до висоти в два метри та товщиною телеграфного стовпа, свічки-велетні. До першої світової війни в трьох храмах поліського містечка Степані були трипудові воскові свічки, так звані цехові, тобто офірувані цеховими ремісничими братствами, виготовлені з воску певних природних кольорів і відтінків. Були вони неперевершеними предметами церковного мистецтва Волинського Полісся, виготовленими з воску місцевими народними умільцями в XVI ст. і впродовж віків прикрашали, освітлювали святині, які на Волині належали до найкращих архітектурних об'єктів українського сакрального мистецтва.

В Миколаївській церкві їх перше було шість. Одну з них перед війною забрали до музею, а дві других у війну перероблено було на офірки. Зараз тут, як і в Троїцькій церкві, є по дві і стоять вони за кліросами коло стіни. Братчики та сестриці теж тримають в руках величезні свічі, так що в церкві неначе ліс дерев, а зверху над головами богомольців вогники свічок полискують, наче зорі. Все це при світлі величезних огнів цехових свічок дає чудову картину. Подібні воскові свічки-велетні були і по інших храмах Волині, але, на жаль, не збереглись.

Про менші розміром, але досить грубі і довгі воскові свічі в селі Вілії Острозького повіту знаходимо дані за 1889 рік: „Тут перед зеленими святами в хаті селянина Миколая Остапчука з'явився образ „Знамення Божої Матері" гарного старовинного письма на дереві в срібній ризі, вийшов попереджений незвичайним світлом з землі, в кутку хати, під образами... Тут на очах чисельних богомольців вийшли з землі в тому ж місці дві досить грубі й довгі воскові свічки".

Історичній науці відомо про виготовлення воскових свічок при храмах Луцька, Острога, Володимира, Крем'янця, Почаєва, Збаража. Пізніше вони стали предметом церковного „ширпотребу", а до воску поступово стали добавляти парафіну та інші хемічні речовини. У XIX–XX ст. на Волині вже ряд свічкових заводів виготовляли свічки для освітлення храмів.

Воскові свічки в храмах були і залишаються свідченням віри, причетности людини до Божественного світла, виразом теплоти і полум'я нашої любови до Бога, Божої матері, до святих праведників і мучеників нашої землі.

Володимир Рожко,
Луцьк

Поштові марки США в 2005 році

Поштове відомство США в 2005 році випустить в обіг 25 серій марок, присвячених видатним особам та подіям з життя країни. Вже випущено сувенірний аркуш з 12 марок, на якому показано символи місячних років, які відзначаються в Азії,

марку „Букет любови" до Дня Валентина (пастель Вівіян Флешер), портрет Меріон Андерсон (1897 - 1993) – першої темношкірої співачки в Метрополітан-опері Ню-Йорку. Будуть випущені марки в пам'ять 40-го Президента Роналда Рейґена (1911 - 2004), командувачів морської піхоти, Артура Аше, автора понад 600 пісень Ї. Гарбурґа, кіноактора Генрі Фонда (1905 – 1982), Роберта Пена Ворена, Ґрети Ґарбо, видатних науковців. Мистецтво буде представлене на сувенірних аркушах „Джім Генсон і його ляльки", „Коци Ню-Мехіко", „Персонажі Дізнея", „Досягнення архітектури", „Танці Південної Америки". Природа буде відтворена на аркуші „Ліси Північного Сходу", в кварт-бльоці „Квіти весни" (акварелі Кристофера Пулмана). Проґресові технології присвячні серії „Спортові авта 1950-их років" і „Розвиток авіяції".Готується бльок „За єдність народу".

Окрема марка закликатиме до охорони здоров'я дітей. Також буде продовжено серію „Сузір'я", в кінці року плянується 4 марки серії „Святкове печиво", побачить світ марка „Президентські бібліотеки".

Л. Хм.

Два листи здалеку

Все почесніше місце в історіографії завойовують собі джерела з повсякденного людського життя: спогади, листи, інтерв'ю, навіть жарти й анекдоти на злободенні теми, фолкльор. Ця метода дістала назву „історія повсякденности" або „усна історія" і, поряд з офіційними документальними джерелами, є істотним засобом створення найповнішої, найоб'єктивнішої картини дійсности чи її певного часового відтинку. Ось чому „Свобода" від самих своїх початків – від кінця XIX сторіччя постійно вміщує на своїх сторінках те, що належить до „історії повсякденности" і що дослідники можуть використати для майбутніх монографій.

Цими днями наш шановний читач – активний учасник українського національно-визвольного руху в Галичині, один з українських підсудних в останьому політичному процесі польської окупаційної влади, колишній дивізійник і військовополонений табору в Ріміні, автор двох томів спогадів Орест Корчак-Городиський прислав до редакції знайдені в його осбистому архіві два листи Григорія Германа, написані в липні 1919 року.

Григорій Герман приїхав з батьком і матір'ю до Америки на початку XIX сторіччя, під час Першої світової війни у складі американської армії брав участь у бойових діях в Европі. Але й тоді жив інтересами української громади. Ось текст листа до редакції україномовної газети в Німеччині „Шлях", датованого днем 5 липня 1919 року:

„Від довшого часу читаю „Шлях" і кожне число відсилаю в Америку, щоб там дізнались про житє українців в Німеччині. Сегодня посилаю Вам кілька чисел американської „Свободи", щоб познакомити Вас про теперішнє житє українців в Америці. Моє бажання є – щоб Ви знали, що українці в Америці пильно слідкують за теперішніми подіями і бажають всею душею помогти рідному краю. Ваш Григорій Герман, американський українець при Американській Комісії, Бранденбург".

У листі від 12 липня 1919 року Г. Герман писав до редакції „Шляху":

„Дякую дуже за лист і „Шлях", котрі я сьогодні получив. „Свободу" я буду Вам посилав, коли тілько прийде, шкода, що не прислали мені „Свободи" скорше. „Шлях" я відіслав по одному примірнику до трьох американсько-українських редакцій. Більше, як по одному примірнику годі посилати, бо все іде через американську пошту, куди лише маленькі пакунки можна посилати.

Я роблю заходи, щоб американські редакції мінялися з Вами, і думаю, що єсли тілько буде отворена пошта між Америкою і Німеччиною, Ви получите газети просто з Америки. В виду того, що більше, як три числа „Шляху" годі посилати, я псилаю Вам десять марок на передплату „Шляху" на три місяці, по три числа...

Моя просьба до Вас є о статтю до американських редакцій. Ви найбільше знаєте про наше теперішнє положення, то ж буде се дуже корисно, коли Ви напишете якнайобширнішу статтю про українську громаду в Зальцведелі і про українську справу взагалі.

Оскільки Ви думаєте, що мій послідній лист надається до друку та що він чим прислужиться, то можете його в „Шляху" помістити. Я готовий робити все, що можливо, на користь нашій справі. На жаль, я не можу статті писати, бо вчився в американській школі і по-українськи ніколи не мав нагоди писати, тож даруйте. З глибоким поваженням – Григорій Герман".

Повернувшись до Америки, Григорій Герман став активним членом Українського Народного Союзу, багато разів обирався заступником президента, здобув високий авторитет серед молоді, зокрема спортової. І хоч сам був невисокої думки про рівень своєї української літературної мови, багато і все вправніше, все яскравіше писав до україномовної преси. Ось декілька рядків з його статті в ювілейному

Григорій Герман

Альманасі до 50-річчя УНСоюзу (1944 рік): *„...В молоді виробилося почуття приналежности до великої родини Батька–Союзу. І цього почуття не здушить жорстока війна, але скріпить його. Союзові діти розбрелися по цілому світі, а де лиш вони стрінуться, то згадують те, що їм спільне і миле – згадують Український Народний Союз!".*

То ж закликаємо наших читачів і авторів зберігати родинні листи, записувати від старших людей їхні спогади, бо історія народу складається з історій усіх людей без винятку. „Історія повсякденности" – наша спільна справа.

П. Ч.

Україна пропонує тепло не тільки сонця, а й сердець

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – В Ізраїлі на початку лютого під опікою прем'єр-міністра Аріеля Шарона відбулась виставка туристичного підприємництва країн Середземноморського басейну. Україна, яка має вихід до Чорного моря, була запрошена як повноправний член виставки втретє. Цього разу на виставку приїхали туристичні агенти зі США, Канади, Чехії, Болгарії і навіть Узбекистану.

Українська делегація представила відомі курорти, санаторії і зони відпочинку. Українці привезли відгомін „помаранчевої революції", символіка якої була на стендах, в одязі, в рекламній продукції. Турагенти і журналісти потискували своїм українським колегам руки і говорили про Віктора Ющенка, майдан Незалежности і Юлію Тимошенко.

Про український туризм розповіла **Ольга Порошенко**, представник Національної туристичної організації України:

– На виставці представлені кілька туристичних фірм, завдання яких – привернути увагу до відомих курортів і запропонувати нові маршрути, серед яких „Київ помаранчовий". На мій погляд, „помаранчева революція" зробила певну рекламу Україні і нею слід скористатися.

Наталя Соболєва, директор фірми „Арктур":

– Оператори нашої фірми працюють в Києві, Ялті, Севастополі, Одесі та Львові. Україна, перш за все, сама по собі цікава, і останнім часом приплив туристів до Криму, Києва, Закарпаття значно збільшився, в тому числі і з Ізраїлю. Україна – це туристична Мекка для віруючих юдеїв, і для них розроблені спеціяльні маршрути.

Олена Зеленко з прес-служби Центру туристичної інформації України:

– Ми рекламуємо нові, невеличкі, сімейного типу, готелі. Це – нове в нашому туристичному підприємництві. Такий вид послуг зародився в Івано-Франківській та Закарпатській областях.

Моті Амзель, ізраїльський підприємець, президент туристичного агенства „Adventec" у Києві:

– В туристичному підприємництві я вже багато років, але Україну і Київ відкрив для себе кілька років тому. Коли побачив засніжений Хрещатик, українських красунь і відчув мороз, то вирішив, що повинен це показати ізраїльтянам, які народилися в теплих країнах. Два роки тому в Києві почала діяти ізраїльська туристична фірма, за допомогою якої сотні моїх земляків познайомилися з природою і історією України. Запрошую і вас до Києва. Ви не уявляєте, яке це красиве місто!

– Уявляю, бо я народилася в Києві, – відповіла я.

Моті Амзель здивувався:

– Як ви могли залишити Київ?

Андрій Яценко, президент фірми „Південні ворота України", Херсон:

– Наш регіон має три заповідники всесвітнього значення: Асканія Нова, Чорноморський заповідник і Азово-Сиваський національний природний парк. Тут є Чорне, Азовське моря, озеро Сиваш, Дніпро, 50 озер – великих і малих, прісних і солоних. Властивості деяких водоймищ подібні до цілющих дій ізраїльського Мертвого моря. Різниця в ціні: у нас – дешевше.

Вячеслав Захаров, заступник міністра міністерства курортів та туризму Автономної республіки Крим:

– Сьогодні в Криму розвиваються приватні місця відпочинку, які працюватимуть і в зимовий час. Я люблю свій край і відпочиваю в своїй улюбленій Ялті.

Олег Цилвик, виконуючий обов'язки керівника торговельно-економічної місії у складі посольства України в Ізраїлі:

– Останнім часом Україною цікавляться не лише вихідці з української землі, які живуть в Ізраїлі, а й корінне населення. До їхніх послуг – спеціяльні тури, які передбачають відвідини святих для юдеїв місць в центральних районах України. За останні роки лише релігійний туризм виріс у два рази. До Умані приїздить до 10 тисяч ізраїльтян щороку. Ми намагаємося залучити до туристичного підприємництва ізраїльські інвестиції. І на українському ринку з'явилася ізраїльська туристична компанія „Adventec". Крім того, намагаємося зацікавити і тих, хто хоче змінити своє здоров'я, відпочити і познайомитися з історією України. У нас значний потенціял курортного туризму, прекрасні природні умови: море і сонце Криму, ліси і гори Закарпаття, цілющі води Трускавця, Хмельника, а головне – тепло і щирість, з якими в Україні готові зустріти туристів.

Світлана Глаз

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Редакційна колегія. „Унісон сердець" – збірник з нагоди 60-річчя Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. Філядельфія, Па., 2004 рік.

Наталя Забіла. „Хатинка на ялинці", ілюстрація Едварда Козака. Видавництво „Родовід", Київ, 2004 рік.

Микола Латишко. „Доля", поезії. У книжці віддзеркалено глибокі патріотичні почуття автора. Видавничий дім „Києво-Могилянська академія", Київ, 2004 рік.

Українське спортово-виховне товариство „Чорноморська Січ". „Наш спорт", неперіодичний спортовий журнал. З друкарні „Компюто прінт", Кліфтон, Н. Дж., 2005 рік.

Біллі Брейнгольст. „Привіт, мамо, привіт, тату", переклад з польської. Видавництво „Свічадо", Львів, 2004 рік.

„Смолоскип". „Наслідки Переяславської ради 1654 року", збірник статей. До збірника увійшли дослідження переможців Всеукраїнського молодіжного конкурсу ім. Оксани і Ярослава Соколиків, – з політики, економіки, релігії, розвитку української мови і культури. Видавництво „Смолоскип", 2004 рік.

Ярослав Семотюк. „Українські військові нагороди" – ордени, хрести, медалі, відзнаки та нашивки. Друге, доповнене видання, Торонто, 2004 рік.

Євген Сверстюк. „На хвилях „Свободи", короткі есеї. До нової книги відомого письменника увійшли тексти есеїв і статтей, що транслювалися на хвилях радіостанції „Свобода" впродовж 1968-2004 рр., і частково були опубліковані на сторінках української періодики. Гострі за своїм тематичним спрямуванням здобули відгуки мільйонів радіослухачів і читачів в Україні й за її межами. Видавництво „Волинська мистецька агенція „Терен", Луцьк, 2004 рік.

Віктор Потерайло. „Довгорукий Юрій". Видавництво „Design-ER", Ню-Йорк, 2004 рік.

Валентин Чемерис. „Загадка Віктора Януковича". Київ, 2004 рік.

СПОРТ

Футбол

Київське „Динамо" у першому змаганні 1/16 фіналу Чаші вдома, на стадіоні ім. Валерія Лобановського, зіграло 18 лютого внічию з еспанським „Вільяреалом" з рахунком 0:0.

Кияни впродовж гри мали перевагу, але забити м'яча так і не зуміли. Зокрема, на 23-ій хвилині гри динамівець Флорин Чернат віддав м'яч з правого боку, але троє киян – Максим Шацьких, Діого Рінкон та Айіла Юсуф не з скористалися передачею.

Дніпропетровський „Дніпро" першу гру 1/16 фіналу Чаші УЕФА 17 лютого у Београді з „Партизаном" (Сербія і Чорногорія) закінчив внічию 2:2. Ґолі у „Партизана" забив Обіоре Одіта, а у „Дніпра" – Сергій Назаренко та Андрій Русол.

16 лютого в Донецьку в першому змаганні 1/16 фіналу Чаші УЕФА футбольний клюб „Шахтар" зіграв внічию з німецьким „Шальке-04" з Гельзенкірхена – 1:1. Першим забив ґоль Айлтон. Щоб відігратися, гірникам потрібно було 80 хвилин. Ґоль у ворота німців на 87-ій хвилині провів Брандау.

На думку головного тренера „Шахтаря" Мірчи Луческу, суддя повинен був призначити карний у ворота „Шальке-04" за гру рукою. „Ми поїдемо в Гельзенкірхен, щоб показати, що „Шахтар" – сильна команда", – сказав головний тренер гірників.

Гравець „Динамо" (Київ) Родольфо Банташ Біспо (ліворуч) бореться за м'яч з гравцем еспанського клюбу „Вільяреала" під час гри 1/16 фіналу Чаші УЕФА 17 лютого. *Фото УНІАН*

Під час гри „Кальярі" – „Мілян" 19 лютого футболістові Андрієві Шевченкові зламали вилицю і кістку біля лівого ока. 21 лютого спортовій зірці була зроблена операція. 23 лютого Андрій Шевченко залишив лікарню. Зараз він перебуває у сімейному колі – з дружиною та сином.

* * *

Збірна України з футзалу 18 лютого спромоглася вийти до півфіналу першости Европи з футзалу, який проходить у чеській Остраві. В останньому змаганні групового турніру українці з рахунком 2:1 перемогли команду Росії і посіли в групі „А" перше місце, набравши шість точок. У півфіналі першости Европи 19 лютого зустрічалися: Україна – Еспанія та Італія – Росія. У грі проти збірної Еспанії, яка стала чемпіоном Европи, українці пропустили п'ять ґолів і не зуміли вразити ворота суперника.

Баскетбол

Баскетбольний клюб „Київ" 22 лютого переміг в першій грі 1/8 фіналу Евроліґи ФІБА в Києві французький „Париж баскет" з рахунком 88:84. Перша половина гри для киян складалася невдало: гості мали відрив більше 10 точок. Переломною стала заключна частина. За півтори хвилини до завершення зустрічі „Київ" мав вже сім точок переваги, переміг і повів у серії плей-оф з рахунком 1:0.

Другу гру плей-оф „Київ" проведе 25 лютого у Парижі. У разі, якщо український клюб не зможе перемогти „Париж баскет" буде додаткова третя гра, щоб визначити учасника чвертьфіналу.

Запорізька „Козачка-ЗАЛК" у першій грі 1/8 фіналу жіночої Евроліґи ФІБА на виїзді поступилася 23 лютого угорському клюбові „Мізо-Печ" з рахунком 55:81. Повторний матч пройде в Запоріжжі.

Теніс

Після вдалого старту у парі турніру „WTA" в Акапулько з призовим фондом 180 тисяч долярів харків'янка Тетяна Перебийніс виграла і гру першого кола в одиночці, перемігши словачку Курхайсову – 7-5, 6-3. Наступною суперницею Тетяни буде п'ята „сіяна" Далі Рандріянфеті. Гра відбудеться 23 лютого.

Бокс

Аліна Шатернікова

КИЇВ. – 24 лютого вперше за часів незалежности в Україні відбудеться бій за титул чемпіонки світу з професійного боксу: українка Аліна Шатернікова зустрінеться з американкою Стефані Добс, яка 22 лютого прилетіла до Києва, сповнена бажання перемогти. Окрім бою, вона плянує оглянути історичні пам'ятки Києва. На професійному ринзі за неповні три роки 24-річна Стефані виграла 12 поєдинків. Про свою суперницю американка сказала: „Я знаю, що вона ліворука і я готувалася до ліворукої суперниці. Більше нічого я не знаю про Шатернікову. Я не бачили відеозаписів її поєдинків, тому готувалася до найсильнішої суперниці. Розраховую на перемогу за точками".

Універсіяда-2009 буде в Београді

Місцем проведення літньої Універсіяди 2009 року стане Београд. Таке рішення було прийняте на засіданні виконавчого комітету Всесвітньої студентської асоціяції, яке відбулося в австрійському місті Інсбруці.

Літня Універсіяда- 2005 проходитиме у турецькому Ізмірі, а 2007 року – в Бангкоку.

В. Янукович залишився керівником Національного олімпійського комітету

КИЇВ. – Делеґати засідання 17-ої Генеральної асамблеї НОКу вирішили не вимагати передчасного припинення його повноважень і визнали діяльність комітету задовільною. Голова НОК пообіцяв і надалі плідно працювати для розвитку олімпійського руху і збільшення досягнень українського спорту.

Присутній на асамблеї віцепрем'єр України з гуманітарних питань Микола Томенко заявив, що спорт потребує зміни цінностей. Перемогу в змаганнях треба заохочувати не великими гонорарами, а патріотичним бажанням атлетів гідно представляти свою країну. На його думку, важливо, щоб Національний олімпійський комітет і спортивні федерації очолювали не державні службовці.

• ПРАЦЯ •

Потрібна жінка до праці в кухні з досвідом або можемо навчити. Вимагається розуміння польської мови. Телефонувати від год. 12-ої пол.

1-212-228-0606

• РІЗНЕ •

Вийшла з друку художня книга ВІКТОРА ПОТЕРАЙЛА **„Довгорукий Юрій"**, де автор викладає свої погляди на творення давньої Української держави, тобто події, які тісно переплітаються з сучасним. Книгу можна придбати у автора за 20 дол. за адресою:
Viktor Poteryaylo,
25-21 31 Ave., #C21, LIC, NY 11106.

КУРІННА СТАРШИНА

10-го Куреня УПС „Чорноморці"
в глибокому смутку повідомляє, що наш
довголітній член

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ВОВК

пл. сен. кер.

ІВАН СКОЧИЛЯС, ЧМ

відплив в останній рейд
13 лютого 2005 р. у Філядельфії.

Опечаленій родині й залозі Атлянтійського океану – Південь
складаємо найглибші співчуття.

Ділимося сумною вісткою,
що 30 листопада 2004 р. відійшов від нас
у вічність на 84-му році життя
улюблений
МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ЗОРЯН БОРИС ЛАСОВСЬКИЙ

нар. 3 січня 1920 р. у Львові, Україна.

Залишені у глибокому смутку:

дружина – НАТАЛКА ЛАСОВСЬКА
син – ЗОРЯН Л. ЛАСОВСЬКИЙ з дружиною РОСТИСЛАВОЮ
внуки – ОКСАНА Н. ЛАСОВСЬКА
– ЗОРЯН Б. ЛАСОВСЬКИЙ

Вічна Йому пам'ять!

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої найдорожчої і незабутньої
МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

бл. п.

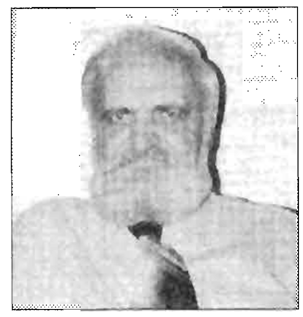
СОФІЇ РОМАНИШИН ШУМИЛО

буде відслужена

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 5 березня 2005 р., о год. 9-ій ранку,
в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку

Про молитви за душу Покійної просять
діти, внуки і правнуки.

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою,
що 2 лютого 2005 р. упокоївся в Бозі, на 92-му році життя, наш улюблений
ТАТО і ДІДО

бл. п.

мґр МИХАЙЛО БОЙКО

нар. 9 червня 1913 р. в селі Запитів, біля Львова.

Абсольвент Львівської Богословської Академії, по війні організаційний референт Суспільної опіки в Регенсбурзі, пластовий провідник, довголітній громадський діяч, голова Патріярхального Руху в Ню-Гейвені, Конн., щедрий жертводавець Українського Католицького Університету у Львові, автор численних статтей, член редакційної колегії книги „Регенсбург", автор „Історія села Запитів", любитель спорту та світового подорожування.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 7 лютого 2005 р. в церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фла., а відтак похоронений у Венес Меморіял Ґарденс біля дружини Ірени.

Залишені в глибокому смутку:

доні – ОЛЕНА БОЙКО
– ЛІДА БОЙКО з мужем КЛИФ ГАЙЗЕР
син – БОГДАН БОЙКО з дружиною АННОЮ ДЖОНСОН
внуки – МИХАСЬ і ВІРДЖІНІЯ БОЙКО

Вічна Йому пам'ять!

Бажаючих вшанувати пам'ять покійного Михайла родина просить складати пожертви на будову бібліотеки на US – Ukraine Foundation, „The Zapytiv Fund" або на Ukrainian Catholic Education Foundation, „Boyko Scholarship Fund"
просимо пересилати на адресу:
Lieda Boyko, 4413 McCullough St., Port Charlotte, FL 33948.

У смутку повідомляємо, що в п'ятницю,
11 лютого 2005 р., після тяжкої недуги,
відійшов у вічність

бл. п.

МЕЛЬКО ВОЛОДИМИР ТЕОДОРОВИЧ

нар. 7 лютого 1913 р. в селі Загір'я, Рогатинського р-ну.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 22 лютого 2005 р. в українській греко-католицькій катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па., а відтак на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі.

Залишив у смутку:
– племінників з родинами
– дальшу родину в Україні, Америці, Італії, Англії і Польщі
– та приятелів і знайомих.

Вічна Йому пам'ять!

Щиро дякую всім хто склав пожертви на Служби Божі в пам'ять Покійного, та всім знайомим і приятелям, що допомогли мені у влаштуванні похорону.

МАРІЯ ПЛЕКАН

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і українською громадою, що в понеділок, 21 лютого 2005 р., відійшла у вічність на 75-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ та БАБУНЯ

бл. п.

ЗВЕНИСЛАВА РОМАНІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській католицькій церкві Благовіщення, Мелровз Парк, Па.

Горем прибиті:

муж – ВОЛОДИМИР РОМАНІВ
доні – ХРИСТИНА з чоловіком ЮРІЄМ ДЕМИДОВИЧЕМ
– ГАЛЯ з чоловіком АДРІЯНОМ КЛОСОМ
сестра – СЛАВОМИРА з чоловіком МИРОНОМ БІЛАСОМ
внуки – АНДРІЙ, ЛЕСЯ, СТЕПАН та ІВАН
ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Австралії і в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

УЧНІ БАЙРОЙТСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ з великим жалем і смутком повідомляють, що в понеділок, 21 лютого 2005 р., по довгій і тяжкій недузі відійшла у вічність наша дорога і незабутня

ТОВАРИШКА

бл. п.

ЗВЕНЯ ІВАХІВ – РОМАНІВ

Опечаленій родині висловлюємо наші сердечні співчуття.

Нехай американська земля буде їй легкою!

Вічна Їй пам'ять!

КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою, що 12 листопада 2004 р. по короткій недузі відійшов від нас у вічність, на 80-му році життя, МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ЛЮБОМИР ГЛАДИШЕВСЬКИЙ

нар. в місцевості Ляцьке Шляхетське, тепер Липівка, Івано-Франківської обл.

Був членом І Дивізії УНА та дивізійного хору „Бурлака".

У великому смутку залишив :

дружину – ОЛЕНУ
дочку – МАРТУ з ТАБІТОЮ й САРОЮ
сина – МИРОНА з дружиною СУЗАННОЮ та ЛАВРОЮ і ПАВЛОМ
дочку – ЛЕСЮ
сина – МАРКА з дружиною ГАЛИНОЮ та ДЖЕЙДАНОМ
сина – СТЕПАНА
брата – д-ра МИРОСЛАВА з дітьми ІРЕНОЮ, АНДРІЙКОМ, ЛІДОЮ та ХРИСТИНОЮ

Вічна Йому пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 22 жовтня 2004 року відійшла у вічність наша найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ГАЛЯ КЛИМ

Цією дорогою складаємо нашу сердечну подяку родині, друзям, колишнім учням і знайомим, що прибули на похоронні відправи вшанувати пам'ять і попрощати Покійну.

Наша особлива вдячність всім друзям покійної Галі, зокрема – Таїсі Богданській, Любі Брикович, Тоні Гусак, Наталі Даниленко, Вірі Кліш, Іванці Кононів, Іванці Мартинець, Анні Малиновській, Лярисі Фонтані, Миросі Хамлай і Марті Яримович, що пам'ятали Покійну під час її затяжної недуги і своїми відвідинами, листами, порадами та телефонним зв'язком давали Галі і нам так дуже потрібну моральну піддержку.

Щиро дякуємо д-р Клявдії Петрунцьо за лікарську опіку, наша глибока подяка о. монс. Мартинові Канавановi, пароховi церкви св. Михаїла в Черри Гіл за відвідини хворої вдома, уділення св. Тайни Єлеопомазання та відправлення Парастасу в похоронному заведенні.

Ми невимовно вдячні Таїсі Богданській за постійний контакт з нами впродовж років, за її неоцінену допомогу в підготовці похорону, зорганізуванні хору до св. Літургії та за її теплу промову-спогад біля домовини Покійної.

Сердечно дякуємо Ромі Худьо за зворушливі слова прощання від колишніх учнів та Богданні Волянській від вчительського складу УМІ.

Щиро дякуємо о. Андрієві Маньковi, дякові Михайлові Стащишинові та членам хору, за переведення похоронних відправ у церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку і на кладовищі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Рівнож дякуємо похоронному заведенню Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж. за взірцеве переведення похорону та всі додаткові послуги.

В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ ЗЛОЖИЛИ:

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

д-р Андрій і Єлисавета Барани, Евгенія Бишляк, Флоренс Бокаріюс-Сагайдачна, Христина Бонакорса, Софія і Марта Боровики, Катерина Ґарднер, родина Ґончарик, Люба Гуралечко, Павліна Данчук, Ірина Пелех-Зварич, Анна Малиновська, Юлія Ріттер, Рома Худьо, д-р Богдан Чарторийський, Ольга і Ярослав Чепаки, Ірина і Ярослав Яворські.

НА „СМОЛОСКИП" – СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА:

Тереня Бень, Оксана Волчук, Ігор і Емі Волчуки, Тоня і Леонід Ґусаки, Наталя Даниленко, Павліна Данчук, Віра Кліш, д-р Наталя Коропецька, Ярослава Кривдюк, д-р Теодозій і Любомира Крупи, Оксана Нагнибіда-Рейнольдс, Галина і Андрій Стахнови, Мирослава Хамлай, Марта і Віктор Чарторийські, Марта Яримович.

Разом 1,435 дол.

НА ФОНД „ДОЛЯР ДЛЯ УКРАЇНИ":

Тереня Бень, Флоренс Бокаріюс-Сагайдачна, Дарія Будна, Оксана Волчук, Ігор і Емі Волчуки, Наталя Даниленко, Віра Кліш, д-р Наталя Коропецька, Ярослава Кривдюк, Оксана Нагнибіда-Рейнольдс, д-р Люба Стефанівська, Мирослава Хамлай, Марта і Віктор Чарторийські, Ольга і Ярослав Чипаки.

Разом 1,130 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ-ЙОРКУ:

Ірина Пелех-Зварич 100 дол.

НА НТШ – „СТУДЕНТСЬКИЙ ПОМАРАНЧЕВИЙ ФОНД":

Оксана Волчук 300 дол.

Всім жертводавцям складаємо нашу щиросердечну подяку.

Сестра – ОКСАНА КЛИМ-ВОЛЧУК з родиною

Ділимося сумною вісткою, що 10 лютого 2005 р. відійшов у вічність наш ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ФРАНКО ГРАБОВИЙ

нар. 1 січня 1920 р. у Чорткові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 16 лютого 2005 р. в церкві св. Духа в Честер, Па.

Горем прибиті:

дружина – ЛІДІЯ
сини – РОМАН
– ОРЕСТ з дружиною АНДРІЯНОЮ та дітьми АНДРІЄМ і АННОЮ
свати – ЮЛІЯ та ГРИГОРІЙ МИХАЙЛІВ
ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*